

พิธีสารเพิ่มเติม

อนุสัญญาเจนีวา

ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949

ICRC

หมายเหตุบรรณาธิการ

ภายหลังเสร็จสิ้นกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมของภาคผนวก 1 ของพิธีสารฉบับที่ 1 (ข้อบังคับเกี่ยวกับการทราบบุพพรรณ) ซึ่งขั้นตอนแก้ไขเริ่มต้นขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1989 นั้น ได้มีการรับรองเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน ค.ศ. 1993 และต่อมามีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 มีนาคม ค.ศ. 1994

พิธีสารฉบับปัจจุบันจึงประกอบด้วยภาคผนวก 1

ฉบับแก้ไข ข้อมติที่ 17 18 และ 19 ของการประชุมทางการทูต ค.ศ. 1974 และภาคผนวกดังกล่าวประกอบด้วยหรืออ้างอิงข้อ 3 6 7 8 9 10 และ 11 ของภาคผนวก 1 ฉบับดั้งเดิม บทบัญญัติดังกล่าวปัจจุบัน ได้แก่ ข้อ 4 7 8 9 10 11 และ 12 ตามลำดับ

ข้อ 56 ของพิธีสารฉบับที่ 1 มีการอ้างอิงถึงข้อ 16 ของภาคผนวก 1 ซึ่งปัจจุบันคือข้อ 17

ICRC

คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ

สำนักงานภูมิภาคกรุงเทพฯ (ICRC)

191/6-8 อาคารซีทีไอทาวเวอร์ ชั้น 30

โทรศัพท์ + 66 (0) 2262 1680

โทรสาร +66 (0) 2262 1685

อีเมล ban_bangkok_Mailbox@icrc.org

www.icrc.org

พิธีสารเพิ่มเติม

อนุสัญญาเจนีวา

ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949

สารบัญ

พิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949
 เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ
 ค.ศ. 1977 (พิธีสารฉบับที่ 1) ลงวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1977

อารัมภบท 9

ภาค 1

บทบัญญัติทั่วไป	10
ข้อ 1 หลักเกณฑ์ทั่วไปและขอบข่ายแห่งการบังคับใช้.....	10
ข้อ 2 คำจำกัดความ.....	10
ข้อ 3 การเริ่มต้นและการสิ้นสุดของการบังคับใช้อนุสัญญา	11
ข้อ 4 สถานภาพทางกฎหมายของภาคีคู่พิพาท.....	11
ข้อ 5 การแต่งตั้งประเทศที่คุ้มครองและผู้ทำหน้าที่แทนประเทศที่คุ้มครอง	11
ข้อ 6 ผู้ทรงคุณวุฒิ	13
ข้อ 7 การประชุม	13

ภาค 2

ผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปาง	13
หมวด 1 – การคุ้มครองทั่วไป	13
ข้อ 8 การให้คำนิยาม	13
ข้อ 9 ขอบเขตของการบังคับใช้.....	15
ข้อ 10 การคุ้มครองและดูแล	16
ข้อ 11 การคุ้มครองบุคคล	16
ข้อ 12 การคุ้มครองหน่วยทางการแพทย์	17
ข้อ 13 การสิ้นสุดความคุ้มครองหน่วยทางการแพทย์ของพลเรือน	17
ข้อ 14 ข้อจำกัดการเรียกเกณฑ์หน่วยทางการแพทย์ของพลเรือน	18
ข้อ 15 การคุ้มครองบุคลากรทางการแพทย์พลเรือนและบุคลากรทางศาสนาพลเรือน.....	18
ข้อ 16 การคุ้มครองทั่วไปต่อหน้าที่ทางการแพทย์.....	19
ข้อ 17 บทบาทของประชากรพลเรือนและสภาผู้ช่วยเหลือ.....	19
ข้อ 18 การแสดงตน.....	20
ข้อ 19 รัฐที่เป็นกลาง หรือรัฐอื่นซึ่งมิได้เป็นภาคีคู่พิพาท	21
ข้อ 20 การห้ามทำการโต้ตอบ	21

หมวด 2 –	การขนส่งทางการแพทย์	21
ข้อ 21	ยวดยานทางการแพทย์.....	21
ข้อ 22	เรือพยาบาลและยานช่วยเหลือชายฝั่ง.....	21
ข้อ 23	เรือและยานทางการแพทย์อื่น ๆ	22
ข้อ 24	การคุ้มครองอากาศยานทางการแพทย์	23
ข้อ 25	อากาศยานทางการแพทย์ในพื้นที่ที่มีได้ควบคุมโดยฝ่ายปฏิบัติ	23
ข้อ 26	อากาศยานทางการแพทย์ในเขตประชิดหรือแนวเขตอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกัน	23
ข้อ 27	อากาศยานทางการแพทย์ในพื้นที่ควบคุมโดยฝ่ายปฏิบัติ	24
ข้อ 28	ข้อจำกัดในการปฏิบัติการของอากาศยานทางการแพทย์.....	24
ข้อ 29	การแจ้งและความตกลงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอากาศยานทางการแพทย์.....	25
ข้อ 30	การลงจอดและการตรวจสอบอากาศยานทางการแพทย์	25
ข้อ 31	รัฐที่เป็นกลางและรัฐอื่น ๆ ซึ่งมีได้เป็นภาคีคู่พิพาท.....	26
หมวด 3 –	บุคคลที่สูญหายและตาย	27
ข้อ 32	หลักทั่วไป	27
ข้อ 33	บุคคลที่สูญหาย	28
ข้อ 34	ศพของผู้เสียชีวิต	28
ภาค 3		
วิธีการและปัจจัยในการทำสงคราม - พลรบและสถานภาพของเชลยศึก		30
หมวด 1 –	วิธีการและปัจจัยในการทำสงคราม	30
ข้อ 35	กฎเกณฑ์พื้นฐาน	30
ข้อ 36	อาวุธใหม่.....	30
ข้อ 37	การห้ามล่อลวง.....	30
ข้อ 38	เครื่องหมายพิเศษซึ่งเป็นที่ยอมรับ.....	31
ข้อ 39	เครื่องหมายพิเศษในเรื่องสัญชาติ.....	31
ข้อ 40	ความเมตตา.....	31
ข้อ 41	การคุ้มกันศัตรูผู้ซึ่งถูกกันออกจากการสู้รบ.....	31
ข้อ 42	ผู้ที่อยู่ในอากาศยาน	32
หมวด 2 –	สถานภาพของพลรบ และเชลยศึก	32
ข้อ 43	กองทัพบ	32
ข้อ 44	พลรบและเชลยศึก	33
ข้อ 45	ความคุ้มครองบุคคลผู้ที่เข้ามามีส่วนในการสู้รบ	34
ข้อ 46	จารชน.....	34
ข้อ 47	ทหารรับจ้าง	35

ภาค 4

ประชากรพลเรือน	36
หมวด 1 – ความคุ้มครองทั่วไปจากผลกระทบของการสู้รบ	36
ส่วนที่ 1 – กฎพื้นฐานและขอบเขตของการใช้บังคับ.....	36
ข้อ 48 กฎพื้นฐาน.....	36
ข้อ 49 คำนิยามของการโจมตี และขอบเขตการใช้บังคับ.....	36
ส่วนที่ 2 – พลเรือนและประชากรพลเรือน.....	37
ข้อ 50 คำนิยามของพลเรือนและประชากรพลเรือน.....	37
ข้อ 51 การคุ้มครองประชากรพลเรือน.....	37
ส่วนที่ 3 – ทรัพย์สินของพลเรือน.....	38
ข้อ 52 การคุ้มครองทั่วไปต่อทรัพย์สินของพลเรือน.....	38
ข้อ 53 การคุ้มครองทรัพย์สินของทางวัฒนธรรม และปูชนียสถาน.....	39
ข้อ 54 การคุ้มครองทรัพย์สินของซึ่งมีลักษณะจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชากรพลเรือน.....	39
ข้อ 55 การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ.....	40
ข้อ 56 การคุ้มครองงานและสิ่งติดตั้งที่บรรจุพลังงานอันตราย.....	40
ส่วนที่ 4 – มาตรการการระมัดระวังล่วงหน้า.....	41
ข้อ 57 การระมัดระวังล่วงหน้าในการโจมตี.....	41
ข้อ 58 การระมัดระวังล่วงหน้าต่อผลที่เกิดจากการโจมตี.....	42
ส่วนที่ 5 – สถานที่และเขตภายใต้ความคุ้มครองพิเศษ.....	43
ข้อ 59 สถานที่ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเองได้.....	43
ข้อ 60 เขตปลอดทหาร.....	44
ส่วนที่ 6 – การป้องกันพลเรือน.....	45
ข้อ 61 คำนิยามและขอบเขต.....	45
ข้อ 62 การคุ้มครองทั่วไป.....	46
ข้อ 63 การป้องกันพลเมืองในดินแดนที่ถูกยึดครอง.....	46
ข้อ 64 องค์กรป้องกันพลเรือนของฝ่ายพลเรือนของรัฐที่เป็นกลางหรือรัฐอื่นที่มีได้เป็นภาคี คู่พิพาทและองค์การประสานงานระหว่างประเทศ.....	47
ข้อ 65 การสิ้นสุดการคุ้มครอง.....	48
ข้อ 66 การแสดงตน.....	48
ข้อ 67 สมาชิกของกองทัพและหน่วยทางการทหารซึ่งได้รับมอบหมายให้ประจำการใน องค์กรป้องกันพลเรือน.....	49
หมวด 2 – การบรรเทาทุกข์เพื่อประโยชน์แก่ประชากรพลเรือน	51
ข้อ 68 ขอบเขตการใช้บังคับ.....	51
ข้อ 69 ความจำเป็นพื้นฐานในอาณาเขตที่ถูกยึดครอง.....	51

ข้อ 70	การดำเนินการบรรเทาทุกข์	51
ข้อ 71	บุคลากรที่มีส่วนร่วมในการบรรเทาทุกข์	52
หมวด 3 –	การปฏิบัติต่อบุคคลซึ่งตกอยู่ในอำนาจของภาคีคู่พิพาท	53
ส่วนที่ 1 –	ขอบเขตของการใช้บังคับและการคุ้มครองบุคคลและทรัพย์สินของ	53
ข้อ 72	ขอบเขตของการใช้บังคับ	53
ข้อ 73	ผู้ลี้ภัยและผู้ไร้สัญชาติ	53
ข้อ 74	การรวบรวมครอบครัวที่กระจัดกระจาย	53
ข้อ 75	หลักประกันพื้นฐาน	53
ส่วนที่ 2 –	มาตรการเพื่อประโยชน์ต่อสตรีและเด็ก	56
ข้อ 76	การคุ้มครองสตรี	56
ข้อ 77	การคุ้มครองเด็ก	56
ข้อ 78	การอพยพเด็ก	57
ส่วนที่ 3 –	ผู้สื่อข่าว	58
ข้อ 79	มาตรการคุ้มครองผู้สื่อข่าว	58
ภาค 5		
การปฏิบัติตามอนุสัญญาและพิธีสารฉบับนี้		59
หมวด 1 –	บททั่วไป	59
ข้อ 80	มาตรการในการปฏิบัติตาม	59
ข้อ 81	การดำเนินงานของกาชาดและองค์กรมนุษยธรรมอื่น ๆ	59
ข้อ 82	ที่ปรึกษาทางกฎหมายในกองทัพ	60
ข้อ 83	การเผยแพร่	60
ข้อ 84	กฎระเบียบในการใช้บังคับ	60
หมวด 2 –	การปราบปรามการละเมิดอนุสัญญาและพิธีสารฉบับนี้	61
ข้อ 85	การปราบปรามการละเมิดพิธีสารฉบับนี้	61
ข้อ 86	การละเว้นการกระทำ	62
ข้อ 87	หน้าที่ของผู้บังคับบัญชา	62
ข้อ 88	ความช่วยเหลือกันในเรื่องทางอาญา	63
ข้อ 89	ความร่วมมือ	63
ข้อ 90	คณะกรรมการอิสระหาข้อเท็จจริงระหว่างประเทศ	63
ข้อ 91	ความรับผิดชอบ	66
ภาค 6		
บทสุดท้าย		66
ข้อ 92	การลงนาม	66
ข้อ 93	การให้สัตยาบัน	66

ข้อ 94	การภาคยานุวัติ.....	66
ข้อ 95	การมีผลใช้บังคับ	66
ข้อ 96	ความสัมพันธ์ในทางสนธิสัญญาเมื่อมีการใช้บังคับของพิธีสารฉบับนี้.....	67
ข้อ 97	การแก้ไข	67
ข้อ 98	การทบทวนภาคผนวก 1.....	67
ข้อ 99	การบอกเลิก	68
ข้อ 100	การแจ้ง	69
ข้อ 101	การลงทะเบียน	69
ข้อ 102	เอกสารฉบับแท้	69
ภาคผนวก 1	ข้อบังคับเกี่ยวกับการทราบริปูพรรณ.....	70
ข้อ 1	บทบัญญัติทั่วไป.....	70
ส่วนที่ 1 –	บัตรประจำตัว	70
ข้อ 2	บัตรประจำตัวสำหรับบุคลากรพลเรือนประจำทางการแพทย์และทางศาสนา	70
ข้อ 3	บัตรประจำตัวสำหรับบุคลากรพลเรือนชั่วคราวทางการแพทย์และทางศาสนา	71
ส่วนที่ 2 –	เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด.....	73
ข้อ 4	รูปร่าง	73
ข้อ 5	การใช้	73
ส่วนที่ 3 –	สัญญาพิเศษอันเด่นชัด.....	74
ข้อ 6	การใช้	74
ข้อ 7	สัญญาณไฟ.....	74
ข้อ 8	สัญญาณวิทยุ.....	75
ข้อ 9	การทราบริปูพรรณด้วยอิเล็กทรอนิกส์.....	75
ส่วนที่ 4 –	การสื่อสาร.....	76
ข้อ 10	การสื่อสารทางวิทยุ.....	76
ข้อ 11	การใช้รหัสระหว่างประเทศ	76
ข้อ 12	วิธีการอื่น ๆ ในการสื่อสาร	77
ข้อ 13	แผนการบิน	77
ข้อ 14	สัญญาณและวิธิตำเนินการเพื่อการสกัดกั้นอากาศยานทางการแพทย์	77
ส่วนที่ 5 –	การป้องกันพลเรือน.....	77
ข้อ 15	บัตรประจำตัว	77
ข้อ 16	เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดระหว่างประเทศ.....	79
ส่วนที่ 6 –	งานและสิ่งติดตั้งที่บรรจุพลังงานอันตราย	80
ข้อ 17	เครื่องหมายพิเศษระหว่างประเทศ.....	80
ภาคผนวก 2	บัตรประจำตัวสำหรับผู้สื่อข่าวที่ปฏิบัติการทางอาชีพอันมีอันตราย ...	81

พิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949
 เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธที่ไม่มีลักษณะ
 ระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 2) ลงวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1977

อาร์ัมภท	83
ภาค 1	
ขอบข่ายของพิธีสารฉบับนี้	84
ข้อ 1 ขอบเขตการใช้บังคับในกรณีต่าง ๆ	84
ข้อ 2 ขอบเขตการบังคับใช้สำหรับบุคคล	84
ข้อ 3 การไม่แทรกแซง	84
ภาค 2	
การปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม	85
ข้อ 4 หลักประกันมูลฐาน	85
ข้อ 5 บุคคลผู้ซึ่งถูกจำกัดเสรีภาพ	86
ข้อ 6 การดำเนินคดีทางอาญา	87
ภาค 3	
ผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปาง	88
ข้อ 7 การคุ้มครองและการดูแล	88
ข้อ 8 การค้นหา	88
ข้อ 9 การคุ้มครองบุคลากรทางการแพทย์และบุคลากรทางศาสนา	88
ข้อ 10 ความคุ้มครองทั่วไปต่อการปฏิบัติหน้าที่ทางการแพทย์	89
ข้อ 11 การคุ้มครองหน่วยทางการแพทย์และการขนส่งทางการแพทย์	89
ข้อ 12 เครื่องหมายพิเศษ	89
ภาค 4	
ประชากรพลเรือน	90
ข้อ 13 การคุ้มครองประชากรพลเรือน	90
ข้อ 14 การคุ้มครองทรัพย์สินสิ่งของที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีพของประชากรพลเรือน	90
ข้อ 15 การคุ้มครองงานและสิ่งติดตั้งที่บรรจุพลังงานอันตราย	90
ข้อ 16 การคุ้มครองทรัพย์สินสิ่งของวัตถุทางวัฒนธรรมและศาสนสถาน	90
ข้อ 17 การห้ามการเคลื่อนย้ายพลเรือนด้วยการบังคับ	91
ข้อ 18 สภาผู้ดำเนินการและการดำเนินการบรรเทาทุกข์	91

ภาค 5

บทบัญญัติสุดท้าย..... 91

 ข้อ 19 การเผยแพร่..... 91

 ข้อ 20 การลงนาม 91

 ข้อ 21 การให้สัตยาบัน..... 92

 ข้อ 22 การภาคยานุวัติ..... 92

 ข้อ 23 การมีผลบังคับใช้ 92

 ข้อ 24 การแก้ไข 92

 ข้อ 25 การบอกเลิก 92

 ข้อ 26 การแจ้ง 93

 ข้อ 27 การลงทะเบียน 93

 ข้อ 28 เอกสารฉบับแท้ 93

ข้อมติ

การประชุมทางการทูต ครั้งที่ 4

 ข้อมติที่ 17 การใช้วิธีการทราบรูปพรรณด้วยแสงและอิเล็กทรอนิกส์ของเครื่องบินทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 และภายใต้พิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 1)..... 95

 ข้อมติที่ 18 การใช้การส่งสัญญาณด้วยแสงเพื่อทราบรูปพรรณพาหนะทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 และภายใต้พิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 1)..... 98

 ข้อมติที่ 19 การใช้การสื่อสารทางวิทยุเพื่อประกาศและทราบรูปพรรณพาหนะทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 และภายใต้พิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 1) 101

 ข้อมติที่ 20 การคุ้มครองทรัพย์สินของวัตถุทางวัฒนธรรม 105

 ข้อมติที่ 21 การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในการขัดกันทางอาวุธ..... 106

 ข้อมติที่ 22 การติดตามเกี่ยวกับการห้ามหรือการจำกัดการใช้อาวุธตามแบบบางประเภท 108

 ข้อมติที่ 24 การแสดงความขอบคุณต่อประเทศเจ้าภาพ..... 110

กรรมสารสุดท้ายแห่งการประชุมทางการทูต ณ เจนีวา ค.ศ. 1974-1977..... 111

**พิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949
และการยอมรับเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดเพิ่มเติม (พิธีสารฉบับที่ 3)
ลงวันที่ 8 ธันวาคม ค.ศ. 2005**

อารัมภบท	113
ข้อ 1 ความเคารพและขอบเขตของการใช้พิธีสารนี้	114
ข้อ 2 เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด	114
ข้อ 3 การใช้เครื่องหมายพิธีสารฉบับที่ 3 เพื่อการชี้ระบุ	115
ข้อ 4 คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศและสหพันธ์สภากาชาดและ สภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ	115
ข้อ 5 ภารกิจภายใต้การอุปถัมภ์ของสหประชาชาติ	116
ข้อ 6 การป้องกันและปราบปรามการใช้เครื่องหมายในทางที่ผิด	116
ข้อ 7 การเผยแพร่	116
ข้อ 8 การลงนาม	116
ข้อ 9 การให้สัตยาบัน	116
ข้อ 10 การภาคยานุวัติ	117
ข้อ 11 การมีผลใช้บังคับ	117
ข้อ 12 ความสัมพันธ์ตามสนธิสัญญาเมื่อพิธีสารนี้มีผลใช้บังคับ	117
ข้อ 13 การแก้ไข	117
ข้อ 14 การบอกเลิกการเป็นภาคี	117
ข้อ 15 การแจ้ง	118
ข้อ 16 การลงทะเบียน	118
ข้อ 17 เอกสารฉบับแท้	118
ภาคผนวก เครื่องหมายพิธีสารฉบับที่ 3	119
ข้อ 1 เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด	119
ข้อ 2 การใช้เครื่องหมายพิธีสารฉบับที่ 3 เพื่อการชี้ระบุ	119

พิธีสารเพิ่มเติม

อนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949
เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกัน
ทางอาวุธระหว่างประเทศ ค.ศ. 1977
(พิธีสารฉบับที่ 1) ลงวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1977

อาร์มภบท

บรรดาอัครภาคีผู้ทำสัญญา

ประกาศถึงความปรารถนาอย่างจริงจังที่จะเห็นสันติภาพยั่งยืนอยู่ท่ามกลางประชาชน

ระลึกว่า รัฐทุกรัฐมีหน้าที่ตามกฎหมายต่อประชาชนที่จะละเว้นจากการคุกคามหรือการใช้กำลังต่ออธิปไตยบูรณภาพอาณาเขต หรือเอกราชทางการเมืองของรัฐใด ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือในลักษณะอื่นใดโดยไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของสหประชาชาติ

มีความเชื่อว่า แม้กระนั้นก็ตาม มีความจำเป็นที่จะยืนยันอีกครั้งหนึ่งและพัฒนาบทบัญญัติต่าง ๆ ในการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธและจะเสริมมาตรการต่าง ๆ เพื่อที่จะให้บทบัญญัติต่าง ๆ ดังกล่าวเกิดผลบังคับใช้

แสดงออกซึ่งความเชื่อมั่นของตนว่า จะไม่มีการแปลความหมายพิธีสารฉบับนี้ หรืออนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 ให้การกระทำการรุกรานหรือการใช้กำลังในลักษณะอื่นใดอันขัดต่อกฎหมายสหประชาชาติเป็นการกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือมีอำนาจที่จะกระทำได้

นอกจากนี้ยังยืนยันอีกครั้งหนึ่งว่า บทบัญญัติอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และบทบัญญัติพิธีสารฉบับนี้ จะต้องใช้บังคับอย่างเต็มที่ในทุกพฤติการณ์กับบุคคลทุกคนผู้ได้รับการคุ้มครองโดยตราสารเหล่านี้ โดยไม่มีข้อแตกต่างใด ๆ ทั้งสิ้นไม่ว่าจะโดยสมอ้างจากลักษณะหรือจุดกำเนิดของการขัดกันทางอาวุธนั้น หรือจากลัทธิคติใด ๆ ซึ่งภาคีคู่พิพาทเป็นผู้สนับสนุนหรือถูกยกให้ว่าเป็นเช่นนั้น

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ภาค 1

บทบัญญัติทั่วไป

ข้อ 1 – หลักเกณฑ์ทั่วไปและขอบข่ายแห่งการบังคับใช้

1. บรรดาอัครภาคีผู้ทำสัญญาฉบับนี้จะเคารพและจะให้ประกันการเคารพต่อพิธีสารฉบับนี้ในทุกพฤติการณ์
2. ในกรณีทีพิธีสารฉบับนี้หรือความตกลงระหว่างประเทศอื่น ๆ มิได้ครอบคลุมถึงก็ตาม แต่บรรดาพลเรือนและพลรบจะคงอยู่ภายใต้ความคุ้มครองและอำนาจของหลักกฎหมายระหว่างประเทศอันสืบเนื่องมาจากจารีตประเพณีที่ยืนยงจากหลักมนุษยธรรมและจากข้อกำหนดแห่งมโนธรรมของสาธารณชนโดยรวม
3. พิธีสารฉบับนี้ ซึ่งเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 ว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากสงคราม จะใช้บังคับในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในข้อ 2 ของอนุสัญญาดังกล่าวทุกฉบับ
4. สถานการณ์ดังที่อ้างถึงในวรรคก่อนให้รวมถึงการขัดกันทางอาวุธซึ่งประชาชนต่าง ๆ กำลังต่อสู้เพื่อต่อต้านการปกครองแบบอาณานิคมและการครอบครองโดยชนต่างด้าว และเพื่อต่อต้านระบอบที่แบ่งเชื้อชาติ ทั้งนี้ด้วยการใช้สิทธิในการกำหนดอนาคตของตนเอง ดังที่ได้บัญญัติไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติและปฏิญญาว่าด้วยหลักกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือระหว่างรัฐต่าง ๆ ตามกฎบัตรสหประชาชาติ

ข้อ 2 – คำจำกัดความ

เพื่อวัตถุประสงค์ของพิธีสารฉบับนี้

- ก) “อนุสัญญาฉบับที่ 1” “อนุสัญญาฉบับที่ 2” “อนุสัญญาฉบับที่ 3” และ “อนุสัญญาฉบับที่ 4” หมายความว่า อนุสัญญาเจนีวาเพื่อให้ผู้บาดเจ็บและป่วยไข้ในกองทัพในสนามรบมีสถานะดีขึ้น ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 อนุสัญญาเจนีวาเพื่อให้ผู้สังกัดในกองทัพขณะอยู่ในทะเลซึ่งบาดเจ็บป่วยไข้ และเรือต้องอับปาง มีสถานะดีขึ้น ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 อนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเชลยศึก ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 อนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการคุ้มครองบุคคลพลเรือนในเวลาสงคราม ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 ตามลำดับ โดยคำว่า “อนุสัญญาทั้งหลาย” หมายความว่า อนุสัญญาเจนีวา วันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 รวมทั้ง 4 ฉบับว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากสงคราม

- ข) คำว่า “กฎแห่งกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในกรณีการขัดกันทางอาวุธ” หมายความว่า กฎต่าง ๆ ที่ใช้บังคับในกรณีพิพาททางอาวุธ ซึ่งระบุในความตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ซึ่งภาคีคู่พิพาทนั้นเป็นภาคี และหลักเกณฑ์และกฎของกฎหมายระหว่างประเทศที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ซึ่งใช้บังคับได้กับกรณีการขัดกันทางอาวุธ
- ค) คำว่า “ประเทศที่คุ้มครอง” หมายความว่า รัฐที่เป็นกลางรัฐหนึ่งหรือรัฐอื่นที่มีใจภาคีคู่พิพาท ซึ่งได้รับแต่งตั้งโดยภาคีคู่พิพาทและได้รับการยอมรับโดยฝ่ายปฏิบัติและเป็นฝ่ายที่ตกลงที่จะดำเนินการต่าง ๆ ตามหน้าที่ของประเทศที่คุ้มครองภายใต้อนุสัญญาและพิธีสารนี้
- ง) ผู้ทำหน้าที่แทน หมายความว่า องค์การหนึ่งซึ่งกระทำการในฐานะของประเทศที่คุ้มครองตามที่กำหนดในข้อ 5

ข้อ 3 – การเริ่มต้นและการสิ้นสุดของการบังคับใช้ออนุสัญญา

ทั้งนี้โดยไม่เป็นการกระทบกระเทือนต่อบทบัญญัติใด ๆ ซึ่งใช้บังคับอยู่ตลอดเวลาอยู่แล้ว

- ก) อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้จะใช้บังคับนับจากการเริ่มต้นของสถานการณ์ต่าง ๆ ตามที่อ้างถึงในข้อ 1 ของพิธีสารฉบับนี้
- ข) การบังคับใช้ออนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้จะสิ้นสุดลงในอาณาเขตของภาคีคู่พิพาท หากการปฏิบัติการทางทหารได้สิ้นสุดลง และในกรณีของดินแดนที่ถูกยึดครอง หากการยึดครองนั้นได้สิ้นสุดลง ทั้งนี้เว้นแต่ในภาวะการณ์หนึ่งเช่นที่กล่าวนี้ หากเป็นกรณีของบุคคลใดผู้ซึ่งได้รับการปล่อยตัวโดยเด็ดขาดหรือได้รับการส่งกลับคืนสู่ประเทศเดิมหรือมีการตั้งถิ่นฐานใหม่เกิดขึ้นภายหลังเหตุการณ์ดังกล่าว บุคคลเช่นว่านี้จะได้รับประโยชน์ต่อไปจากบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของอนุสัญญาทั้งหลายและของพิธีสารนี้ตราบจนได้มีการปล่อยตัวโดยเด็ดขาดหรือการส่งกลับคืนสู่ประเทศเดิมหรือการตั้งถิ่นฐานใหม่

ข้อ 4 – สถานภาพทางกฎหมายของภาคีคู่พิพาท

การบังคับใช้ออนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ ตลอดจนการทำความตกลงต่าง ๆ ภายใต้อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารดังกล่าว จะไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพทางกฎหมายของภาคีคู่พิพาท และการเข้ายึดครองอาณาเขตหนึ่งใดหรือการบังคับใช้ออนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพทางกฎหมายของอาณาเขตนั้น ๆ

ข้อ 5 – การแต่งตั้งประเทศที่คุ้มครองและผู้ทำหน้าที่แทนประเทศที่คุ้มครอง

1. นับตั้งแต่การเริ่มต้นของกรณีการขัดกัน ให้ถือเป็นหน้าที่ของภาคีคู่พิพาทที่จะให้บรรลุผลในเรื่องการตรวจตราดูแลและการปฏิบัติตามอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ ด้วยการนำใช้ระบบประเทศที่คุ้มครอง รวมทั้งการแต่งตั้งและการยอมรับประเทศผู้คุ้มครองเช่นว่านั้นตามที่กำหนดไว้ในวรรคต่อไปนี้ ซึ่งประเทศที่คุ้มครองจะมีหน้าที่พิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของภาคีคู่พิพาท
2. นับตั้งแต่การเริ่มต้นสถานการณ์ดังกล่าวในข้อ 1 ภาคีคู่พิพาทแต่ละฝ่ายจะต้องเสนอแต่งตั้งประเทศที่คุ้มครองโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้บังคับอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ และจะต้องยินยอมโดยไม่ชักช้าและโดยวัตถุประสงค์เช่นเดียวกันดังกล่าวเพื่อให้มีการปฏิบัติโดยประเทศที่คุ้มครองซึ่งตนได้ยอมรับหลังจากที่ฝ่ายปฏิบัติกันได้เสนอแต่งตั้งมา
3. ถ้าหากยังไม่มีการเสนอแต่งตั้งหรือการยินยอมรับประเทศที่คุ้มครองนับตั้งแต่การเริ่มต้นของสถานการณ์ดังกล่าวในข้อ 1 คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศอาจเสนอให้ความช่วยเหลือของตนแก่ภาคีคู่พิพาท ในอันที่จะแต่งตั้งประเทศที่คุ้มครองโดยความยินยอมของภาคีคู่พิพาทโดยมิชักช้า ทั้งนี้โดยไม่ขัดต่อสิทธิขององค์การมนุษยธรรมอื่นใดที่ไม่มีความลำเอียงที่จะอำนวยความสะดวกช่วยเหลือเช่นเดียวกัน เพื่อการนี้คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศอาจให้ภาคีแต่ละฝ่ายส่งรายชื่อของรัฐบาลจำนวนห้ารัฐ ซึ่งภาคีนั้นพิจารณาเห็นว่าเป็นที่ยอมรับให้เป็นประเทศที่คุ้มครองผลประโยชน์ของคนในความสัมพันธ์กับฝ่ายปฏิบัติกันได้ และขณะเดียวกันก็อาจให้ฝ่ายปฏิบัติแต่ละรายส่งรายชื่อประเทศต่าง ๆ อย่างน้อยห้าประเทศที่ตนยอมรับให้เป็นประเทศที่คุ้มครองของฝ่ายแรก รายชื่อเหล่านี้จะต้องแจ้งให้คณะกรรมการทราบภายในสองสัปดาห์หลังจากได้รับคำขอ โดยคณะกรรมการจะเปรียบเทียบรายชื่อเหล่านั้นและแสวงหาความตกลงกับรัฐซึ่งได้รับการเสนอชื่อมาในทั้งสองรายชื่อนั้น
4. ในกรณีที่ยังหาประเทศที่คุ้มครองไม่ได้ แม้ได้มีการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นแล้วก็ตาม ภาคีคู่พิพาทจะยอมรับโดยไม่ชักช้าซึ่งข้อเสนอของคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศหรือขององค์การอื่นใดที่มีหลักประกันความไม่ลำเอียงและความมีประสิทธิผล เพื่อที่จะกระทำการในฐานะผู้ทำหน้าที่แทน ทั้งนี้ภายหลังจากที่ได้มีการปรึกษากับคู่พิพาทดังกล่าวและด้วยการคำนึงถึงผลของการปรึกษานี้ด้วย ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของผู้ทำหน้าที่แทนให้ขึ้นอยู่กับความยินยอมของภาคีคู่พิพาท ทั้งนี้ภาคีคู่พิพาทจะต้องพยายามในทุกวิถีทางที่จะอำนวยความสะดวก

สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ทำหน้าที่แทนภายใต้อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้

5. การแต่งตั้งและยินยอมรับประเทศที่คุ้มครองเพื่อวัตถุประสงค์ของการบังคับใช้อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพทางกฎหมายของภาคีคู่พิพาทหรืออาณาเขตใด ๆ รวมทั้งดินแดนที่ถูกยึดครอง ทั้งนี้ตามที่กำหนดในข้อ 4
6. การอ้างไว้ซึ่งความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างภาคีคู่พิพาท หรือการมอบหมายการคุ้มครองดูแลผลประโยชน์และคนชาติของภาคีคู่พิพาทหนึ่งใดให้แก่รัฐที่สามารถหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางการทูตนั้น จะไม่เป็นอุปสรรคต่อการแต่งตั้งประเทศที่คุ้มครองเพื่อวัตถุประสงค์ของการบังคับใช้อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้
7. การกล่าวถึงใด ๆ ในลำดับต่อไปในพิธีสารฉบับนี้ที่เกี่ยวกับประเทศที่คุ้มครองย่อมรวมถึงผู้ทำหน้าที่แทนด้วย

ข้อ 6 - ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. แม้ในยามสงบ บรรดาอัครภาคีผู้ทำสัญญาจะใช้ความพยายามในการฝึกอบรมให้บุคลากรมีคุณวุฒิ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการบังคับใช้อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ และโดยเฉพาะเพื่อการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของประเทศที่คุ้มครอง ทั้งนี้ด้วยการช่วยเหลือของสภากาชาดประจำชาติ (สภาเสี้ยววงเดือนแดง สภาสีงโตแดง และดวงอาทิตย์)
2. การจัดหาและการฝึกอบรมบุคลากรดังกล่าว ให้อยู่ภายใต้เขตอำนาจภายในของรัฐ
3. คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศจะเก็บไว้ซึ่งรายชื่อของบุคคลผู้ได้รับการอบรมเช่นที่กล่าวนี้ โดยพร้อมที่จะส่งมอบแก่อัครภาคีผู้ทำสัญญาผู้ซึ่งได้เป็นผู้กำหนดรายการและแจ้งไว้แก่คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว
4. ในแต่ละกรณี เจื่อนไขการว่าจ้างบุคลากรดังกล่าวภายนอกอาณาเขตของรัฐจะขึ้นอยู่กับความตกลงพิเศษระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 7 - การประชุม

ผู้รับจดทะเบียนของพิศารฉบับนี้จะจัดให้มีการประชุมอัครภาคีผู้ทำสัญญาตามคำร้องขอของภาคีดังกล่าวรัฐหนึ่งหรือหลายรัฐและโดยคำรับรองของภาคีเสียข้างมากในอันที่จะพิจารณาปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับการบังคับใช้อุสัญญาทั้งหลายและพิศารฉบับนี้

ภาค 2

ผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออัปปาง

หมวด 1

การคุ้มครองทั่วไป

ข้อ 8 - การให้คำนิยาม

เพื่อวัตถุประสงค์ของพิศารฉบับนี้

- ก) “ผู้บาดเจ็บ” และ “ผู้ป่วยไข้” หมายถึง บรรดาบุคคลไม่ว่าจะเป็นทหารหรือพลเรือนผู้ซึ่งต้องการความช่วยเหลือหรือดูแลรักษาทางการแพทย์อันเนื่องมาจากแผลหรือโรคภัย หรือความผิดปกติ หรือความพิการทางร่างกาย หรือจิตใจอื่น ๆ และโดยเป็นผู้ซึ่งละเว้นจากการสู้รบ ความหมายของคำดังกล่าวให้หมายรวมถึง การดูแลครรภ์ เด็กทารกที่เกิดใหม่ และบุคคลอื่นใดผู้ซึ่งอาจต้องการความช่วยเหลือหรือการดูแลรักษาทางการแพทย์โดยทันที เช่น ผู้ที่ไม่แข็งแรงหรือสตรีที่กำลังมีครรภ์ และเป็นผู้ซึ่งละเว้นจากการสู้รบ
- ข) “ผู้ที่เรืออัปปาง” หมายถึง บรรดาบุคคลไม่ว่าจะเป็นทหารหรือพลเรือน ผู้ซึ่งประสบภัยในทะเลหรือในน่านน้ำอื่น ๆ อันเป็นผลมาจากเคราะห์ภัยที่มาถึงตนหรือถึงเรือหรือถึงอากาศยานซึ่งตนโดยสารมา และโดยเป็นผู้ซึ่งละเว้นจากการสู้รบ บุคคลเหล่านี้หากได้ละเว้นจากการสู้รบอย่างต่อเนื่อง จะยังคงได้รับการพิจารณาว่าเป็นผู้ที่เรืออัปปางในระหว่างที่ได้รับความช่วยเหลือจนกว่าบุคคลดังกล่าวจะได้รับการสถานภาพอื่นใดภายใต้สนธิสัญญาทั้งหลายหรือพิศารฉบับนี้
- ค) “บุคลากรทางการแพทย์” หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากภาคีคู่พิพาทให้ทำงานเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะทางการแพทย์ตามที่ระบุในข้อ จ) หรือในด้านการอำนวยความสะดวกของหน่วยทางการแพทย์ หรือการปฏิบัติการหรือการอำนวยความสะดวกทางการแพทย์ การมอบหมายดังกล่าวอาจมีลักษณะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว ความหมายดังกล่าวให้รวมถึงบุคลากรดังต่อไปนี้

- (1) บุคลากรทางการแพทย์ของภาคีคู่พิพาท ผู้ซึ่งไม่ว่าจะเป็นทหารหรือพลเรือน รวมทั้งบุคลากรที่ระบุนในอนุสัญญาฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 และบุคลากรผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานในองค์การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
 - (2) บุคลากรทางการแพทย์ของสภากาชาดประจำชาติ (สภาเสี้ยววงเดือนแดง สภาสีงโตแดงและดวงอาทิตย์) และสภาอาสาสมัครประจำชาติอื่น ๆ ซึ่งได้รับการรับรองและได้รับมอบหมายอำนาจจากภาคีคู่พิพาทฝ่ายหนึ่ง
 - (3) บุคลากรทางการแพทย์ของหน่วยทางการแพทย์หรือการขนส่งทางการแพทย์ ตามที่ระบุในข้อ 9 วรรค 2
- ง) “บุคลากรทางศาสนา” หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นทหารหรือพลเรือน ดังเช่น อนุศาสนาจารย์ ผู้ซึ่งมีหน้าที่เฉพาะในด้านศาสนกิจและประจำการอยู่ในหน่วยงาน ดังต่อไปนี้
- (1) กองทัพของภาคีคู่พิพาท
 - (2) หน่วยทางการแพทย์หรือการขนส่งทางการแพทย์ของภาคีคู่พิพาท
 - (3) หน่วยทางการแพทย์หรือการขนส่งทางการแพทย์ตามที่ระบุไว้ในข้อ 9 วรรค 2 หรือ
 - (4) องค์การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของภาคีคู่พิพาท

การประจำการของบุคลากรทางศาสนาอาจเป็นการถาวรหรือชั่วคราวได้และให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องดังได้ระบุไว้ในข้อ ๗) ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ดังกล่าวด้วย

- จ) “หน่วยทางการแพทย์” หมายถึง องค์การหรือหน่วยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นทหารหรือพลเรือนซึ่งได้จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในทางการแพทย์ กล่าวคือ การค้นหา การเก็บรวบรวม การขนส่ง การวินิจฉัยโรคหรือการบำบัดรักษา ซึ่งรวมทั้งการปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปาง หรือเพื่อการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ ตัวอย่างของคำนิยามนี้ให้รวมถึงโรงพยาบาลและหน่วยอื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน ศูนย์ถ่ายโลหิต ศูนย์และสถาบันเพื่อเวชศาสตร์ป้องกัน สถานีการแพทย์และคลังยาและเวชภัณฑ์ของหน่วยดังกล่าว หน่วยทางการแพทย์อาจมีลักษณะตั้งอยู่ประจำที่หรือเป็นหน่วยเคลื่อนที่ หรือมีลักษณะถาวรหรือชั่วคราวก็ได้
- ฉ) “การขนส่งเพื่อการแพทย์” หมายถึง การขนส่งโดยทางภาคพื้นดิน พื้นน้ำ หรือทางอากาศของผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ ผู้ที่เรืออับปาง บุคลากรทางการแพทย์ บุคลากรทางศาสนา บริภัณฑ์ทางการแพทย์ หรือเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ต่าง ๆ ซึ่งได้รับการคุ้มครองโดยอนุสัญญาและพิธีสารฉบับนี้

- ข) “การขนส่งทางการแพทย์” หมายถึง วิธีการหรือปัจจัยการขนส่งใดเพื่อการแพทย์ ไม่ว่าจะเป็นการขนส่งทางบกหรือทางเรือในลักษณะอย่างถาวรหรือชั่วคราว ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นพิเศษเฉพาะการขนส่งเพื่อการแพทย์และอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของภาคีคู่พิพาท
- ช) “ยวดยานทางการแพทย์” หมายถึง พาหนะการขนส่งทางการแพทย์ใด ๆ โดยทางภาคพื้นดิน
- ฌ) “เรือและยานทางการแพทย์” หมายถึง พาหนะการขนส่งทางการแพทย์ใด ๆ โดยทางน้ำ
- ญ) “อากาศยานทางการแพทย์” หมายถึง พาหนะการขนส่งทางการแพทย์ใด ๆ โดยทางอากาศ
- ฎ) “บุคลากรทางการแพทย์ประจำ” “หน่วยทางการแพทย์ประจำ” และ “การขนส่งทางการแพทย์ประจำ” หมายถึง บุคลากร-หน่วย-การขนส่งซึ่งได้รับมอบหมายโดยเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ในทางการแพทย์ในระยะเวลาซึ่งมิได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ “บุคลากรทางการแพทย์ชั่วคราว” “หน่วยทางการแพทย์ชั่วคราว” และ “การขนส่งทางการแพทย์ชั่วคราว” หมายถึง บุคลากร-หน่วย-การขนส่งซึ่งมุ่งเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ในทางการแพทย์ในระยะเวลาอันจำกัด ในระหว่างช่วงเวลาทั้งหมด ทั้งนี้ หากมิได้มีการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น คำว่า “บุคลากรทางการแพทย์” “หน่วยทางการแพทย์” และ “การขนส่งทางการแพทย์” ย่อมหมายถึงกรณีที่มีลักษณะประจำและชั่วคราว
- ฏ) “เครื่องหมายพิเศษ” หมายถึง เครื่องหมายพิเศษของกาชาด เลี้ยววงเดือนแดง สิงโตแดงและดวงอาทิตย์บนพื้นสีขาว เพื่อใช้ในการคุ้มครองหน่วยทางการแพทย์และการขนส่งทางการแพทย์ หรือบุคลากรทางการแพทย์และบุคลากรทางศาสนา และวัสดุหรืออุปกรณ์
- ฐ) “สัญญาณพิเศษ” หมายถึง สัญญาหรือข้อความที่กำหนดไว้สำหรับการแสดงตนอันเป็นการเฉพาะของหน่วยทางการแพทย์หรือการขนส่งทางการแพทย์ใน ส่วนที่ 3 ของภาคผนวกที่ 1 แห่งพิศารฉบับนี้

ข้อ 9 – ขอบเขตของการบังคับใช้

1. บทบัญญัติต่าง ๆ ในภาคนี้ซึ่งมุ่งประสงค์เพื่อให้ผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปางมีสภาวะดีขึ้น จะใช้ได้กับบรรดาบุคคลดังกล่าวซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่กำหนดในข้อ 1 ทั้งนี้โดยปราศจากข้อแตกต่างใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะบนพื้นฐานในเรื่องชาติ สัญชาติ ภาษา ศาสนาหรือความเชื่อ ความคิดเห็นทางการเมือง

เมืองหรือความคิดเห็นอื่น ถิ่นกำเนิดทางชนชาติหรือสังคม ฐานะ การกำเนิด หรือสถานภาพอื่น ๆ หรือเกณฑ์อื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

2. บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในข้อ 27 และ 32 ของอนุสัญญาฉบับที่ 1 จะใช้กับหน่วยทางการแพทย์และการขนส่งทางการแพทย์ (นอกเหนือจากเรือพยาบาลต่าง ๆ ซึ่งอยู่ใต้บังคับของข้อ 25 แห่งอนุสัญญาฉบับที่ 2) และบุคลากรของหน่วยและการขนส่งดังกล่าวซึ่งจัดเตรียมไว้สำหรับภาคีคู่พิพาทเพื่อวัตถุประสงค์ในทางมนุษยธรรม ดังนี้
 - ก) โดยรัฐที่เป็นกลางหรือรัฐอื่นซึ่งมิได้เป็นภาคีคู่พิพาท
 - ข) โดยสภาสังคมสงเคราะห์ที่ได้รับการรับรองและได้รับมอบหมายอำนาจของรัฐดังกล่าว
 - ค) โดยองค์การมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ไม่ลำเอียง

ข้อ 10 – การคุ้มครองและดูแล

1. บรรดาผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปาง ไม่ว่าจะเป็นคนชาติของคู่พิพาทฝ่ายใด จะได้รับความเคารพและคุ้มครอง
2. ไม่ว่าในพฤติการณ์ใด ๆ บุคคลดังกล่าวจะได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมและจะได้รับการดูแลรักษาทางการแพทย์และความเอาใจใส่ตามสภาพแห่งตนด้วยการปฏิบัติอย่างเต็มที่และโดยความล่าช้า น้อยที่สุดเท่าที่จะพึงกระทำได้ ทั้งนี้โดยไม่มี การแยกแยะในระหว่างบุคคลเหล่านั้นโดยเหตุหนึ่งเหตุใดนอกจากด้วยเหตุผลทางการแพทย์

ข้อ 11 – การคุ้มครองบุคคล

1. สุขภาพและบูรณภาพทางกายและจิตใจของบุคคลผู้ซึ่งตกอยู่ในอำนาจของฝ่ายปฏิบัติหรือผู้ซึ่งถูกควบคุม กักขัง หรือทำให้เสื่อมอิสรภาพอย่างใด ๆ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์ที่อ้างถึงตามข้อ 1 จะต้องไม่ได้รับอันตรายด้วยการปฏิบัติหรือการละเว้นจากการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมใด ๆ ทั้งสิ้นตามนัยดังกล่าวนั้น ห้ามมิให้บังคับให้บุคคลตามข้อนี้จำต้องตกอยู่ภายใต้กระบวนการรักษาพยาบาลการแพทย์ซึ่งมิได้ต้องตามสุขภาพของบุคคลนั้นและซึ่งไม่ถูกต้องตามมาตรฐานทางการแพทย์อันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปและอันอาจใช้ภายใต้ภาวะการณ์ทางการแพทย์ที่คล้ายคลึงกันกับบุคคลซึ่งเป็นคนชาติของภาคีที่เป็นผู้ปฏิบัติการทางการแพทย์นั้น และเป็นบุคคลผู้มิได้สูญเสียเสรีภาพแต่ประการใด
2. ห้ามมิให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้โดยเฉพาะกับบุคคลดังกล่าว แม้ว่าโดยความยินยอมของบุคคลดังกล่าว กล่าวคือ

- ก) การทำให้ร่างกายพิการ
- ข) การทดลองทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์
- ค) การเคลื่อนย้ายเนื้อเยื่อหรืออวัยวะของร่างกายเพื่อการปลูกถ่ายอวัยวะ
- ทั้งนี้เว้นแต่กรณีการกระทำดังกล่าวนี้มีเหตุผลอันสอดคล้องต่อเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวรรค 1
3. ข้อยกเว้นจากข้อห้ามตามวรรค 2 ค) นั้นอาจมีได้เฉพาะในกรณีของการบริจาคโลหิตเพื่อการถ่ายโลหิตหรือบริจาคผิวหนังเพื่อการศัลยกรรม โดยจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า ผู้บริจาคได้บริจาคโดยสมัครใจและโดยปราศจากการบังคับขู่เข็ญหรือการจูงใจใด ๆ และทั้งนี้เป็นเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการรักษาโรคมายได้เงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานและการควบคุมทางการแพทย์อันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปซึ่งได้กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ทั้งผู้บริจาคและผู้รับบริจาค
 4. การจงใจปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติการใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจหรือต่อบุรณภาพของบุคคลใด ๆ ผู้ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจของภาคีฝ่ายหนึ่งนอกเหนือจากภาคีซึ่งบุคคลนั้นสังกัดอยู่และซึ่งละเมิดต่อข้อห้ามใด ๆ ที่กำหนดในวรรค 1 และ 2 หรือเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของวรรค 3 นั้น จะถือเป็นการละเมิดอย่างร้ายแรงต่อพิศารฉบับนี้
 5. บุคคลต่าง ๆ ตามที่กล่าวในวรรค 1 มีสิทธิที่จะปฏิเสธการผ่าตัดทางศัลยกรรมใด ๆ โดยในกรณีของการปฏิเสธนั้น บุคลากรทางการแพทย์จะใช้ความพยายามในการให้ได้มาซึ่งค่าเฉลี่ยเป็นลายลักษณ์อักษรที่มีการลงนามหรือรับรองโดยผู้ป่วย
 6. ภาคีคู่พิพาทแต่ละฝ่ายจะเก็บรักษาบันทึกทางการแพทย์สำหรับการบริจาคโลหิตเพื่อการถ่ายโลหิตหรือการบริจาคผิวหนังเพื่อการศัลยกรรมโดยบุคคลต่าง ๆ ตามที่กล่าวในวรรค 1 ทุกครั้ง หากการบริจาคะนั้นได้มีการดำเนินการภายใต้ความรับผิดชอบของภาคีฝ่ายนั้น นอกจากนี้ ภาคีคู่พิพาทแต่ละฝ่ายจะใช้ความพยายามในการเก็บรักษาบันทึกบรรดาขั้นตอนการรักษาทางการแพทย์ต่อบุคคลผู้ถูกกักกันคุมขัง หรือทำให้สูญเสียเสรีภาพโดยผลของสถานการณ์ตามที่อ้างในข้อ 1 โดยบันทึกดังกล่าวเหล่านี้จะพร้อมให้ประเทศคุ้มครองตรวจสอบได้ตลอดเวลา

ข้อ 12 – การคุ้มครองหน่วยทางการแพทย์

1. หน่วยทางการแพทย์จะได้รับการเคารพและคุ้มครองในตลอดเวลาและจะไม่เป็นเป้าหมายของการโจมตี
2. ความในวรรค 1 จะใช้ได้กับหน่วยทางการแพทย์ของพลเรือนภายใต้เงื่อนไขที่ว่า หน่วยทางการแพทย์นั้นมีลักษณะดังนี้

- ก) เป็นของภาคีคู่พิพาทฝ่ายหนึ่ง
 - ข) ได้รับการรับรองและการอนุญาตโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของภาคีคู่พิพาทฝ่ายหนึ่ง หรือ
 - ค) ได้รับการอนุญาตตามข้อ 9 วรรค 2 ของพิธีสารฉบับนี้ หรือข้อ 27 ของอนุสัญญาฉบับที่ 1
3. ภาคีคู่พิพาทหากประสงค์จะต้องแจ้งต่อภาคีคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งถึงตำแหน่งที่ตั้งของหน่วยทางการแพทย์ซึ่งตั้งอยู่ประจำ การละเว้นต่อการแจ้งดังกล่าวจะไม่ทำให้ภาคีฝ่ายใดหลุดพ้นจากพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของวรรค 1
 4. ไม่ว่าในพฤติการณ์ใด ๆ หน่วยทางการแพทย์จะต้องไม่ถูกใช้ในความพยายามที่จะเป็นเกราะกำบังเป้าหมายทางการทหารจากการโจมตี โดยในกรณีที่จะเป็นไปได้ นั้น ภาคีคู่พิพาทจะให้หลักประกันว่าหน่วยทางการแพทย์จะต้องตั้งอยู่ในบริเวณที่ปลอดภัยจากการโจมตีต่อเป้าหมายทางการทหาร

ข้อ 13 – การสิ้นสุดความคุ้มครองหน่วยทางการแพทย์ของพลเรือน

1. การคุ้มครองหน่วยทางการแพทย์ของพลเรือนตามสิทธิที่ได้รับนั้นจะไม่สิ้นสุดลงเว้นแต่จะมีการใช้หน่วยการแพทย์ของพลเรือนดังกล่าวในการกระทำอันก่อให้เกิดอันตรายต่อฝ่ายศัตรู ทั้งนี้โดยนอกเหนือจากหน้าที่ทางมนุษยธรรมของตน อย่างไรก็ตาม การคุ้มครองจะสิ้นสุดลงได้ก็ต่อเมื่อภายหลังจากที่มีการเตือน โดยระบุกำหนดระยะเวลาอันสมควรในกรณีที่เหมาะสมและภายหลังจากคำเตือนยังคงถูกเพิกเฉย
2. ลักษณะดังกล่าวต่อไปนี้จะไม่ถือว่าเป็นการกระทำอันก่อให้เกิดอันตรายต่อศัตรู
 - ก) การที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยการแพทย์ได้พกอาวุธประจำกายสำหรับการป้องกันตัวหรือสำหรับป้องกันผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแลของตน
 - ข) มีการระงับรักษาหน่วยการแพทย์โดยหน่วยระงับหรือทหารยามหรือหน่วยคุ้มครอง
 - ค) การที่หน่วยการแพทย์มีอาวุธขนาดเล็กและกระสุนปืนซึ่งยึดได้จากผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยไข้โดยยังมีได้ส่งมอบต่อหน่วยงานที่เหมาะสม
 - ง) มีสมาชิกของกองทัพหรือพลรบอยู่ในหน่วยทางการแพทย์ด้วยเหตุผลทางการแพทย์

ข้อ 14 – ข้อจำกัดการเรียกเกณฑ์หน่วยทางการแพทย์ของพลเรือน

1. ประเทศที่ยึดครองมีหน้าที่ให้ประกันว่า ความต้องการทางการแพทย์ของประชากรพลเรือนภายในดินแดนที่ยึดครองจะยังคงได้รับการสนองตอบ
2. ดังนั้นประเทศที่ยึดครองจะไม่ทำการเรียกเกณฑ์หน่วยทางการแพทย์ของพลเรือน อุปรกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ หรือบริการต่าง ๆ จากบุคลากรของหน่วยทางการแพทย์นั้น トラบเท่าที่ทรัพยากรเหล่านี้ยังเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการให้บริการทางการแพทย์ที่เพียงพอสำหรับประชากรพลเรือนและต่อการดูแลรักษาทางการแพทย์อย่างต่อเนื่องสำหรับผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยไข้ซึ่งกำลังอยู่ภายใต้การบำบัดรักษา
3. ประเทศที่ยึดครองอาจเรียกเกณฑ์ทรัพยากรต่าง ๆ ดังกล่าวภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้โดยคำนึงถึงหลักทั่วไปในวรรค 2
 - ก) ทรัพยากรต่าง ๆ นั้นจำเป็นต่อการบำบัดรักษาทางการแพทย์อย่างเพียงพอและในทันทีสำหรับผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยไข้ซึ่งเป็นสมาชิกของกองทัพของประเทศที่ยึดครองหรือสำหรับพลเรือน
 - ข) การเรียกเกณฑ์คงมีอยู่ตราบเท่าที่ยังมีความจำเป็นเท่านั้น และ
 - ค) มีการตกลงกันอย่างทันทีเพื่อให้การประกันว่า ความจำเป็นต้องการทางการแพทย์ต่าง ๆ ของประชากรพลเรือนตลอดจนของผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยไข้ซึ่งกำลังได้รับการบำบัดรักษาอยู่และได้รับผลกระทบจากการเรียกเกณฑ์นั้นจะยังคงได้รับการสนองตอบต่อไป

ข้อ 15 – การคุ้มครองบุคลากรทางการแพทย์พลเรือนและบุคลากรทางศาสนาพลเรือน

1. บุคลากรทางการแพทย์พลเรือนจะได้รับความเคารพและคุ้มครอง
2. ในกรณีที่เป็น จำเป็น จะต้องจัดหาความช่วยเหลือทั้งปวงสำหรับบุคลากรทางการแพทย์พลเรือนในพื้นที่ซึ่งบริการทางการแพทย์พลเรือนถูกระงับไปด้วยเหตุของการดำเนินการสู้รบ
3. ประเทศที่ยึดครองจะจัดหาความช่วยเหลือทุกอย่างสำหรับบุคลากรทางการแพทย์พลเรือนในดินแดนที่ยึดครองเพื่อให้บุคลากรดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ทางมนุษยธรรมได้อย่างดีที่สุดตามความสามารถของตน ประเทศที่ยึดครองไม่อาจกำหนดได้ว่าในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวนั้น บุคลากรดังกล่าวจะต้องบำบัดรักษาบุคคลใดเป็นลำดับแรกเว้นแต่ด้วยเหตุผลทางการแพทย์ บุคลากรดังกล่าวนั้นจะไม่ถูกบังคับให้ปฏิบัติหน้าที่อื่นไม่สอดคล้องกับงานทางมนุษยธรรมของตน

4. บุคลากรทางการแพทย์พลเรือนจะเข้าไปในสถานที่ใดก็ได้ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของตนเป็นสิ่งจำเป็น แต่ทั้งนี้จะต้องขึ้นอยู่กับมาตรการด้านการควบคุมและความปลอดภัย ซึ่งภาคีคู่พิพาทที่เกี่ยวข้องอาจเห็นว่ามีความจำเป็นต้องกำหนดขึ้น
5. บุคลากรทางศาสนาพลเรือนจะได้รับความเคารพและคุ้มครอง บทบัญญัติของอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ซึ่งเกี่ยวกับการคุ้มครองและการแสดงตนของบุคลากรทางการแพทย์จะใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าวเช่นเดียวกัน

ข้อ 16 – การคุ้มครองทั่วไปต่อหน้าที่ทางการแพทย์

1. ไม่ว่าในเหตุการณ์ใด ๆ บุคคลหนึ่งใดจะไม่ได้รับการลงโทษสำหรับการดำเนินการทางการแพทย์อันสอดคล้องกับจรรยาบรรณทางการแพทย์ ทั้งนี้โดยมีต้องคำนึงถึงผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากการนั้นแต่อย่างใด
2. บุคคลผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางการแพทย์จะไม่ถูกบังคับให้ปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินงานในลักษณะตรงกันข้ามกับหลักจรรยาบรรณทางการแพทย์หรือหลักทางการแพทย์อื่นซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ของผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยไข้ หรือบทบัญญัติของอนุสัญญาทั้งหลาย หรือพิธีสารฉบับนี้ หรือให้ละเว้นจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินงานตามที่หลักและบทบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดไว้
3. จะไม่มีบุคคลใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางการแพทย์ต้องถูกบังคับให้ต้องให้ข้อมูลใดที่เกี่ยวกับผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยไข้ซึ่งอยู่หรือเคยอยู่ในความดูแลรักษาของตนต่อบุคคลใดซึ่งเป็นคนชาติของฝ่ายปฏิปักษ์หรือต่อภาคีฝ่ายตนเอง เว้นแต่กฎหมายของภาคีฝ่ายตนเองได้กำหนดไว้ ทั้งนี้โดยบุคคลนั้นเห็นว่าข้อมูลดังกล่าวอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องหรือครอบครัวของผู้ป่วยนั้น อย่างไรก็ตามระเบียบสำหรับการบังคับให้มีการแจ้งเรื่องโรคติดต่อนั้นจะต้องได้รับความเคารพ

ข้อ 17 – บทบาทของประชากรพลเรือนและสภาผู้ช่วยเหลือ

1. ประชากรพลเรือนจะเคารพต่อผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปาง ถึงแม้ว่าบุคคลนั้นจะเป็นคนชาติของฝ่ายปฏิปักษ์ และจะไม่กระทำการรุนแรงต่อบุคคลเหล่านั้น ประชากรพลเรือนและสภาผู้ช่วยเหลือ เช่น สภาภาคประชาชาติ สภาเสี้ยววงเดือนแดง สภาสิงโตแดงและดวงอาทิตย์ จะได้รับอนุญาต หรือแม้โดยความริเริ่มของตนเอง ในการรวบรวมและดูแลรักษาผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปาง แม้ว่าจะอยู่ในพื้นที่ที่ถูกรุกรานหรือถูกยึดครอง ทั้งนี้ สำหรับการดำเนินการทางมนุษยธรรมดังกล่าวนี้ จะต้องไม่มีบุคคลใดได้รับอันตราย ถูกดำเนินคดี ถูกตัดสินว่ากระทำความผิด หรือถูกลงโทษ

2. ภาคิคุพิพาทอาจร้องขอต่อประชากรพลเรือนและสภาผู้ช่วยเหลือตามที่กล่าวถึงในวรรค 1 ให้รวบรวมและดูแลรักษาผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออัปปาง และให้ค้นหาผู้เสียชีวิตและรายงานให้ทราบตำแหน่งแห่งหน โดยภาคิคุพิพาทจะให้ความคุ้มครองและอำนวยความสะดวกที่จำเป็นแก่ประชากรพลเรือนและสภาผู้ช่วยเหลือผู้ซึ่งตอบรับคำร้องขอนี้ หากฝ่ายปฏิบัติได้มาหรือได้คืนมาซึ่งการควบคุมพื้นที่ ภาคิคุพิพาทจะให้ความคุ้มครองและอำนวยความสะดวกเช่นเดียวกันตราบเท่าที่ความคุ้มครองหรือสิ่งอำนวยความสะดวกนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็น

ข้อ 18 - การแสดงตน

1. ภาคิคุพิพาทแต่ละฝ่ายจะใช้เวลาพยายามในการให้ประกันว่าจะระบุงการแสดงตนของบุคลากรทางการแพทย์และบุคลากรทางศาสนาและหน่วยทางการแพทย์และการขนส่งทางการแพทย์ได้
2. ภาคิคุพิพาทแต่ละฝ่ายจะใช้เวลาพยายามในการนำและบังคับใช้วิธีและกระบวนการซึ่งจะทำให้จำแนกหน่วยทางการแพทย์และการขนส่งทางการแพทย์ที่ใช้เครื่องหมายและสัญญาณพิเศษได้
3. ในอาณาเขตซึ่งถูกยึดครองและในพื้นที่ซึ่งการต่อสู้ได้เกิดขึ้นหรือที่อาจเกิดขึ้น บุคลากรทางการแพทย์พลเรือนและบุคลากรทางศาสนาพลเรือนจะได้รับการจำแนกออกโดยเครื่องหมายพิเศษและบัตรประจำตัวรับรองสถานภาพของตน
4. หน่วยทางการแพทย์และการขนส่งทางการแพทย์จะมีการกำหนดโดยเครื่องหมายพิเศษ ทั้งนี้โดยความยินยอมของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ โดยเรือและยานตามข้อ 22 ของพิศารฉบับนี้จะมีการกำหนดเครื่องหมาย ทั้งนี้ตามบทบัญญัติในอนุสัญญาฉบับที่ 2
5. นอกจากในเรื่องเครื่องหมายพิเศษแล้วนั้น ภาคิคุพิพาทอาจมีอำนาจในการใช้สัญญาณพิเศษเพื่อการแสดงตนของหน่วยทางการแพทย์และการขนส่งทางการแพทย์ ตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติในส่วนที่ 3 ของภาคผนวก 1 ของพิศารฉบับนี้ ทั้งนี้ ในกรณีพิเศษซึ่งอยู่ภายใต้บทบัญญัติของส่วนดังกล่าว นั้น การขนส่งทางการแพทย์อาจใช้สัญญาณพิเศษโดยไม่ต้องแสดงเครื่องหมายพิเศษได้โดยถือเป็นข้อยกเว้น
6. การใช้บทบัญญัติวรรค 1-5 ของข้อนี้ กำหนดให้อยู่ภายใต้บังคับของส่วนที่ 1-3 ของภาคผนวก 1 ของพิศารฉบับนี้ โดยสัญญาณที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 3 ของภาคผนวกสำหรับการใช้โดยเฉพาะของหน่วยทางการแพทย์และการขนส่งทางการแพทย์นั้น จะไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ใดนอกเหนือไปจากการแสดงตนของหน่วย

ทางการแพทย์และการขนส่งทางการแพทย์ดังระบุไว้ในส่วนดังกล่าว ทั้งนี้เว้นแต่ที่กำหนดไว้ในส่วนนั้น

7. ข้อนี้ไม่ได้ให้อำนาจในการใช้เครื่องหมายพิเศษในยามสันติมากเกินกว่าที่ได้บัญญัติไว้ในข้อ 44 ของอนุสัญญาฉบับที่ 1
8. บทบัญญัติของอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการใช้เครื่องหมายพิเศษและเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการใช้เครื่องหมายดังกล่าวโดยมิชอบนั้น ให้นำมาใช้กับสัญญาพิเศษ

ข้อ 19 – รัฐที่เป็นกลาง หรือรัฐอื่นซึ่งมิได้เป็นภาคีคู่พิพาท

รัฐที่เป็นกลางและรัฐอื่นซึ่งมิได้เป็นภาคีคู่พิพาทจะใช้บัญญัติที่เกี่ยวข้องของพิธีสารฉบับนี้ต่อบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครองในภาคนี้ ผู้ซึ่งอาจถูกรับตัวหรือควบคุมตัวภายในอาณาเขตของรัฐนั้น และต่อผู้เสียชีวิตใดของภาคีคู่พิพาทซึ่งภาคีดังกล่าวอาจพบตัว

ข้อ 20 – การห้ามทำการโต้ตอบ

ห้ามมิให้ใช้การโต้ตอบต่อบุคคลและสิ่งของซึ่งได้รับความคุ้มครองในบทบัญญัติของภาคนี้

หมวด 2

การขนส่งทางการแพทย์

ข้อ 21 – ยวดยานทางการแพทย์

ยวดยานทางการแพทย์จะได้รับความเคารพและคุ้มครองเช่นเดียวกันกับหน่วยทางการแพทย์เคลื่อนที่ภายใต้อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 22 – เรือพยาบาลและยานช่วยเหลือนายฝั่ง

1. บทบัญญัติของอนุสัญญาทั้งหลายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรณีต่าง ๆ ดังนี้
 - ก) เรือตามทีระบุไว้ในข้อ 22 24 25 และ 27 ของอนุสัญญาฉบับที่ 2
 - ข) เรือชูชีพและยานเล็กของเรือดังกล่าว
 - ค) ลูกเรือและบุคลากรของเรือดังกล่าว และ
 - ง) ผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปางที่อยู่บนเรือ

จะใช้บังคับได้เช่นเดียวกันในกรณีเรือดังกล่าวบรรทุกพลเรือน ผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปางผู้ซึ่งมิได้จัดอยู่ในประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวไว้ในข้อ 13 ของอนุสัญญาฉบับ

- ที่ 2 อย่างไรก็ตาม พลเรือนดังกล่าวจะไม่ต้องถูกส่งมอบตัวต่อภาคีใด ๆ ซึ่งตนมิได้สังกัดอยู่หรือถูกจับตัวในทะเล หากปรากฏว่าพลเรือนดังกล่าวตกอยู่ในอำนาจของภาคีคู่พิพาทซึ่งมิใช่รัฐของตน บุคคลนั้นจะตกอยู่ภายใต้อนุสัญญาฉบับที่ 4 และพิธีสารฉบับนี้
2. การคุ้มครองตามที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาสำหรับเรือที่ระบุไว้ในข้อ 25 ของอนุสัญญาฉบับที่ 2 จะขยายครอบคลุมถึงเรือพยาบาลซึ่งมุ่งใช้ในวัตถุประสงค์ทางมนุษยธรรมสำหรับภาคีคู่พิพาทโดยได้มีการจัดหามาให้ ดังนี้
 - ก) โดยรัฐที่เป็นกลางหรือรัฐอื่นซึ่งมิได้เป็นภาคีคู่พิพาทหรือ
 - ข) โดยองค์การระหว่างประเทศทางด้านมนุษยธรรมซึ่งไม่มีความลำเอียง ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่า ข้อกำหนดอันได้ระบุไว้ในข้อดังกล่าวจะได้รับการปฏิบัติตามไม่ว่าในกรณีใดกรณีหนึ่งนั้น
 3. ยานเล็กดั่งระบุไว้ในข้อ 27 ของอนุสัญญาฉบับที่ 2 จะได้รับความคุ้มครองแม้ว่ามีได้มีการแจ้งดังที่ได้กำหนดไว้ในข้อนี้ อย่างไรก็ตาม ภาคีคู่พิพาทพึงแจ้งต่อภาคีอื่นฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดสำหรับรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับยานดังกล่าว ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในเรื่องการแสดงตนและการจำแนกออก

ข้อ 23 – เรือและยานทางการแพทย์อื่น ๆ

1. เรือและยานทางการแพทย์นอกจากที่ได้อ้างถึงในข้อ 22 ของพิธีสารฉบับนี้และข้อ 38 ของอนุสัญญาฉบับที่ 2 จะได้รับความเคารพและคุ้มครองในลักษณะเดียวกันกับหน่วยทางการแพทย์เคลื่อนที่ภายใต้อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ ทั้งนี้ไม่ว่าจะอยู่ในทะเลหรือน่านน้ำอื่นใด โดยที่การคุ้มครองดังกล่าวนี้จะประสิทธิผลก็ต่อเมื่อสามารถแสดงตนและจำแนกออกได้ในฐานะที่เป็นเรือหรือยานทางการแพทย์ ฉะนั้น เรือดังกล่าวจึงควรมีเครื่องหมายพิเศษกำกับไว้และมีการปฏิบัติเท่าที่จะเป็นไปได้ตามวรรค 2 ของข้อ 43 แห่งอนุสัญญาฉบับที่ 2
2. เรือและยานดังได้อ้างถึงในวรรค 1 จะคงอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการสงครามโดยเรือรบบนผิวน้ำใดที่บังคับให้ปฏิบัติตามคำสั่งของตนได้โดยทันทีอาจสั่งให้เรือและยานเหล่านั้นให้หยุด ให้เดินออกนอกเส้นทาง หรือให้ใช้เส้นทางใดโดยเฉพาะและเรือกับยานเหล่านั้นจะปฏิบัติตามคำสั่งทุกคำสั่งดังกล่าว นอกไปจากกรณีเช่นที่กล่าวนี้แล้ว เรือและยานดังกล่าวไม่อาจถูกหันเหจากการปฏิบัติหน้าที่ในทางการแพทย์ตราบใดที่เรือและยานเหล่านั้นยังมีความจำเป็นสำหรับผู้ป่วยเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปางซึ่งอยู่บนเรือหรือยานนั้น
3. การคุ้มครองตามที่บัญญัติในวรรค 1 จะสิ้นสุดลงก็แต่ภายใต้เงื่อนไขเท่าที่กำหนดไว้ในข้อ 34 และ 35 ของอนุสัญญาฉบับที่ 2 ซึ่งการปฏิเสธอย่างแจ้งชัดว่าจะไม่ยอม

ปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้รับตามวรรค 2 จะถือเป็นการกระทำอันเป็นภัยอันตราย แก่ฝ่ายศัตรูภายใต้ข้อ 34 ของอนุสัญญาฉบับที่ 2

4. ภาคิคูพิทาพอาจแจ้งฝ่ายปฏิบัติกษให้ทราบเนิ่นนาก่อนการเดินเรือมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้เกี่ยวกับชื่อ รูปพรรณสัณฐาน กำหนดเวลาการเดินทางเรือที่ได้คาดไว้ เส้นทางและอัตราความเร็วของเรือหรือยานตามที่ได้ประมาณไว้ โดยเฉพาะเรือที่มีขนาดระวาง 2,000 ตันกรอสขึ้นไป และอาจให้ข้อมูลอื่นใดซึ่งจะอำนวยความสะดวกในด้านการแสดงตนและการจำแนกออก โดยฝ่ายปฏิบัติกษจะให้การตอบรับว่าได้รับทราบข้อมูลดังกล่าวแล้ว
5. บทบัญญัติต่าง ๆ ของอนุสัญญาฉบับที่ 2 จะใช้กับบุคลากรทางการแพทย์และบุคลากรทางศาสนาซึ่งอยู่บนเรือและยานดังกล่าว
6. บทบัญญัติต่าง ๆ ของอนุสัญญาฉบับที่ 2 จะใช้บังคับกับผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปางซึ่งจัดอยู่ในประเภทเดียวกันกับที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 13 ของอนุสัญญาฉบับที่ 2 และข้อ 44 ของพิธีสารฉบับนี้ ผู้ซึ่งอาจอยู่บนเรือหรือยานทางการแพทย์ดังกล่าว โดยพลเรือนผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปาง ผู้ซึ่งอยู่นอกเหนือกรณีดังกล่าวไว้ในข้อ 13 ของอนุสัญญาฉบับที่ 2 ขณะที่อยู่ในทะเล จะต้องไม่ถูกส่งมอบตัวต่อภาคิฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดซึ่งตนมิได้สังกัด หรือถูกเคลื่อนย้ายจากเรือหรือยานดังกล่าว ทั้งนี้ หากปรากฏว่าตนตกอยู่ในอำนาจของภาคิคูพิทาพนอกเหนือไปจากประเทศของตน บุคคลดังกล่าวจะอยู่ภายใต้อนุสัญญาฉบับที่ 4 และพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 24 - การคุ้มครองอากาศยานทางการแพทย์

อากาศยานทางการแพทย์จะได้รับความเคารพและคุ้มครองภายใต้การบังคับใช้ของบทบัญญัติในภาคนี้

ข้อ 25 - อากาศยานทางการแพทย์ในพื้นที่ที่มีได้ควบคุมโดยฝ่ายปฏิบัติกษ

บริเวณดินแดนทั้งในและเหนือพื้นดินซึ่งได้มีการควบคุมทางกายภาพโดยกองกำลังพันธมิตร หรือทั้งในและเหนือบริเวณทะเลซึ่งฝ่ายปฏิบัติกษมิได้มีการควบคุมในทางกายภาพนั้น การเคารพและการคุ้มครองอากาศยานทางการแพทย์ของภาคิคูพิทาพไม่จำต้องขึ้นอยู่กับความตกลงใด ๆ กับฝ่ายปฏิบัติกษ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้มีความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ภาคิคูพิทาพซึ่งได้ปฏิบัติการทางด้านอากาศยานทางการแพทย์ของตนในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวอาจแจ้งให้ฝ่ายปฏิบัติกษได้ทราบ ตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อ 29 โดยเฉพาะเมื่ออากาศยานดังกล่าวได้ทำการบินโดยอยู่ในรัศมีของระบบอาวุธการยิงจากพื้นผิวสู่อากาศของฝ่ายปฏิบัติกษ

ข้อ 26 – อากาศยานทางการแพทย์ในเขตประชิดหรือแนวเขตอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกัน

1. บริเวณทั้งในและเหนือเขตประชิดซึ่งถูกควบคุมทางกายภาพโดยกองกำลังพันธมิตร และบริเวณทั้งในและเหนือพื้นที่ซึ่งการควบคุมทางกายภาพมิได้มีอยู่อย่างแจ่มชัดนั้น การคุ้มครองอากาศยานทางการแพทย์จะสามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพก็แต่ด้วยการทำความเข้าใจความตกลงกันล่วงหน้าระหว่างเจ้าหน้าที่ทางการผู้มีอำนาจของภาคีคู่พิพาทตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อ 29 ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม่ได้มีความตกลงดังกล่าวนั้น ถึงแม้ว่าอากาศยานทางการแพทย์จะปฏิบัติการอยู่ด้วยความเสี่ยงภัยของตนเองก็ตาม แต่อากาศยานดังกล่าวจะได้รับความเคารพภายหลังจากการได้รับการรับรองเช่นนั้นแล้ว
2. “เขตประชิด” หมายถึง บริเวณบนพื้นดินใดซึ่งหน่วยหน้าของกองกำลังฝ่ายตรงข้ามกันประชิดอยู่กับอีกฝ่ายหนึ่ง โดยเฉพาะในกรณีที่กองกำลังนั้นสามารถทำการยิงกันโดยตรงได้จากพื้นดิน

ข้อ 27 – อากาศยานทางการแพทย์ในพื้นที่ควบคุมโดยฝ่ายปฏิบัติ

1. อากาศยานทางการแพทย์ของภาคีคู่พิพาทจะได้รับการคุ้มครองอย่างต่อเนื่องขณะบินเหนือพื้นดินหรือพื้นทะเลซึ่งถูกควบคุมทางกายภาพโดยฝ่ายปฏิบัติ โดยมีเงื่อนไขว่ามีการยินยอมตกลงล่วงหน้าในเรื่องการบินดังกล่าวจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของฝ่ายปฏิบัติแล้ว
2. อากาศยานทางการแพทย์ซึ่งบินเหนือบริเวณซึ่งถูกควบคุมทางกายภาพโดยฝ่ายปฏิบัติโดยไม่มีหรือไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของความตกลงดังกล่าวได้บัญญัติไว้ในวรรค 1 นั้น ทั้งนี้ไม่ว่าได้เกิดจากความผิดพลาดทางการบินหรือโดยเฉพาะเหตุฉุกเฉินอันส่งผลต่อความปลอดภัยในการบินนั้น จะต้องใช้ความพยายามทุกวิถีทางในอันที่จะแสดงตนและแจ้งฝ่ายปฏิบัติทราบถึงสภาพการณ์ดังกล่าว ทั้งนี้ ในระยะเวลาทันทีที่อากาศยานทางการแพทย์ได้รับการรับรองโดยภาคีฝ่ายปฏิบัติ ภาคีนั้นจะใช้ความพยายามตามสมควรในการออกคำสั่งเพื่อที่จะให้อากาศยานลงจอดหรือร่อนลงสู่พื้นน้ำตามที่กำหนดไว้ในข้อ 30 วรรค 1 หรือในการดำเนินมาตรการในการคุ้มกันผลประโยชน์ของตนและไม่ว่าในกรณีใดกรณีหนึ่งข้างต้นเพื่อเป็นการให้เวลาอากาศยานในการปฏิบัติตามที่กำหนดก่อนที่จะทำการโจมตีอากาศยานนั้น

ข้อ 28 – ข้อจำกัดในการปฏิบัติการของอากาศยานทางการแพทย์

1. ห้ามมิให้ภาคีคู่พิพาทใช้อากาศยานทางการแพทย์ในความพยายามที่จะให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบทางการทหารเหนือฝ่ายปฏิบัติ โดยอากาศยานทางการแพทย์

ที่มีอยู่จะต้องไม่นำมาใช้ในความพยายามที่จะคุ้มกันเป้าหมายทางทหารให้พ้นจากการโจมตี

2. อากาศยานทางการแพทย์จะต้องไม่ถูกนำมาใช้ในการรวบรวมหรือส่งข้อมูลข่าวกรอง และจะต้องไม่ถูกนำมาใช้บรรทุกบริภัณฑ์เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยห้ามมิให้ใช้อากาศยานดังกล่าวในการบรรทุกบุคคลหรือสินค้าซึ่งมิได้รวมอยู่ในคำนิยามในข้อ 8 ฉ) ทั้งนี้ การบรรทุกสัมภาระส่วนบุคคลของผู้ครอบครองหรืออุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในอันที่จะอำนวยความสะดวกทางการบิน การสื่อสารหรือการแสดงตนนั้น จะไม่ถือว่าถูกห้าม
3. อากาศยานทางการแพทย์จะไม่บรรทุกอาวุธใด เว้นแต่อาวุธขนาดเล็กหรือกระสุนซึ่งยึดได้จากผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปางที่อยู่บนอากาศยานนั้น และยังมีได้ส่งมอบให้กับหน่วยงานที่เหมาะสม และอาวุธเบาประจำกายอันจำเป็นในอันที่จะให้บุคลากรทางการแพทย์บนอากาศยานใช้ป้องกันตนเองและผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ หรือผู้ที่เรืออับปางซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของตน
4. ในขณะที่กำลังปฏิบัติการบินตามที่อ้างถึงในข้อ 26 และ 27 นั้น อากาศยานทางการแพทย์จะต้องไม่ถูกนำมาใช้ในการค้นหาผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปาง เว้นแต่ได้มีความตกลงล่วงหน้ากับฝ่ายปฏิบัติ

ข้อ 29 – การแจ้งและความตกลงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอากาศยานทางการแพทย์

1. การแจ้งภายใต้ข้อ 25 หรือคำร้องขอสำหรับความตกลงล่วงหน้าภายใต้ข้อ 26 27 28 วรรค 4 หรือข้อ 31 จะต้องระบุถึงจำนวนของอากาศยานทางการแพทย์ที่ได้เสนอไว้ แผนการบิน และวิธีการแสดงตน และจะต้องเป็นที่เข้าใจว่าเที่ยวบินทุกเที่ยวจะปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อ 28
2. ภาคิซึ่งได้รับการแจ้งภายใต้ข้อ 25 จะแสดงการรับทราบการแจ้งดังกล่าวโดยทันที
3. ภาคิซึ่งได้รับคำร้องขอเพื่อทำความตกลงล่วงหน้าภายใต้ข้อ 26 27 28 วรรค 4 หรือข้อ 31 จะต้องแจ้งให้ภาคิที่ร้องขอได้ทราบให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ถึงรายละเอียดดังนี้
 - ก) คำร้องขอได้รับการตกลงยินยอม
 - ข) คำร้องขอถูกปฏิเสธ หรือ
 - ค) ข้อเสนอทางเลือกอื่น ๆ อันสมเหตุสมผลแทนคำร้องขอ โดยรัฐผู้รับคำร้องขออาจเสนอการห้ามหรือการจำกัดเที่ยวบินอื่นในพื้นที่ในระหว่างเวลาที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ หากภาคิซึ่งส่งคำร้องขอได้ยอมรับข้อเสนอทางเลือกอื่น ๆ ภาคินั้นจะต้องแจ้งให้ภาคิอีกฝ่ายหนึ่งทราบถึงการยอมรับดังกล่าว

4. บรรดาภาคิจะดำเนินมาตรการที่จำเป็นในการให้ประกันว่า การแจ้งและความตกลงต่าง ๆ จะทำได้อย่างรวดเร็ว
5. ภาคิจะดำเนินมาตรการที่จำเป็นด้วยเช่นกันในอันที่จะเผยแพร่อย่างรวดเร็วในสารัตถะของการแจ้งและความตกลงเช่นนั้นไปยังหน่วยทางการทหารที่เกี่ยวข้อง และจะส่งหน่วยต่าง ๆ ดังกล่าวในเรื่องวิธีการแสดงตนซึ่งจะใช้โดยอากาศยานทางการแพทย์นั้น ๆ

ข้อ 30 – การลงจอดและการตรวจสอบอากาศยานทางการแพทย์

1. อากาศยานทางการแพทย์ขณะบินอยู่เหนือพื้นที่ซึ่งถูกควบคุมทางกายภาพโดยฝ่ายปฏิบัติหรือเหนือบริเวณซึ่งการควบคุมทางกายภาพมีได้มีอยู่อย่างแข็งขัน อาจได้รับคำสั่งให้ลงจอดหรือร่อนลงสู่พื้นน้ำตามความเหมาะสมเพื่ออนุญาตให้มีการตรวจสอบตามความในวรรคต่อไป โดยอากาศยานทางการแพทย์จะต้องเชื่อฟังคำสั่งดังกล่าวนี้
2. หากอากาศยานได้ลงจอดหรือร่อนลงสู่พื้นน้ำ ไม่ว่าจะได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติตามหรือโดยเหตุผลอื่นใดนั้น อากาศยานอาจได้รับการตรวจสอบเพียงเพื่อพิจารณากรณีที่ได้ระบุไว้ในวรรค 3 และวรรค 4 โดยการตรวจสอบนั้นจะต้องเริ่มกระทำโดยมิชักช้าและดำเนินการในลักษณะที่รวดเร็ว ซึ่งภาคิที่ตรวจสอบจะไม่กำหนดให้มีการย้ายผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยไข่ออกจากอากาศยาน เว้นแต่การเคลื่อนย้ายดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการตรวจสอบ ภาคิดังกล่าวจะให้ประกันในทุกกรณีว่าในการตรวจสอบหรือเคลื่อนย้ายสภาพของคนบาดเจ็บและผู้ป่วยไข้จะไม่เกิดผลกระทบในทางที่เป็นผลร้าย
3. ถ้าการตรวจสอบอากาศยานปรากฏว่า
 - ก) เป็นอากาศยานทางการแพทย์ในความหมายของข้อ 8 ญ)
 - ข) มิได้ละเมิดเงื่อนไขในข้อ 28 และ
 - ค) มิได้บินผ่านโดยปราศจากหรือละเมิดความตกลงล่วงหน้าในกรณีที่เป็นต้องมีความตกลงดังกล่าว อากาศยานและผู้ที่อยู่ในอากาศยาน ผู้ซึ่งสังกัดฝ่ายปฏิบัติ หรือรัฐที่เป็นกลางหรือรัฐอื่นซึ่งมิได้เป็นภาคีคู่พิพาท จะได้รับอนุญาตให้ทำการบินต่อไปได้โดยปราศจากความล่าช้า
4. ถ้าการตรวจสอบปรากฏว่าอากาศยานนั้น ๆ
 - ก) มิได้เป็นอากาศยานทางการแพทย์ในความหมายข้อ 8 ญ)
 - ข) ละเมิดเงื่อนไขที่กำหนดในข้อ 28 หรือ

ค) ทำการบินโดยปราศจากหรือละเมิดความตกลงล่วงหน้าในกรณีที่ต้อง
มีความตกลงดังกล่าว

อากาศยานอาจถูกยึด บุคคลที่อยู่ในอากาศยานนั้นจะได้รับการปฏิบัติตามบทบัญญัติที่
เกี่ยวข้องของอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ อากาศยานซึ่งถูกยึดใด ๆ ซึ่งได้เคย
รับมอบภารกิจให้เป็นอากาศยานถาวรทางการแพทย์อาจใช้ได้ภายหลังจากนั้นก็แต่ใน
ฐานะที่เป็นอากาศยานทางการแพทย์เท่านั้น

ข้อ 31 - รัฐที่เป็นกลางและรัฐอื่น ๆ ซึ่งมีได้เป็นภาคีคู่พิพาท

1. อากาศยานทางการแพทย์จะไม่บินเหนือหรือลงจอดในดินแดนของรัฐที่เป็นกลาง
หรือรัฐอื่นซึ่งมิได้เป็นภาคีคู่พิพาท ทั้งนี้เว้นแต่ได้มีความตกลงล่วงหน้า อย่างไรก็ตาม
ก็ตาม ในกรณีที่มีความตกลงดังกล่าว อากาศยานจะได้รับความเคารพในการบิน
โดยตลอดและในช่วงระหว่างการจอดแวะในอาณาเขต อย่างไรก็ตาม อากาศยาน
จะต้องเชื่อฟังคำสั่งให้ลงจอดหรือร่อนลงสู่พื้นน้ำตามความเหมาะสม
2. ในกรณีที่ไม่ได้มีความตกลงหรือกรณีที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของความตกลง หาก
อากาศยานทางการแพทย์ได้บินเหนืออาณาเขตของรัฐที่เป็นกลางหรือรัฐอื่นซึ่งมิได้
เป็นภาคีคู่พิพาท ไม่ว่าจะเพราะความผิดพลาดทางด้านการบินหรือเนื่องจาก
เหตุฉุกเฉินอันส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของการบิน อากาศยานนั้นจะต้อง
ใช้ความพยายามในทุกวิถีทางในการแจ้งการบินและในการแสดงตน โดยทันที
ที่อากาศยานทางการแพทย์เช่นว่าได้รับการจำแนก รัฐดังกล่าวจะต้องใช้ความ
พยายามตามสมควรในอันที่จะออกคำสั่งให้ลงจอดหรือร่อนลงสู่พื้นน้ำตามที่อ้าง
ถึงในข้อ 30 วรรค 1 หรือดำเนินการอื่นในการคุ้มกันผลประโยชน์ของตน
และไม่ว่าในกรณีใดกรณีหนึ่งนั้น จะให้เวลาสำหรับอากาศยานในการปฏิบัติตาม
ก่อนที่จะทำการโจมตีอากาศยานนั้น
3. หากอากาศยานทางการแพทย์ได้ลงจอดหรือร่อนลงสู่พื้นน้ำในอาณาเขตของรัฐ
ที่เป็นกลางหรือรัฐซึ่งอันมิได้เป็นภาคีคู่พิพาท ไม่ว่าจะได้รับการคำสั่งให้กระทำเช่น
นั้นหรือด้วยเหตุผลอื่นใด อากาศยานจะได้รับการตรวจสอบเพื่อวัตถุประสงค์ใน
การพิจารณาว่าเป็นอากาศยานทางการแพทย์อย่างแท้จริงหรือไม่ ทั้งนี้ไม่ว่าโดย
ความตกลงหรือสภาพการณ์ตามที่ได้ระบุไว้ในวรรค 2 การตรวจสอบจะเริ่มต้น
โดยปราศจากความล่าช้าและดำเนินการในลักษณะที่รวดเร็ว ภาคีที่ตรวจสอบ
จะไม่กำหนดให้มีการย้ายผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยไข้ของภาคีที่ใช้อากาศยานนั้น เว้น
แต่การย้ายดังกล่าวจะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการตรวจสอบ โดยภาคีผู้ตรวจสอบ
จะให้ประกันในทุกกรณีว่า การตรวจสอบหรือการเคลื่อนย้ายสภาพของคนบาดเจ็บ
และผู้ป่วยไข้จะไม่เกิดผลกระทบอันเป็นผลร้าย หากการตรวจสอบปรากฏว่า

อากาศยานดังกล่าวเป็นอากาศยานทางการแพทย์อย่างแท้จริง อากาศยานและผู้ที่อยู่บนอากาศยานนอกเหนือจากผู้ซึ่งจะต้องถูกกักกันไว้ตามกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในกรณีการขัดกันทางอาวุธ จะได้รับอนุญาตให้ทำการบินต่อและจะต้องอำนวยความสะดวกตามสมควรสำหรับการบินต่อไป หากการตรวจสอบปรากฏผลว่าอากาศยานมิได้เป็นอากาศยานทางการแพทย์ อากาศยานนั้นจะถูกยึดและผู้ที่อยู่ในอากาศยานนั้นจะได้รับการปฏิบัติตามวรรค 4

4. เว้นแต่กรณีที่ได้มีการตกลงระหว่างรัฐและภาคีคู่พิพาทนั้น ผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออับปางที่ได้ลงจากอากาศยานทางการแพทย์แล้วโดยมิใช่เป็นการลงชั่วคราว โดยความเห็นชอบของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในอาณาเขตของรัฐที่เป็นกลางหรือรัฐอื่นซึ่งมิได้เป็นภาคีคู่พิพาท จะต้องถูกกักขังโดยรัฐนั้น ในกรณีที่กำหนดไว้ตามกฎหมายแห่งกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในกรณีการขัดกันทางอาวุธ ทั้งนี้ ในลักษณะที่ว่าบุคคลเหล่านั้นจะไม่สามารถเข้ามามีส่วนในการสู้รบได้อีก โดยค่าใช้จ่ายการรักษาพยาบาลและการกักขังจะให้ประเทศที่บุคคลดังกล่าวสังกัดอยู่เป็นผู้รับผิดชอบ
5. รัฐที่เป็นกลางหรือรัฐอื่นซึ่งมิได้เป็นภาคีคู่พิพาทอาจใช้เงื่อนไขและข้อจำกัดในเรื่องการบินผ่านหรือร่อนลงสู่อาณาเขตของตนสำหรับอากาศยานทางการแพทย์ในลักษณะเดียวกันสำหรับภาคีคู่พิพาททุกฝ่าย

หมวด 3

บุคคลที่สูญหายและตาย

ข้อ 32 – หลักทั่วไป

ในการบังคับใช้หมวดนี้ การดำเนินการต่าง ๆ ของอัครภาคีผู้ทำสัญญาของภาคีคู่พิพาทและขององค์การระหว่างประเทศทางด้านมนุษยธรรมดังที่ได้กล่าวไว้ในอนุสัญญาทั้งหลายและพิศารฉบับนี้ จะใช้เรื่องสิทธิของครอบครัวในอันที่จะทราบถึงชะตากรรมของญาติเป็นแรงจูงใจเป็นหลัก

ข้อ 33 – บุคคลที่สูญหาย

1. ภาคีคู่พิพาทแต่ละฝ่ายจะค้นหาบุคคลผู้ซึ่งได้รับรายงานจากฝ่ายปฏิบัติักษ์ว่าได้สูญหาย ทั้งนี้ตราบที่พฤติการณ์จะอำนวย และอย่างช้าที่สุดนับแต่การสิ้นสุดของการใช้กำลังสู้รบ ฝ่ายปฏิบัติักษ์ดังกล่าวจะส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของบุคคลเหล่านั้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นหา

2. ในการอำนวยความสะดวกสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวรรคก่อนนั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลผู้ซึ่งมิได้รับการพิจารณาในเชิงอนุเคราะห์มากกว่านี้ภายใต้ อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ ภาคีคู่พิพาทแต่ละฝ่ายจะดำเนินการ ดังต่อไปนี้
 - ก) บันทึกข้อมูลดังได้ระบุไว้ในข้อ 138 ของอนุสัญญาฉบับที่ 4 ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลดังกล่าวซึ่งถูกกักขัง จำคุก หรือถูกควบคุมตัวไว้เป็นเวลานานกว่า 2 สัปดาห์ อันเป็นผลสืบเนื่องจากการสู้รบหรือการยึดครอง หรือเป็นบุคคลผู้ซึ่งเสียชีวิตในระยะเวลาที่ถูกคุมขัง
 - ข) อำนวยความสะดวกให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และในกรณีที่เป็นที่จำเป็นก็ ดำเนินการค้นหาและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวหากเสียชีวิต ในพฤติการณ์อันเป็นผลจากการสู้รบหรือการยึดครองหรือไม่
3. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลซึ่งได้รับรายงานว่าสูญหายตามวรรคแรกและคำร้องขอ สำหรับข้อมูลดังกล่าวจะต้องถูกส่งไปไม่ว่าโดยทางตรงหรือผ่านประเทศที่คุ้มครอง หรือสำนักตัวแทนกลางเพื่อการค้นหาของคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ หรือสภากาชาดประจำชาติ (สภาเสี้ยววงเดือนแดง สภาสีงโตแดงและดวงอาทิตย์) ในกรณีที่มีข้อมูลมิได้ส่งไปยังคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศและสำนัก ตัวแทนกลางเพื่อการค้นหาของคณะกรรมการดังกล่าว ภาคีคู่พิพาทแต่ละฝ่ายจะ ให้ประกันว่า ข้อมูลดังกล่าวได้มีการจัดส่งไปยังสำนักตัวแทนกลางเพื่อการค้นหา ด้วยแล้ว
4. ภาคีคู่พิพาทจะใช้ความพยายามในอันที่จะตกลงในเรื่องการจัดเตรียมคณะเพื่อ ค้นหา พิสูจน์รูปพรรณสัณฐาน และนำผู้เสียชีวิตออกจากพื้นที่การสู้รบ ทั้งนี้ใน กรณีสอดคล้องก็ให้รวมถึงการจัดเตรียมให้คณะดังกล่าวได้มีเจ้าหน้าที่ของฝ่าย ปฏิบัติกรร่วมติดตามขณะปฏิบัติการกิจในพื้นที่ซึ่งถูกควบคุมโดยฝ่ายปฏิบัติกร โดย เจ้าหน้าที่คณะดังกล่าวจะได้รับการเคารพและความคุ้มครองขณะที่ดำเนินการ ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวอยู่นั้น

ข้อ 34 – ศพของผู้เสียชีวิต

1. ศพของบุคคลซึ่งได้เสียชีวิตด้วยเหตุผลเนื่องจากการยึดครองหรือการกักขังอันเป็น ผลจากการยึดครองหรือการสู้รบ และศพของบุคคลซึ่งมิได้มีสัญชาติของประเทศ ซึ่งตนได้เสียชีวิตอันเป็นผลจากการสู้รบนั้น จะได้รับความเคารพ และหลุมศพของ บุคคลเช่นว่าทั้งหมดจะได้รับความเคารพ ดูแลรักษา และกำหนดเครื่องหมายตาม ที่ได้กำหนดไว้ข้อ 130 ของอนุสัญญาฉบับที่ 4 ทั้งนี้เป็นกรณีที่ศพหรือหลุมศพอาจ

- จะไม่ได้รับการพิจารณาในเชิงอนุเคราะห์มากกว่านี้ภายใต้อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้
2. หน้าที่ที่พฤติการณ์และความสัมพันธ์ในระหว่างผู้เป็นปฏิปักษ์จะอำนวย อัครภาคีผู้ทำสัญญาซึ่งในอาณาเขตมีหลุมฝังศพและสถานที่อื่น ๆ แล้วแต่กรณีอันเป็นที่บรรจุศพของบุคคลผู้ซึ่งเสียชีวิตอันเป็นผลจากการต่อสู้หรือระหว่างการยึดครองหรือในการกักขังนั้น จะทำความตกลงเพื่อที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้
 - ก) อำนวยความสะดวกสำหรับบรรดาญาติของผู้ตายและผู้แทนหน่วยบริการทะเบียนหลุมฝังศพในการเข้าไปยังหลุมศพ และจัดระเบียบความตกลงในทางปฏิบัติสำหรับการเข้าไปในสถานที่ดังกล่าว
 - ข) คุ้มครองและดูแลรักษาหลุมศพดังกล่าวในลักษณะถาวร
 - ค) อำนวยความสะดวกในการส่งคืนศพและของใช้ส่วนตัวของผู้ตายกลับสู่ประเทศเดิมตามคำร้องขอของประเทศนั้น หรือตามคำร้องขอของญาติที่ใกล้ชิดที่สุด หากมิได้มีการคัดค้านจากประเทศดังกล่าว
 3. ถ้าไม่มีความตกลงดังกล่าวไว้ในวรรค 2 ข) หรือ ค) และหากประเทศเดิมของผู้ตายที่ไม่ประสงค์ที่จะรับภาระค่าใช้จ่ายสำหรับการดูแลรักษาหลุมศพดังกล่าว อัครภาคีผู้ทำสัญญาซึ่งได้มีหลุมศพตั้งอยู่ในอาณาเขตของตนอาจเสนอให้ความสะดวกในการส่งคืนศพไปยังประเทศเดิมได้ในกรณีคำเสนอไม่ได้รับการตอบสนอง อัครภาคีผู้ทำสัญญาอาจจัดการตามกฎหมายของตนที่เกี่ยวกับสุสานและหลุมฝังศพ ทั้งนี้ภายหลังจากการสิ้นสุดระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่คำเสนอและได้มีการแจ้งที่เหมาะสมไปยังประเทศเดิมแล้ว
 4. อัครภาคีผู้ทำสัญญา ซึ่งได้มีหลุมศพตั้งอยู่ในอาณาเขตตนที่กล่าวถึงในข้อนี้ จะได้รับอนุญาตให้ขุดศพได้แต่ในกรณี
 - ก) ตามวรรค 2 ค) และ 3 หรือ
 - ข) กรณีการขุดค้ำนั้นถือเป็นเรื่องเกี่ยวกับความจำเป็นทางสาธารณสุข รวมทั้งกรณีของความจำเป็นในการชันสูตรพลิกศพและทางการแพทย์ ซึ่งเป็นกรณีซึ่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาจะต้องให้ความเคารพต่อศพตลอดเวลา และจะต้องแจ้งยังประเทศเดิมถึงวัตถุประสงค์ของตนในการขุดศพขึ้นมาพร้อมทั้งรายละเอียดของสถานที่ที่กำหนดให้เป็นที่เกิดศพแห่งใหม่

ภาค 3

วิธีการและปัจจัยในการทำสงคราม พลรบและสถานภาพของเชลยศึก

หมวด 1

วิธีการและปัจจัยในการทำสงคราม

ข้อ 35 – กฎเกณฑ์พื้นฐาน

1. ในกรณีการขัดกันทางอาวุธใด ๆ นั้น สิทธิของภาคีคู่พิพาทในการเลือกวิธีและปัจจัยในการทำสงครามมิใช่ว่าไม่มีข้อจำกัด
2. ห้ามมิให้ใช้อาวุธ กระสุนและวัตถุ และวิธีการทำสงครามในลักษณะที่จะก่อให้เกิดการบาดเจ็บเกินสมควรหรือความทุกข์ทรมานโดยไม่จำเป็น
3. ห้ามมิให้ใช้วิธีการหรือปัจจัยในการทำสงครามซึ่งมุ่งหวังหรือที่อาจคาดได้ว่าจะทำให้สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเสียหายในลักษณะขยายเป็นวงกว้าง มีระยะเวลายาวนาน และมีลักษณะรุนแรง

ข้อ 36 – อาวุธใหม่

ในการศึกษา การพัฒนา การได้มา หรือการยอมรับซึ่งอาวุธ วิธีการหรือปัจจัยในการทำสงครามอันเป็นของใหม่นั้น อัครภาคีผู้ทำสัญญาอยู่ภายใต้พันธกรณีในอันที่จะตัดสินว่า การใช้อาวุธหรือวิธีการหรือปัจจัยใหม่นั้น ๆ ในบางกรณี หรือทุกพฤติการณ์ จะถูกห้ามโดยพิธีสารฉบับนี้หรือกฎแห่งกฎหมายระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่ใช้บังคับกับอัครภาคีผู้ทำสัญญา

ข้อ 37 – การห้ามล่อลวง

1. ห้ามมิให้ประหาร ทำให้บาดเจ็บ หรือควบคุมตัวฝ่ายปฏิบัติภัยด้วยการล่อลวง ทั้งนี้ การกระทำที่ชักชวนให้ฝ่ายปฏิบัติภัยเกิดความวางใจอันชักนำไปสู่ซึ่งความเชื่อว่าเป็นสิทธิได้รับหรือมีพันธกรณีต้องให้ความคุ้มครองภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับกับกรณีพิพาททางอาวุธ โดยมีเจตนาจะหักหลังย้อนความวางใจนั้น การกระทำได้กล่าวจะถือเป็นการล่อลวงตัวอย่างของการกระทำล่อลวง มีดังนี้คือ
 - ก) การแสวงว่ามีเจตนาที่จะเจรจาภายใต้ธงอันแสดงถึงการพักรบหรือถึงการยอมจำนน
 - ข) การแสวงว่าได้ไร้ความสามารถเนื่องเพราะได้รับบาดเจ็บหรือป่วย

- ค) การสร้างว่ามีสถานภาพเป็นพลเรือนหรือของผู้ที่ไม่ใช่พลรบ และ
- ง) การสร้างว่ามีสถานภาพของผู้ได้รับการคุ้มครองด้วยการใช้สัญญาณ เครื่องหมาย หรือเครื่องแบบขององค์การสหประชาชาติหรือของรัฐที่เป็นกลาง หรือของรัฐอื่นซึ่งมิได้เป็นภาคีคู่พิพาท
2. กติกาของการสงครามนั้นจะไม่มีห้าม กติกาดังกล่าว ได้แก่ การกระทำ ซึ่งมุ่งให้ฝ่ายปฏิบัติเกิดความเข้าใจผิดหรือชักชวนให้กระทำการโดยปราศจากการไตร่ตรอง แต่ทั้งนี้การกระทำเช่นนั้นมิได้ละเมิดต่อกฎแห่งกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในกรณีการขัดกันทางอาวุธ และมีได้มีลักษณะการล่อลวง เพราะการกระทำนั้นมิได้ชักจูงฝ่ายปฏิบัติให้เกิดความวุ่นวายในเรื่องการคุ้มครอง ภายใต้กฎหมายนั้น ตัวอย่างของกติกาดังกล่าวมีดังนี้คือ การใช้เครื่องอำพราง เครื่องล่อ ปฏิบัติการลวง และการให้ข้อมูลที่ผิดๆ

ข้อ 38 – เครื่องหมายพิเศษซึ่งเป็นที่ยอมรับ

1. ห้ามมิให้ใช้เครื่องหมายพิเศษของกาชาด สีขาววงเดือนแดง หรือสิงโตแดงและดวงอาทิตย์แดง หรือเครื่องหมาย สัญญาณ หรือสัญลักษณ์อื่นใดซึ่งกำหนดไว้ในอนุสัญญาทั้งหลายหรือในพิธีสารฉบับนี้ในลักษณะที่ไม่เหมาะสม ในกรณีการขัดกันทางอาวุธนั้น ห้ามมิให้ใช้ในลักษณะที่ผิดและจงใจซึ่งเครื่องหมายสัญญาณหรือสัญลักษณ์ในเรื่องการคุ้มครองอันเป็นที่ยอมรับในระดับระหว่างประเทศ รวมทั้งธงของการพักรบและเครื่องหมายเพื่อการคุ้มครองในทรัพย์สินทางวัฒนธรรม
2. ห้ามมิให้มีการใช้เครื่องหมายพิเศษขององค์การสหประชาชาติ ยกเว้นในกรณีองค์การดังกล่าวได้ให้อำนาจไว้

ข้อ 39 – เครื่องหมายพิเศษในเรื่องสัญชาติ

1. ในกรณีการขัดกันทางอาวุธ ห้ามมิให้มีการใช้ธงหรือเครื่องหมายทางการทหาร แลบทูธงหรือเครื่องหมายหรือเครื่องแบบของรัฐที่เป็นกลางหรือรัฐอื่น ๆ ซึ่งมีไม่ภาคีคู่พิพาท
2. ห้ามมิให้มีการใช้ธงหรือเครื่องหมายทางการทหาร แลบทูธงหรือเครื่องหมายหรือเครื่องแบบของฝ่ายปฏิบัติระหว่างกาชาดหรือเพื่อที่จะใช้ป้องกันให้ความอนุเคราะห์คุ้มครอง หรือขัดขวางการปฏิบัติทางทหาร
3. บทบัญญัติในข้อนี้ หรือข้อ 37 วรรค 1 จะไม่มีผลกระทบต่อกฎแห่งกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งได้รับการยอมรับโดยทั่วไปในปัจจุบันในเรื่องการจารกรรมหรือการใช้ธงในกรณีการขัดกันทางอาวุธทางทะเล

ข้อ 40 – ความเมตตา

ห้ามมิให้ออกคำสั่งว่าจะไม่ให้มีบุคคลใดรอดชีวิตหรือชุกุคคามเช่นนี้กับฝ่ายปฏิบัติปฏิภักษ์หรือกระทำการสู้รบบนพื้นฐานดังกล่าว

ข้อ 41 – การคุ้มกันศัตรูผู้ซึ่งถูกกันออกจากการสู้รบ

1. บุคคลผู้ซึ่งได้รับการรับรอง หรือผู้ซึ่งในภาวะการณ์ที่ควรจะได้รับ การรับรองว่าเป็นผู้ซึ่งถูกกันออกจากการสู้รบ จะไม่ตกเป็นเป้าหมายแห่งการโจมตี
2. บุคคลจะเป็นผู้ซึ่งถูกกันออกจากการสู้รบในกรณีดังต่อไปนี้
 - ก) ผู้ตกอยู่ในอำนาจฝ่ายปฏิบัติปฏิภักษ์
 - ข) ผู้ซึ่งได้แสดงเจตนาอย่างแจ่มชัดที่จะยอมจำนน หรือ
 - ค) ผู้ซึ่งหมดสติหรือไม่ก็ไร้ความสามารถด้วยการบาดเจ็บหรือป่วยไข้ และดังนั้นจึงเป็นผู้ที่ไม่สามารถป้องกันตนเอง ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่า ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังกล่าว นั้น บุคคลดังกล่าวได้ละเว้นจากการกระทำอันเป็นประภักษ์และไม่พยายามที่จะหลบหนี
3. ในกรณีที่บุคคลผู้ซึ่งมีสิทธิได้รับความคุ้มครองในฐานะเชลยศึกได้ตกอยู่ในอำนาจของฝ่ายปฏิบัติปฏิภักษ์ภายใต้สภาพอันไม่ปกติของการรบ จนทำให้สามารถอพยพออกไปตั้งเช่นที่บัญญัติไว้ในภาค 3 หมวด 1 ของอนุสัญญาฉบับที่ 3 นั้น บุคคลดังกล่าว จะได้รับการปล่อยตัวและจะต้องให้มีการดำเนินมาตรการในทุกประการในอันที่จะประกันความปลอดภัยของบุคคลนั้น ๆ

ข้อ 42 – ผู้ที่อยู่ในอากาศยาน

1. ห้ามมิให้ใช้บุคคลผู้ซึ่งร่วมชุกิพจากอากาศยานที่อยู่ในภาวะคับขันจำต้องเป็นเป้าหมายของการโจมตีในระหว่างที่กำลังใช้ร่วมชุกิพลงสู่พื้นดิน
2. ขณะลงสู่พื้นดินในอาณาเขตซึ่งถูกควบคุมโดยฝ่ายปฏิบัติปฏิภักษ์นั้น บุคคลผู้ซึ่งร่วมชุกิพจากอากาศยานที่อยู่ในภาวะคับขัน จะมีโอกาสในการขอยอมจำนนก่อนที่จะตกเป็นเป้าหมายของการโจมตี ทั้งนี้นอกจากเป็นที่ประจักษ์ว่าบุคคลดังกล่าวกำลังกระทำการอันเป็นประภักษ์
3. กองอากาศโยธินจะไม่ได้รับการคุ้มครองในข้อนี้

หมวด 2

สถานภาพของพลรบ และเชลยศึก

ข้อ 43 – กองทัพ

1. กองทัพของภาคีคู่พิพาทจะหมายความรวมถึงกองทัพ กลุ่มและหน่วยต่าง ๆ ซึ่งมีการจัดตั้งเป็นระบบและอยู่ภายใต้การบังคับบัญชารับผิดชอบของภาคีนั้นสำหรับการปฏิบัติการของผู้ได้บังคับบัญชา ถึงแม้ว่าภาคีดังกล่าวจะมีตัวแทนเป็นรัฐบาลหรือคณะเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้รับการรับรองโดยฝ่ายปฏิบัติก็ก็ตาม กองทัพเหล่านี้จะอยู่ภายใต้ระบวินัยภายในซึ่งจะบังคับให้มีการปฏิบัติสอดคล้องกับกฎแห่งกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในกรณีการขัดกันทางอาวุธ เป็นอาทิ
2. บุคคลผู้สังกัดในกองทัพของภาคีคู่พิพาทจะเป็นพลรบ (ยกเว้นบุคคลที่เป็นบุคลากรทางการแพทย์หรืออนุศาสนาจารย์ตามที่ได้บัญญัติไว้ในข้อ 33 ของอนุสัญญาฉบับที่ 3) กล่าวคือ บุคคลดังกล่าวมีสิทธิในการเข้ามีส่วนร่วมในการสู้รบโดยตรง
3. ในกรณีที่ภาคีคู่พิพาทฝ่ายหนึ่งได้นำหน่วยคล้ายทหารหรือหน่วยที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายและติดอาวุธเข้ามาสมทบในกองทัพ คู่พิพาทฝ่ายนั้นจะต้องแจ้งให้ภาคีฝ่ายอื่นได้ทราบด้วย

ข้อ 44 – พลรบและเชลยศึก

1. พลรบตามคำจำกัดความในข้อ 43 ผู้ซึ่งตกอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายปฏิบัติจะถือเป็นเชลยศึก
 2. ในขณะที่บรรดาพลรบมีพันธะในการปฏิบัติตามกฎแห่งกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับกรณีการขัดกันทางอาวุธ การละเมิดต่อกฎดังกล่าวนั้นจะไม่ทำให้พลรบนั้น ๆ หมดสิทธิในการเป็นพลรบหรือเป็นเชลยศึก หากตกอยู่ภายใต้การควบคุมของฝ่ายปฏิบัติ ทั้งนี้เว้นแต่กรณีที่ได้กำหนดไว้ในวรรค 3 และ 4 ของข้อนี้
 3. ในการส่งเสริมให้มีการคุ้มครองประชากรพลเรือนจากผลกระทบในการสู้รบนั้น พลรบจะมีพันธะในการแสดงตนให้แตกต่างจากประชากรพลเรือนในขณะที่กำลังทำการโจมตีหรือในขณะที่เตรียมการปฏิบัติการทางทหารเพื่อการโจมตี อย่างไรก็ตาม โดยที่ยอมรับกันว่าอาจมีสถานการณ์บางกรณีในการขัดกันทางอาวุธ ซึ่งไม่เป็นเพราะลักษณะของการสู้รบนั้นทำให้พลรบไม่สามารถแสดงตนให้แตกต่างจากพลเรือนดังเช่นว่าได้ พลรบดังกล่าวจะยังคงสถานภาพของตนไว้ได้ แต่ทว่าในสถานการณ์เช่นนั้น พลรบนั้นจะต้องถืออาวุธโดยเปิดเผย
- ก) ในขณะที่ปฏิบัติการทางทหารในแต่ละครั้ง และ

- ข) ในช่วงระยะเวลาที่ทราบเท่าที่คู่ปฏิบัติสามารถมองเห็นพลรบนั้นขณะที่กำลังกระทำการอยู่ในกระบวนยุทธวิธีก่อนหน้าที่จะเริ่มการโจมตีซึ่งพลรบนั้นจะมีส่วนเข้าร่วมด้วย

การกระทำทั้งหลายซึ่งสอดคล้องต่อข้อกำหนดแห่งวรรคนี้ จะไม่ถือว่าเป็นการล่อลวงตามความหมายในข้อ 39 วรรค 1 ข)

4. พลรบผู้ซึ่งตกอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายปฏิบัติโดยไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดตามที่ระบุไว้ในประโยคที่สองของวรรค 3 นั้นจะสูญเสียสิทธิแห่งการเป็นเชลยศึก อย่างไรก็ตาม พลรบผู้นั้นจะได้รับความคุ้มครองทั้งหลายเทียบเท่าในทุกประการกับเชลยศึกตามความในอนุสัญญาฉบับที่ 3 และพิธีสารฉบับนี้ ความคุ้มครองนี้รวมถึงความคุ้มครองต่าง ๆ ที่ให้ต่อเชลยศึกตามที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาฉบับที่ 3 ในกรณีที่คุณคคลดังกล่าวถูกดำเนินคดีและลงโทษเพราะการกระทำผิดใด ๆ ของตน
5. พลรบใดผู้ซึ่งตกอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายปฏิบัติในขณะที่ไม่ได้กำลังอยู่ในระหว่างการโจมตีหรือในการเตรียมการปฏิบัติการทางทหารเพื่อการโจมตีนั้น จะไม่สูญเสียสิทธิในการเป็นพลรบของตนเองและการเป็นเชลยศึกเนื่องจากการกระทำของตนก่อนหน้านั้น
6. บทบัญญัติแห่งมาตรานี้จะไม่เป็นผลเสื่อมเสียต่อสิทธิของบุคคลใดในการเป็นเชลยศึกตามที่บัญญัติไว้ในข้อ 4 แห่งอนุสัญญาฉบับที่สาม
7. บทบัญญัติแห่งข้อนี้ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติที่บรรดารัฐได้ให้ยอมรับในลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับการสวมเครื่องแบบของพลรบสังกัดหน่วยทหารประจำการซึ่งแต่งเครื่องแบบและติดอาวุธของภาคีคู่พิพาท
8. นอกเหนือจากประเภทของบุคคลต่าง ๆ ดังที่บัญญัติไว้ในข้อ 13 ของอนุสัญญาฉบับที่ 1 และ 2 แล้ว บรรดาผู้สังกัดกองทัพของภาคีคู่พิพาททั้งปวงตามที่ได้นิยามไว้ในข้อ 43 ของพิธีสารฉบับนี้ จะได้รับความคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาดังกล่าวทั้งสองนั้น หากว่าบุคคลนั้นเป็นผู้บาดเจ็บ หรือผู้ป่วยไข้ หรือหากเป็นผู้ซึ่งเรืออับปางในทะเล หรือในน่านน้ำอื่นก็เฉพาะในกรณีอนุสัญญาฉบับที่ 2

ข้อ 45 – ความคุ้มครองบุคคลผู้ที่มีส่วนในการสู้รบ

1. บุคคลผู้ที่มีส่วนในการสู้รบและตกอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายปฏิบัติจะได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นเชลยศึก และดังนั้นจะได้รับความคุ้มครองโดยอนุสัญญาฉบับที่ 3 หากบุคคลนั้นอ้างสิทธิในเรื่องสถานภาพของการเป็นเชลยศึก หรือหากปรากฏว่าบุคคลดังกล่าวอาจมีสิทธิในสถานภาพนั้น หรือหากภาคีซึ่งบุคคลนั้นสังกัดอยู่

เรียกร้องสถานภาพดังกล่าวในนามของบุคคลดังกล่าวต่อประเทศที่ควบคุมตัวหรือประเทศที่คุ้มครอง ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าบุคคลผู้นั้นสมควรได้รับสิทธิในการเป็นเชลยศึกหรือไม่นั้น บุคคลดังกล่าวจะดำรงสิทธิในสถานภาพดังกล่าว และดังนั้นจะได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาฉบับที่ 3 และพิศารฉบับนี้ตราจนถึงเวลาที่สถานภาพของตนจะได้กำหนดโดยศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา

2. หากบุคคลผู้ซึ่งตกอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายปฏิบัติไม่ได้รับการพิจารณาว่าเป็นเชลยศึกและจะถูกดำเนินคดีโดยภาคีดังกล่าวในข้อหาว่าได้กระทำความผิดในระหว่างการสู้รบ บุคคลผู้นั้นจะมีสิทธิที่จะอ้างสิทธิในสถานภาพของการเป็นเชลยศึกต่อศาลยุติธรรมและจะขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาในประเด็นดังกล่าวได้เมื่อใดก็ตามพอที่จะเป็นไปได้ภายใต้กระบวนการวิธีพิจารณาที่ใช้ในเรื่องดังกล่าวนี้ การพิจารณาพิพากษาประเด็นดังกล่าวจะต้องมีขึ้นก่อนการไต่สวนฟ้องการกระทำผิดผู้แทนของประเทศที่คุ้มครองจะมีสิทธิเข้าร่วมฟังการไต่สวนในการพิพากษาประเด็นดังกล่าว เว้นแต่ในกรณีข้อยกเว้นซึ่งการไต่สวนต้องกระทำอย่างลับเพื่อประโยชน์ทางด้านความมั่นคงแห่งรัฐ ในกรณีดังกล่าว กองกำลังที่ควบคุมตัวบุคคลผู้นั้นจะแจ้งต่อประเทศที่คุ้มครองทราบตามนั้น
3. บุคคลใดผู้ได้เข้ามามีส่วนในการสู้รบ ผู้ซึ่งไม่มีสิทธิในสถานภาพของการเป็นเชลยศึก และเป็นผู้ที่ไม่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติในเชิงอนุเคราะห์มากกว่านี้ตามอนุสัญญาฉบับที่ 4 บุคคลผู้นั้นจะมีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามข้อ 75 ของพิศารฉบับนี้โดยตลอดเวลา โดยในอาณาเขตที่ยึดครองนั้น บุคคลดังกล่าวใด ๆ จะมีสิทธิในเรื่องการติดต่อสื่อสารภายใต้อนุสัญญาฉบับที่ 4 อีกด้วยหากตนมิได้เป็นจารชน ทั้งนี้โดยไม่คำนึงถึงบทบัญญัติข้อ 5 แห่งอนุสัญญาฉบับดังกล่าว

ข้อ 46 – จารชน

1. ผู้สังกัดกองทัพของภาคีคู่พิพาท ผู้ซึ่งตกอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายปฏิบัติ ในขณะที่ทำการจารกรรมอยู่นั้น จะไม่ได้รับสิทธิในสถานภาพของการเป็นเชลยศึก และอาจได้รับการปฏิบัติในฐานะที่เป็นจารชน ทั้งนี้โดยไม่คำนึงถึงบทบัญญัติอื่นของอนุสัญญาทั้งหลายหรือพิศารฉบับนี้
2. ผู้สังกัดกองทัพของภาคีคู่พิพาท ผู้ซึ่งทำการรวบรวมข้อมูลหรือพยายามที่จะรวบรวมข้อมูลโดยกระทำการในนามของภาคีฝ่ายดังกล่าวและอยู่ในพื้นที่ที่ถูกควบคุมโดยฝ่ายปฏิบัติ จะไม่ถือว่าเกี่ยวข้องกับการทำจารกรรม หากบุคคลนั้นได้สวมเครื่องแบบของกองทัพของตนขณะที่กำลังกระทำการดังกล่าว

3. ผู้สังกัดกองทัพของภาคีคู่พิพาทที่มีถิ่นพำนักในอาณาเขตที่ถูกยึดครองโดยฝ่ายปฏิบัติและผู้ซึ่งรวบรวมข้อมูลหรือพยายามรวบรวมข้อมูลอันทรงคุณค่าทางการทหารภายในอาณาเขตนั้น โดยได้กระทำในนามของภาคีที่ตนสังกัดอยู่ จะไม่ถือว่าเกี่ยวข้องในการกระทำจารกรรม เว้นเสียแต่ว่าบุคคลนั้นได้กระทำการในลักษณะหลอกลวงด้วยวิธีการลับโดยจงใจ นอกจากนี้ บุคคลผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ดังกล่าวจะไม่สูญเสียสิทธิในสถานภาพของการเป็นเชลยศึก และไม่อาจได้รับการปฏิบัติในฐานะที่เป็นจารชน เว้นแต่หากบุคคลนั้นถูกจับได้ในขณะที่กำลังกระทำจารกรรม
4. ผู้สังกัดกองทัพของภาคีคู่พิพาทที่มีเชื้อผู้มีถิ่นพำนักในดินแดนที่ฝ่ายปฏิบัติยึดครองและเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำจารกรรมในอาณาเขตดังกล่าว จะไม่สูญเสียสิทธิในสถานภาพของการเป็นเชลยศึก และไม่อาจได้รับการปฏิบัติในฐานะที่เป็นจารชน เว้นแต่หากบุคคลนั้นถูกจับได้เสียก่อนที่จะได้กลับเข้าไปในกองทัพตนที่สังกัดอยู่

ข้อ 47 – ทหารรับจ้าง

1. ทหารรับจ้างจะไม่มีสิทธิในการเป็นพลรบหรือเชลยศึก
2. ทหารรับจ้าง คือบุคคลใด ๆ ผู้ซึ่ง
 - ก) ได้รับการว่าจ้างเป็นพิเศษในท้องถิ่นหรือจากต่างประเทศเพื่อเข้าสู่ในการขัดกันทางอาวุธ
 - ข) ได้เข้ามีส่วนโดยตรงในการสู้รบโดยแท้จริง
 - ค) มีมูลเหตุจูงใจในการเข้ามีส่วนในการสู้รบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ส่วนตนโดยเฉพาะ และโดยแท้จริงแล้วได้รับคำสัญญาจาก หรือในนามของภาคีคู่พิพาทฝ่ายหนึ่งว่าจะให้ค่าชดเชยเป็นทรัพย์สินมากกว่าที่ได้สัญญาว่าจะให้ หรือที่ได้จ่ายให้ต่อพลรบที่มีลำดับยศ หรือที่มีหน้าที่คล้ายคลึงกันในกองทัพของภาคีนั้น
 - ง) มิได้เป็นคนชาติของภาคีคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือเป็นผู้มีถิ่นพำนักอยู่ในอาณาเขตภายใต้การควบคุมของภาคีคู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด
 - จ) มิได้เป็นผู้สังกัดในกองทัพของภาคีคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งและ
 - ฉ) มิได้รับการจัดส่งโดยรัฐที่ไม่ใช่ภาคีคู่พิพาทให้ไปปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นทางการในฐานะที่เป็นผู้สังกัดในกองทัพของรัฐนั้น

ภาค 4

ประชากรพลเรือน

หมวด 1

ความคุ้มครองทั่วไปจากผลกระทบของการสู้รบ

ส่วนที่ 1

กฎพื้นฐานและขอบเขตของการใช้บังคับ

ข้อ 48 – กฎพื้นฐาน

ภาคีคู่พิพาทจะจำแนกประชากรพลเรือนออกจากพลรบและทรัพย์สินของพลเรือนออกจากเป้าหมายทางทหารอยู่ตลอดเวลา และตั้งนั้นก็ดำเนินปฏิบัติการโดยพึงเล็งเฉพาะต่อเป้าหมายทางทหารเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อที่จะเป็นประกันสำหรับการเคารพและการคุ้มครองประชากรพลเรือนและทรัพย์สินของพลเรือน

ข้อ 49 – คำนิยามของการโจมตี และขอบเขตการใช้บังคับ

1. “การโจมตี” หมายถึง การกระทำการในลักษณะรุนแรงต่อฝ่ายปฏิบัติที่ไม่ว่าจะเป็นในเชิงรุกหรือเชิงรับ
2. บทบัญญัติแห่งพิธีสารฉบับนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการโจมตี จะใช้สำหรับการโจมตีในทุกกรณี ไม่ว่าจะมุ่งกระทำในอาณาเขตใด รวมทั้งอาณาเขตของภาคีคู่พิพาทเองแต่ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของฝ่ายปฏิบัติ
3. บทบัญญัติแห่งหมวดนี้จะใช้สำหรับการสงครามบนพื้นดิน พื้นอากาศ หรือพื้นน้ำใด ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประชากรพลเรือน พลเรือนปัจเจกบุคคล หรือเป้าหมายทางพลเรือนที่อยู่บนพื้นดิน บทบัญญัตินี้ยังใช้บังคับสำหรับการโจมตีในทุกกรณีจากพื้นน้ำหรือจากอากาศต่อเป้าหมายที่ตั้งอยู่บนพื้นดิน แต่จะไม่กระทบต่อกฎแห่งกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในกรณีการขัดกันทางอาวุธทางทะเลหรือในอากาศ
4. บทบัญญัติแห่งหมวดนี้เป็นบทบัญญัติที่ผนวกเพิ่มเติมต่อกับกฎต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทางมนุษยธรรมที่ได้บัญญัติไว้ในอนุสัญญาฉบับที่ 4 โดยเฉพาะในภาค 2 และในข้อตกลงระหว่างประเทศอื่น ๆ ซึ่งมีผลผูกพันต่ออัครภาคีผู้ทำสัญญา ตลอดจนกฎอื่น ๆ ของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการคุ้มครองพลเรือนและเป้าหมายทางพลเรือนที่ตั้งอยู่บนพื้นดิน พื้นน้ำ หรือพื้นอากาศจากผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการสู้รบ

ส่วนที่ 2

พลเรือนและประชากรพลเรือน

ข้อ 50 – คำนิยามของพลเรือนและประชากรพลเรือน

1. พลเรือน ได้แก่ บุคคลใดผู้ซึ่งไม่ได้จัดอยู่ในประเภทของบุคคลตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อ 4 ก (1) (2) (3) และ (6) แห่งอนุสัญญาฉบับที่ 3 และในข้อ 43 แห่งพิธีสารฉบับนี้ ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าบุคคลนั้นเป็นพลเรือนหรือไม่ บุคคลนั้นจะได้รับการพิจารณาว่าเป็นพลเรือน
2. ประชากรพลเรือนประกอบด้วยบุคคลทุกคนที่เป็นพลเรือน
3. การที่ปรากฏมีปัจเจกบุคคลผู้ซึ่งไม่ได้อยู่ภายใต้คำนิยามของพลเรือนอยู่ในท่ามกลางประชากรพลเรือน จะไม่ทำให้ประชากรแห่งนั้นต้องสูญเสียลักษณะที่เป็นพลเรือนไป

ข้อ 51 – การคุ้มครองประชากรพลเรือน

1. ประชากรพลเรือนและพลเรือนปัจเจกบุคคลจะได้รับความคุ้มครองทั่วไปจากภัยอันตรายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติทางทหาร โดยในการอำนวยความสะดวกในเรื่องความคุ้มครองดังกล่าว จะต้องให้การพิจารณาในทุกพฤติการณ์ถึงกฎต่าง ๆ ซึ่งผนวกเพิ่มเติมต่อหลักของกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับอื่น ๆ ดังที่จะได้กล่าวถึงต่อไป
2. ประชากรพลเรือนดังกล่าว ตลอดจนพลเรือนปัจเจกบุคคล จะไม่ตกเป็นเป้าหมายของการโจมตี ห้ามมิให้มีการกระทำหรือการคุกคามว่าจะใช้ความรุนแรง โดยมีวัตถุประสงค์เบื้องต้นเพื่อเป็นการสร้างความหวาดกลัวให้แพร่หลายไปในหมู่ประชากรพลเรือน
3. พลเรือนจะได้รับความคุ้มครองตามที่ได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้ เว้นแต่ว่าและตราบเท่าช่วงเวลาเวลาที่พลเรือนนั้นเข้ามามีส่วนในการสู้รบโดยตรง
4. ห้ามมิให้มีการโจมตีในลักษณะการไม่เลือกปฏิบัติ อันได้แก่
 - ก) การโจมตีโดยไม่ได้กระทำโดยตรงต่อเป้าหมายทางทหารในลักษณะเฉพาะ
 - ข) การโจมตีโดยใช้วิธีการหรือปัจจัยการรบ ซึ่งไม่สามารถพุ่งเป้าถึงต่อเป้าหมายทางทหารในลักษณะเฉพาะได้ หรือ
 - ค) การโจมตีโดยใช้วิธีการหรือปัจจัยการรบ ซึ่งก่อให้เกิดผลอันไม่สามารถจำกัดขอบเขตได้ตามที่กำหนดไว้ในพิธีสารฉบับนี้

- และจะเป็นผลให้การโจมตีแต่ละกรณีเช่นว่ามีลักษณะเป็นการทำลายเป้าหมายทางทหารและพลเรือน หรือทรัพย์สินของพลเรือนโดยปราศจากซึ่งการจำแนก
5. นอกจากกรณีอื่น ๆ แล้ว รูปแบบของการโจมตีต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการโจมตี ที่มีลักษณะไม่เลือกปฏิบัติ
 - ก) การโจมตีในลักษณะการระดมการใช้วิธีการ หรือปัจจัยใด ๆ ซึ่งปฏิบัติการต่อเป้าหมายทางทหารหลายจุดที่แยกกันอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งตั้งอยู่ในนคร เมือง หมู่บ้าน หรือบริเวณอื่นใดอันมีการจุกตัวกันอยู่ของพลเรือนหรือเป้าหมายพลเรือนโดยถือเสมือนว่าเป็นเป้าหมายทางทหารเพียงแห่งเดียว
 - ข) การโจมตีซึ่งอาจคาดได้ว่าจะยังผลให้เกิดการสูญเสียชีวิตของพลเรือนที่อาจพลอยเกิดขึ้น การบาดเจ็บของพลเรือน ความเสียหายต่อทรัพย์สินของพลเรือน หรือความเสียหายดังกล่าวรวมกัน ซึ่งทั้งนี้เป็นการสูญเสียที่มากกว่าความได้เปรียบทางการทหารที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมและโดยตรง อันได้คาดหมายไว้
 6. ห้ามมิให้มีการโจมตีต่อประชากรพลเรือนหรือพลเรือนในลักษณะการตอบโต้
 7. จะมิให้มีการใช้การที่มีหรือการเคลื่อนย้ายของประชากรพลเรือนหรือพลเรือน บังคับบุคคลเพื่อประโยชน์บางแห่งหรือบางท้องที่ได้รับความคุ้มครองจากการปฏิบัติการทางทหาร โดยเฉพาะในความพยายามที่จะปกป้องเป้าหมายทางทหารจากการโจมตี หรือจะปกป้อง สนับสนุน หรือขัดขวางการปฏิบัติการทางทหาร ภาควิชาค้ำพิฆาตจะไม่สั่งการเคลื่อนย้ายประชากรพลเรือนหรือพลเรือน บังคับบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะปกป้องเป้าหมายทางทหารจากการโจมตีหรือป้องกันปฏิบัติการทางทหาร
 8. การละเมิดใดในข้อห้ามดังกล่าวจะไม่ทำให้ภาคีคู่พิฆาตพ้นจากพันธกรณีทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชากรพลเรือนและพลเรือน บังคับบุคคล ตลอดจนพันธกรณีที่จะใช้มาตรการระมัดระวังล่วงหน้าตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อ 57

ส่วนที่ 3

ทรัพย์สินของพลเรือน

ข้อ 52 – การคุ้มครองทั่วไปต่อทรัพย์สินของพลเรือน

1. ทรัพย์สินของพลเรือนจะไม่ถือเป็นเป้าหมายแห่งการโจมตีหรือการปฏิบัติการตอบโต้ ทรัพย์สินของพลเรือน ได้แก่ บรรดาทรัพย์สินของซึ่งไม่ใช่เป้าหมายทางการทหารตามที่ได้นิยามไว้ในวรรค 2

2. การโจมตีจะต้องจำกัดอย่างเคร่งครัดเพียงต่อเป้าหมายทางการทหารในกรณีที่เกี่ยวข้องทรัพย์สินของนั้น เป้าหมายทางการทหารจะจำกัดเฉพาะทรัพย์สินของซึ่งโดยลักษณะ สถานที่ตั้ง วัตถุประสงค์ หรือการใช้ จะช่วยก่อให้เกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติการทางทหาร และการทำลายไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน การยึด หรือ การทำให้หมดสมรรถภาพของทรัพย์สินของนั้นจะก่อให้เกิดความได้เปรียบทางทหารอย่างชัดเจนตามสภาวการณ์ขณะที่ดำเนินการนั้น
3. ในกรณีซึ่งสงสัยว่าทรัพย์สินของซึ่งโดยซึ่งปกติแล้วจะใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางพลเรือน เช่น ปุชนิยสถาน บ้านหรือที่อยู่อาศัยอื่น หรือโรงเรียน ถูกนำมาใช้เพื่อช่วยก่อให้เกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติการทางทหารหรือไม่นั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีได้นำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้

ข้อ 53 – การคุ้มครองทรัพย์สินของทางวัฒนธรรม และปุชนิยสถาน

โดยมิได้กระทบกระเทือนต่อบทบัญญัติต่าง ๆ ของอนุสัญญากรุงเทพฯ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางวัฒนธรรมในสถานการณ์แห่งการขัดกันทางอาวุธ ลงวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 1954 หรือตราสารระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การกระทำดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการต้องห้าม

- ก) การกระทำการสู้รบใดโดยตรงต่ออนุสาวรีย์ทางประวัติศาสตร์ งานศิลปะ หรือ ปุชนิยสถานซึ่งก่อให้เกิดมรดกทางวัฒนธรรมหรือจิตใจของประชาชน
- ข) การใช้เป้าหมายดังกล่าวเพื่อสนับสนุนความพยายามทางการทหาร
- ค) การใช้เป้าหมายดังกล่าวเพื่อเป็นเป้าหมายแห่งการตอบโต้

ข้อ 54 – การคุ้มครองทรัพย์สินของซึ่งมีลักษณะจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชากรพลเรือน

1. ห้ามใช้ความอดอยากหิวโหยของพลเรือนเพื่อเป็นวิธีการสงคราม
2. ห้ามมิให้โจมตี ทำลาย เคลื่อนย้าย หรือทำให้เสียซึ่งทรัพย์สินของซึ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของประชากรพลเรือน เช่น อาหาร พื้นที่ทำการเกษตรเพื่อการผลิตอาหาร พืชผล ปศุสัตว์ หรือสถานที่เก็บและจ่ายน้ำดื่มและการชลประทาน โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะในอันที่จะกั้นมิให้ประชากรพลเรือนหรือฝ่ายปฏิบัติการได้รับประโยชน์เพื่อการยังชีพของตน ทั้งนี้ไม่ว่าจะโดยมูลเหตุจงใจใด ไม่ว่าเพื่อให้ประชาชนพลเรือนอดอยาก หรือทำให้ต้องโยกย้ายถิ่นที่อยู่ออกไป หรือเพื่อมูลเหตุจงใจอื่นใด

3. การห้ามตามที่ได้บัญญัติไว้ในวรรค 2 จะไม่ใช่บังคับสำหรับทรัพย์สินของตามบทบัญญัติ วรรค ดังกล่าว ซึ่งฝ่ายปฏิบัติจะใช้เพื่อ
 - ก) การยังชีพโดยเฉพาะของผู้สังกัดกองทัพของตน หรือ
 - ข) การสนับสนุนโดยตรงต่อการปฏิบัติการทางทหาร หากมิใช่กรณีเพื่อการยังชีพ แต่ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่า ไม่ว่ากรณีใดจะไม่มีการดำเนินการต่อทรัพย์สินของเหล่านั้น ซึ่งอาจเป็นที่คาดหมายได้ว่าจะทำให้ประชาชนพลเรือนขาดแคลนอาหารหรือน้ำ จนเป็นเหตุให้ประชากรพลเรือนต้องตกอยู่ในสภาพอดอยากหรือเป็นการบังคับให้ต้องโยกย้ายถิ่นที่อยู่
4. ทรัพย์สินของเหล่านี้จะไม่ใช้เป็นเป้าหมายเพื่อการตอบโต้
5. โดยคำนึงถึงความจำเป็นสำคัญของภาคีคู่พิพาทฝ่ายใดในการป้องกันอาณาเขตแห่งชาติของตนจากการรุกราน การยกเว้นจากข้อห้ามตามที่กำหนดไว้ในวรรค 2 อาจสามารถกระทำได้โดยภาคีคู่พิพาทภายในอาณาเขตภายใต้การควบคุมของตน ในกรณีความจำเป็นทางทหารอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้

ข้อ 55 – การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

1. ในการสงครามนั้น จะต้องให้มีการดูแลเพื่อคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติต่อความเสียหายที่มีลักษณะกว้างขวาง มีระยะเวลายาวนาน และรุนแรง การคุ้มครองดังกล่าวให้รวมถึงการห้ามใช้วิธีการหรือปัจจัยทางการสงคราม ซึ่งมุ่งประสงค์หรืออาจคาดได้ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และด้วยเหตุผลดังกล่าวก็ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อสุขภาพหรือการดำรงชีวิตของประชากร
2. ห้ามมิให้ทำการโจมตีสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในลักษณะของการตอบโต้

ข้อ 56 – การคุ้มครองงาน และสิ่งติดตั้งที่บรรจูลังงานอันตราย

1. งานและสิ่งติดตั้งที่บรรจูลังงานอันตราย กล่าวคือ เชื้อน ทำนบ หรือโรงไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์ จะไม่ถูกให้เป็นเป้าหมายการโจมตี ถึงแม้ในกรณีที่สถานที่เหล่านี้เป็นเป้าหมายทางทหารก็ตาม หากการโจมตีดังกล่าวอาจก่อให้เกิดการปลดปล่อยพลังงานอันตรายและเป็นผลให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประชากรพลเรือน เป้าหมายทางการทหารอื่นซึ่งตั้งอยู่ หรืออยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับงานหรือสิ่งติดตั้งเหล่านี้ จะไม่ตกเป็นเป้าหมายการโจมตี หากการโจมตีดังกล่าวอาจก่อให้เกิดการปลดปล่อยพลังงานอันตรายจากงานหรือสิ่งติดตั้ง และเป็นผลให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประชากรพลเรือน

2. การให้ความคุ้มครองเป็นพิเศษจากการโจมตีตามที่บัญญัติไว้ในวรรค 1 จะสิ้นสุดลง ดังนี้
 - ก) กรณีเชื่อนหรือทำนบ ก็เฉพาะหากได้ใช้นอกเหนือไปจากหน้าที่ตามปกติ และใช้ในการสนับสนุนในลักษณะประจำสำคัญ และโดยตรงต่อการปฏิบัติการทางทหาร และหากการโจมตีดังกล่าวเป็นวิธีการที่อาจนำไปใช้ได้แต่เพียงวิธีเดียวในอันที่จะยุติการสนับสนุนนั้น
 - ข) กรณีโรงไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์ ก็เฉพาะหากได้ผลิตพลังงานเป็นการสนับสนุนในลักษณะประจำสำคัญและโดยตรงต่อการปฏิบัติการทางทหาร และหากการโจมตีดังกล่าวเป็นวิธีการที่อาจนำไปใช้ได้แต่เพียงวิธีเดียวในอันที่จะยุติการสนับสนุนนั้น
 - ค) กรณีเป้าหมายทางทหารอื่น ๆ ซึ่งตั้งอยู่หรืออยู่ในบริเวณใกล้เคียงกันกับงานหรือสิ่งติดตั้งเหล่านี้ ก็เฉพาะหากได้ใช้ในในการสนับสนุนในลักษณะประจำสำคัญและโดยตรงต่อการปฏิบัติการทางทหาร และหากการโจมตีดังกล่าวจะเป็นวิธีการที่อาจนำไปใช้ได้แต่เพียงวิธีเดียวในอันที่จะยุติการสนับสนุนนั้น
3. ในทุกกรณี ประชากรพลเรือนและพลเรือนปัจเจกบุคคลจะทรงไว้ซึ่งการคุ้มครองตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งความคุ้มครองสำหรับมาตรการการระมัดระวังล่วงหน้าตามที่บัญญัติไว้ในข้อ 57 หากความคุ้มครองดังกล่าวนั้นสิ้นสุดลงและได้มีการโจมตีงานหรือสิ่งติดตั้ง หรือเป้าหมายทางทหารตามที่ได้รับระบุไว้ในวรรค 1 บรรดาการปฏิบัติของการระมัดระวังล่วงหน้าทั้งปวง จะนำมาใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการปลดปล่อยพลังงานอันตรายนั้น ๆ
4. ห้ามมิให้ใช้งานหรือสิ่งติดตั้ง หรือเป้าหมายทางทหาร ตามที่ระบุไว้ในข้อ 1 เป็นเป้าหมายแห่งการตอบโต้
5. ภาควิทยาศาสตร์จะให้ความพยายามในการหลีกเลี่ยงการจัดตั้งเป้าหมายทางทหารในสถานที่ใกล้เคียงกับงาน หรือสิ่งติดตั้งตามที่ระบุไว้ในวรรค 1 อย่างไรก็ตามจะให้การอนุญาตสำหรับสิ่งติดตั้งที่ได้สร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะสำหรับการป้องกันงาน หรือสิ่งติดตั้งที่ได้รับความคุ้มครอง และงานหรือสิ่งติดตั้งดังกล่าวจะไม่ตกเป็นเป้าหมายแห่งการโจมตีทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่าจะไม่นำไปใช้ในการสู้รบ เว้นไว้แต่เป็นการกระทำเพื่อป้องกันเท่าที่จำเป็นในการโต้ตอบการโจมตีที่มีต่องานหรือสิ่งติดตั้งอันได้รับความคุ้มครองนั้น และการติดกำลังอาวุธจะจำกัดเฉพาะแต่อาวุธที่มีสมรรถนะแต่เพียงเพื่อต่อต้านการกระทำอันเป็นปรปักษ์ต่องานหรือสิ่งติดตั้งที่ได้รับความคุ้มครองนั้น

6. อัครภาคีผู้ทำสัญญาและภาคีคู่พิพาทจะได้รับการส่งเสริมให้จัดทำข้อตกลงอื่นอีก เพื่อจัดให้มีการคุ้มครองเพิ่มเติมสำหรับทรัพย์สินของที่บรรจุพลังงานอันตราย
7. ภาคีคู่พิพาทอาจกำหนดสัญลักษณ์พิเศษในทรัพย์สินของที่ได้รับความคุ้มครองซึ่งประกอบด้วยกลุ่มของวงกลมสีส้มสด 3 วง ตั้งอยู่บนแกนเดียวกัน ดังที่กำหนดไว้ในข้อ 16 ของภาคผนวก 1 ของพืธีสารฉบับนี้ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการแสดงตนของทรัพย์สินของที่ได้รับความคุ้มครองในข้อนี้ การที่ไม่ได้กำหนดเครื่องหมายดังกล่าวนั้น จะไม่ทำให้ภาคีคู่พิพาทพ้นจากพันธกรณีของตนภายใต้บทบัญญัติข้อนี้

ส่วนที่ 4

มาตรการการระมัดระวังล่วงหน้า

ข้อ 57 - การระมัดระวังล่วงหน้าในการโจมตี

1. ในการปฏิบัติการทางทหาร จะต้องใช้ความระมัดระวังตลอดเวลา เพื่อมิให้ประชากรพลเรือนและทรัพย์สินของพลเรือนต้องถูกกระทบกระเทือน
2. ส่วนที่เกี่ยวกับการโจมตี จะต้องให้มีการระมัดระวังล่วงหน้า ดังนี้
 - ก) ผู้วางแผนหรือผู้ตัดสินใจในการโจมตีจะ
 - (1) กระทำทุกวิถีทางเท่าที่จะเป็นไปได้เพื่อตรวจสอบว่า เป้าหมายในการโจมตีมิได้เป็นพลเรือนหรือทรัพย์สินของพลเรือน และมีใช้กรณีที่ได้รับ ความคุ้มครองเป็นพิเศษ แต่เป็นเป้าหมายทางทหารภายใต้ความหมายที่บัญญัติไว้ในวรรค 2 ข้อ 52 และซึ่งมิใช่กรณีต้องห้ามการโจมตีตามบทบัญญัติของพืธีสารฉบับนี้
 - (2) ดำเนินการทั้งปวงเพื่อการระมัดระวังล่วงหน้าที่เป็นไปได้ในการเลือก ปัจจัยและวิธีการเข้าโจมตี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการหลีกเลี่ยงและอย่างน้อยก็เพื่อลดการสูญเสียชีวิตพลเรือนที่อาจพลอยเกิดขึ้น การบาดเจ็บของพลเรือน และความเสียหายต่อทรัพย์สินของพลเรือน
 - (3) ละเว้นจากการตัดสินใจที่จะโจมตีซึ่งอาจคาดหมายได้ว่าจะก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตของพลเรือนที่อาจพลอยเกิดขึ้น การบาดเจ็บของพลเรือน ความเสียหายต่อทรัพย์สินพลเรือน หรือความเสียหายดังกล่าวรวมกัน ซึ่งทั้งนี้ เป็นการสูญเสียที่มากกว่าความได้เปรียบทางการทหาร ที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมและโดยตรงอันได้คาดหมายไว้

- ข) การโจมตีจะถูกระงับหรือเลื่อนเวลาออกไป หากปรากฏว่าเป้าหมายแห่งการโจมตีนั้นไม่ใช่เป้าหมายทางทหาร หรือเป็นเป้าหมายที่ได้รับความคุ้มครองเป็นพิเศษ หรือการโจมตีนั้นอาจคาดหมายได้ว่าจะก่อให้เกิดการสูญเสียชีวิตพลเรือนที่อาจพลอยเกิดขึ้น การบาดเจ็บของพลเรือน ความเสียหายต่อทรัพย์สินสิ่งของพลเรือนหรือความเสียหายดังกล่าวรวมกัน ซึ่งทั้งนี้เป็นการสูญเสียที่มากเกินกว่าความได้เปรียบทางการทหารที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมและโดยตรงอันได้คาดหมายไว้
- ค) จะให้มีการเตือนล่วงหน้าอย่างเป็นผลก่อนการโจมตีใด ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประชากรพลเรือน เว้นไว้แต่ว่าพฤติการณ์ไม่อำนวยให้
3. ในกรณีที่มีทางเลือกได้สำหรับเป้าหมายทางทหารหลายแห่งเพื่อจะบรรลุความได้เปรียบทางการทหารที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เป้าหมายที่ได้รับเลือกโจมตีจะต้องเป็นเป้าหมายซึ่งอาจคาดหมายได้ว่าจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตของพลเรือนและทรัพย์สินสิ่งของพลเรือนในลักษณะที่น้อยที่สุด
4. ในการปฏิบัติการทางทหารในทะเลหรือในอากาศ ภาควิทยาศาสตร์แต่ละฝ่ายจะใช้ความระมัดระวังล่วงหน้าอย่างสมเหตุสมผลทั้งปวง เพื่อหลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตของพลเรือนและความเสียหายต่อทรัพย์สินสิ่งของพลเรือน ทั้งนี้โดยสอดคล้องต่อสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในกรณีการขัดกันทางอาวุธ
5. จะไม่มีบทบัญญัติใดแห่งข้อนี้ที่อาจตีความไปในทางที่เป็นการให้อำนาจในการเข้าโจมตีประชากรพลเรือน พลเรือน หรือทรัพย์สินสิ่งของพลเรือน

ข้อ 58 – การระมัดระวังล่วงหน้าต่อผลที่เกิดจากการโจมตี

ภาควิทยาศาสตร์จะดำเนินการดังต่อไปนี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

- ก) ความพยายามในการเคลื่อนย้ายประชากรพลเรือน พลเรือนปัจเจกบุคคล และทรัพย์สินสิ่งของพลเรือนที่อยู่ภายใต้การควบคุมของตนให้พ้นจากพื้นที่ใกล้เคียงกับเป้าหมายทางทหาร ทั้งนี้ โดยไม่เป็นการกระทบกระเทือนบทบัญญัติข้อ 49 แห่งอนุสัญญาฉบับที่ 4
- ข) การหลีกเลี่ยงการจัดตั้งเป้าหมายทางทหารภายในหรือใกล้เคียงบริเวณที่มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น
- ค) การใช้การระมัดระวังล่วงหน้าที่จำเป็นอื่น ๆ เพื่อคุ้มครองประชากรพลเรือน พลเรือนปัจเจกบุคคล และทรัพย์สินสิ่งของพลเรือนซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของตนให้พ้นจากอันตรายต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการปฏิบัติการทางทหาร

ส่วนที่ 5

สถานที่และเขตภายใต้ความคุ้มครองพิเศษ

ข้อ 59 – สถานที่ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเองได้

1. ห้ามมิให้ภาคีคู่พิพาทแต่ละฝ่ายโจมตี ไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ต่อสถานที่ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเองได้
2. เจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมของภาคีคู่พิพาทอาจประกาศให้สถานที่ใดเป็นสถานที่ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเอง เมื่อสถานที่นั้นเป็นสถานที่อยู่อาศัยซึ่งอยู่ใกล้หรืออยู่ในเขตที่มีกองทัพบดิ่งประชิดกัน ซึ่งได้เปิดให้มีการยึดครองโดยฝ่ายปฏิบัติการณ์ สถานที่ตั้งกล่าวจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - ก) บรรดาพลรบ ตลอดจนอาวุธเคลื่อนที่และอุปกรณ์ทางทหารเคลื่อนที่ที่จะต้องได้เคลื่อนย้ายออกจากสถานที่นั้นแล้ว
 - ข) จะไม่ใช่สิ่งติดตั้งหรือสิ่งปลูกสร้างทางทหารในการสู้รบ
 - ค) เจ้าหน้าที่หรือประชากรจะไม่กระทำการสู้รบและ
 - ง) จะต้องไม่มีการกระทำกิจกรรมใด ๆ ที่เป็นการสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร
3. การปรากฏซึ่งบุคคลผู้ได้รับความคุ้มครองเป็นพิเศษภายใต้อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ และกองกำลังของตำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออารังไว้ซึ่งกฎหมายและความสงบเรียบร้อยในสถานที่ดังกล่าว จะไม่ถือว่าขัดต่อเงื่อนไขที่กำหนดในวรรค 2
4. คำประกาศที่ได้จัดทำขึ้นภายใต้วรรค 2 นั้น จะต้องแจ้งให้ฝ่ายปฏิบัติการณ์ทราบ และจะให้คำนิยามและคำอธิบายในเรื่องข้อจำกัดของสถานที่ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเองในลักษณะที่ถี่ถ้วนที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ภาคีคู่พิพาทซึ่งคำประกาศนั้นได้มีส่งมาถึงจะแสดงการรับทราบคำประกาศนั้นและจะปฏิบัติต่อสถานที่นั้นในฐานะเป็นสถานที่ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเอง เว้นแต่กรณีเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในวรรค 2 นั้นจะไม่ได้รับการปฏิบัติตาม ซึ่งในกรณีดังกล่าวภาคีฝ่ายที่ได้รับแจ้งจะต้องแจ้งให้ภาคีฝ่ายที่แจ้งให้ทราบในทันที ถึงแม้ว่าเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ในวรรค 2 นั้นจะไม่ได้รับการปฏิบัติตาม สถานที่ที่ตั้งนั้นจะคงได้รับความคุ้มครองตามที่ได้กำหนดไว้ในบทบัญญัติอื่น ๆ แห่งพิธีสารฉบับนี้ และกฎอื่น ๆ แห่งกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับกับกรณีการขัดกันทางอาวุธ

5. ภาคิคูพิทาอาจตกลงกำหนดสถานที่ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเองได้ถึงแม้ว่าสถานที่ดังกล่าวจะไม่สอดคล้องต่อเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติวรรค 2 ความตกลงดังกล่าวควรจะให้คำนิยามและคำอธิบายในเรื่องขอบเขตของสถานที่ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเองในลักษณะที่ถ่วงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้ในกรณีที่เป็น จำเป็น ความตกลงนั้นอาจวางระเบียบวิธีการควบคุมดูแล
6. ภาคิซึ่งควบคุมสถานที่ที่อยู่ภายใต้ความตกลงดังกล่าวจะให้มีการกำหนดสถานที่นั้นเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยใช้สัญลักษณ์ซึ่งอาจได้ตกลงไว้กับภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งสัญลักษณ์นั้นจะแสดงไว้ในสถานที่ซึ่งอาจมองเห็นได้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาณาบริเวณหรือขอบเขตของสถานที่นั้นและบนทางหลวง
7. สถานที่ดังกล่าวจะสูญเสียสถานภาพแห่งการเป็นสถานที่ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเองได้ เมื่อสถานที่แห่งนั้นไม่คงเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้บัญญัติไว้ในวรรค 2 หรือตามความตกลงที่กล่าวไว้ในวรรค 5 อีกต่อไป ในกรณีการสิ้นสุดดังกล่าว สถานที่นั้นจะยังคงได้รับความคุ้มครองตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติอื่นแห่งพิธีสารฉบับนี้ และกฎอื่น ๆ แห่งกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับกรณีการขัดกันทางอาวุธ

ข้อ 60 – เขตปลอดภัย

1. ห้ามมิให้ภาคิคูพิทาขยายการปฏิบัติการทางทหารเข้าไปในเขตใดซึ่งได้รับสถานะเป็นเขตปลอดภัยตามความตกลงที่ได้กระทำกันไว้ หากการขยายการปฏิบัติการดังกล่าวเป็นการกระทำที่ขัดต่อข้อบัญญัติของความตกลงนี้
2. ความตกลงจะต้องเป็นความตกลงพิเศษ โดยอาจจัดทำขึ้นด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษร ไม่ว่าจะเป็นการโดยตรงหรือผ่านประเทศที่คุ้มครองหรือองค์การมนุษยธรรมที่ไม่มีความลำเอียง และอาจประกอบด้วยคำประกาศต่างถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติและสอดคล้องต่อกัน ความตกลงนี้อาจจัดทำขึ้นในยามสงบตลอดจนภายหลังการเกิดขึ้นของการสู้รบ และควรจะให้คำนิยามและคำอธิบายที่ถ่วงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ถึงขอบเขตของเขตปลอดภัยและวางระเบียบวิธีการควบคุมดูแลในกรณีที่เป็น
3. สาระตามความตกลงดังกล่าวนี้ โดยปกติจะเป็นเขตใด ๆ ซึ่งสอดคล้องต่อเงื่อนไขต่าง ๆ ดังนี้
 - ก) บรรดาพลรบตลอดจนอาวุธเคลื่อนที่และอุปกรณ์ทางทหารเคลื่อนที่ที่จะต้องได้เคลื่อนย้ายออกจากสถานที่นั้นแล้ว
 - ข) จะไม่ใช่สิ่งติดตั้งหรือสิ่งปลูกสร้างทางทหารในการสู้รบ
 - ค) เจ้าหน้าที่หรือประชากรจะไม่กระทำการสู้รบ และ

- ง) การกระทำกิจกรรมใดที่เกี่ยวกับความพยายามทางการทหารจะต้องสิ้นสุดลง ภาคิคูพิพาทจะตกลงกันที่เกี่ยวกับภารคิความของเงื่อนไซที่ได้บัญญัติไว้ในข้อ ง) และเกี่ยวกับบุคคลที่พึงได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในเขตปลอดทหารนอกเหนือไปจากบุคคลที่ได้กล่าวถึงในวรรค 4
4. การปรากฏซึ่งบุคคลผู้ได้รับความคุ้มครองเป็นพิเศษภายใต้อนุสัญญาทั้งหลาย และพื้สารฉบับนี้ และกองกำลังของตำรวจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออารังไว้ซึ่งกฎหมายและความสงบเรียบร้อยในเขตปลอดทหารนั้น จะไม่ว่าขัดต่อเงื่อนไซที่ได้กำหนดในวรรค 3
 5. ภาคิซึ่งควบคุมเขตดังกล่าวจะให้มีการกำหนดเขตนั้นเท่าที่จะเป็นไปได้โดยใช้สัญลักษณ์ซึ่งอาจได้ตกลงไว้กับภาคิอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งสัญลักษณ์นั้นจะแสดงไว้ในเขตซึ่งอาจมองเห็นได้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาณาบริเวณหรือขอบเขตของเขตนั้นและบนทางหลวง
 6. หากการสู้รบได้เคลื่อนเข้าใกล้เขตปลอดทหาร และหากภาคิคูพิพาทได้ตกลงกันไว้แล้ว จะไม่มีภาคิคูพิพาทฝ่ายใดใช้เขตดังกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติการทางทหารหรือประกาศเพิกถอนสถานภาพแห่งเขตนั้นโดยลำพังแต่ฝ่ายเดียวได้
 7. หากภาคิคูพิพาทฝ่ายหนึ่งกระทำละเมิดอย่างร้ายแรงในบทบัญญัติแห่งวรรค 3 หรือวรรค 6 ภาคิอีกฝ่ายหนึ่งจะพ้นจากพันธกรณีของคณาภายใต้ความตกลงที่ให้เขตมีสถานะเป็นเขตปลอดทหาร ในกรณีเช่นที่กล่าว เขตนั้นจะสูญเสียซึ่งสถานะแต่จะคงได้รับความคุ้มครองตามที่ได้กำหนดไว้ในบทบัญญัติอื่นแห่งพื้สารฉบับนี้ และกฎอื่น ๆ แห่งกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในกรณีการขัดกันทางอาวุธ

ส่วนที่ 6

การป้องกันพลเรือน

ข้อ 61 - คำนียามและขอบเขต

เพื่อวัตถุประสงค์แห่งพื้สารฉบับนี้

- ก) การป้องกันพลเรือน หมายถึง การปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรมบางส่วนหรือทั้งหมดดังจะได้กล่าวต่อไป ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการคุ้มครองประชากรพลเรือนจากอันตรายและช่วยให้บุคคลดังกล่าวฟื้นคืนสภาพจากผลกระทบในทันทีของการสู้รบ หรือภัยพิบัติ และจัดหาสภาวะต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อการดำรงชีวิต ภารกิจดังกล่าวมีดังนี้

- (1) การเตือนภัย

- (2) การอพยพโยกย้าย
 - (3) การจัดการเรื่องที่พัก
 - (4) การจัดการเรื่องมาตรการการดับไฟฟ้า
 - (5) การกักขัง
 - (6) บริการการแพทย์ รวมทั้งการปฐมพยาบาลและการให้ความช่วยเหลือทางด้านศาสนา
 - (7) การดับเพลิง
 - (8) การสืบหาและการจัดทำเครื่องหมายบริเวณพื้นที่อันตราย
 - (9) การขจัดการปนเปื้อนและมาตรการการป้องกันในลักษณะที่คล้ายกัน
 - (10) การจัดหาสถานที่พักและเสบียงในยามฉุกเฉิน
 - (11) ความช่วยเหลือฉุกเฉินในการฟื้นฟูและรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ
 - (12) การจัดซ่อมบำรุงอย่างฉุกเฉินในเรื่องสาธารณูปโภคอันจำเป็น
 - (13) การจัดการเรื่องศพอย่างฉุกเฉิน
 - (14) การช่วยเหลือในการคุ้มครองรักษาทรัพย์สินของอันจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต
 - (15) กิจกรรมเสริมทั้งหลายอันจำเป็นต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ โดยรวมถึงแต่มีใช้จำกัดลงเฉพาะการวางแผนและการจัดองค์กร
- ข) องค์กรป้องกันพลเรือน หมายถึง องค์กรทั้งหลายและหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งได้มีการจัดตั้ง หรือได้รับมอบอำนาจจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของภาคีคู่พิพาทเพื่อดำเนินการในงานดังกล่าวภายใต้อนุมาตรา ก) และซึ่งได้รับมอบหมายและมุ่งเฉพาะสำหรับงานดังกล่าว
- ค) “บุคคลากร” ขององค์กรป้องกันพลเรือน หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายโดยภาคีคู่พิพาทในลักษณะเฉพาะเพื่อปฏิบัติงานดังกล่าวภายใต้อนุมาตรา ก) รวมทั้งบุคคลากรผู้ได้รับมอบหมาย โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของภาคีดังกล่าวในการบริหารองค์กรดังกล่าวนั้นโดยเฉพาะ
- ง) “พัสดุ” ขององค์กรป้องกันพลเรือน หมายถึง อุปกรณ์ วัสดุ และปัจจัยการขนส่งซึ่งองค์กรเพื่อการต่าง ๆ ดังกล่าวใช้ปฏิบัติงานดังกล่าวภายใต้อนุมาตรา ก)

ข้อ 62 - การคุ้มครองทั่วไป

1. องค์กรป้องกันพลเรือนของฝ่ายพลเรือนและบุคลากรขององค์กรจะได้รับความเคารพและความคุ้มครองภายใต้บทบัญญัติของพิศารฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ บุคลากรดังกล่าวจะได้รับสิทธิในการปฏิบัติงานคุ้มครองพลเมือง เว้นแต่ในกรณีของความจำเป็นทางการทหารอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้
2. บทบัญญัติแห่งวรรคแรก จะใช้บังคับเช่นเดียวกันสำหรับพลเรือน ผู้ซึ่งแม้มิได้เป็นสมาชิกขององค์กรป้องกันพลเรือนของฝ่ายพลเรือน หากแต่ได้ตอบรับคำร้องขอของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจและปฏิบัติงานป้องกันพลเรือนภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่นั้น
3. อาคารและพัสดุซึ่งใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันพลเรือนและที่พักซึ่งได้จัดเตรียมไว้สำหรับประชากรพลเรือนจะอยู่ภายใต้บทบัญญัติข้อ 52 ทรัพย์สินของซึ่งใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันพลเรือนไม่อาจถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงการใช้ที่เหมาะสมของทรัพย์สินของนั้นได้ เว้นแต่โดยภาคีซึ่งเป็นเจ้าของอาคารหรือทรัพย์สินของนั้น

ข้อ 63 - การป้องกันพลเมืองในดินแดนที่ถูกยึดครอง

1. องค์กรการป้องกันพลเรือนของฝ่ายพลเรือนจะได้รับการอำนวยความสะดวกเท่าที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานขององค์กรจากเจ้าหน้าที่ในดินแดนที่ถูกยึดครอง ไม่ว่าในพฤติการณ์ใด จะไม่มีการบังคับให้บุคลากรต้องกระทำใดซึ่งอาจเป็นการแทรกแซงต่อการปฏิบัติภารกิจที่เหมาะสมในงานของตน ประเทศที่ยึดครองจะไม่เปลี่ยนแปลงโครงสร้างหรือบุคลากรขององค์กรดังกล่าวแต่อย่างใด ๆ ซึ่งอาจเป็นผลร้ายต่อการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรเหล่านี้จะไม่ถูกกำหนดให้ต้องให้ความสำคัญในลำดับแรกต่อคนชาติหรือผลประโยชน์ของประเทศที่ยึดครองนั้น
2. ประเทศที่ยึดครองจะไม่บังคับ ชูเชิญ หรือชักจูงองค์กรการป้องกันพลเรือนให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ขององค์กรในลักษณะที่อาจเป็นผลเสียต่อผลประโยชน์ของประชากรพลเรือน
3. ประเทศที่ยึดครองอาจปลดอาวุธของบุคลากรป้องกันพลเรือนเพื่อเหตุผลทางด้านความมั่นคงได้
4. ประเทศที่ยึดครองจะไม่เปลี่ยนแปลงการใช้งานที่เหมาะสมหรือยัดนำมาใช้ซึ่งอาคารหรือพัสดุนั้นเป็นของหรือที่ได้ใช้โดยองค์กรป้องกันพลเรือน หากการเปลี่ยนแปลงหรือการยึดมาใช้นั้นจะก่อให้เกิดอันตรายต่อประชากรพลเรือน

5. ประเทศที่ยึดครองอาจยึดมาใช้หรือเปลี่ยนแปลงทรัพยากรเหล่านี้ได้โดยขึ้นอยู่กับเงื่อนไขเฉพาะดังต่อไปนี้ ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่า กฎทั่วไปในวรรค 4 จะยังคงได้รับการเคารพปฏิบัติตาม
 - ก) อาคารหรือพืชพันธุ์นั้นจำเป็นสำหรับความต้องการอื่น ๆ ของประชากรพลเรือน และ
 - ข) การยึดมาใช้หรือการเปลี่ยนแปลงจะคงเป็นไปเพียงชั่วระยะเวลาของความจำเป็นนั้นเท่านั้น
6. ประเทศที่ยึดครองจะไม่เปลี่ยนแปลงหรือยึดมาใช้ซึ่งที่พักซึ่งจัดเตรียมไว้สำหรับการใช้หรือตามความต้องการของประชากรพลเรือน

ข้อ 64 – องค์กรป้องกันพลเรือนของฝ่ายพลเรือนของรัฐที่เป็นกลางหรือรัฐอื่นที่มีได้เป็นภาคีคู่พิพาทและองค์การประสานงานระหว่างประเทศ

1. ข้อ 62 63 65 และ 66 จะนำมาใช้ในกรณีเดียวกันสำหรับบุคลากรและพัสดุขององค์กรป้องกันพลเรือนของฝ่ายพลเรือนของรัฐที่เป็นกลางหรือรัฐอื่นที่มีได้เป็นภาคีคู่พิพาท ซึ่งได้ปฏิบัติการป้องกันพลเรือนดังกล่าวไว้ข้อ 61 ในดินแดนของภาคีคู่พิพาท ทั้งนี้โดยความยินยอมและภายใต้การควบคุมของภาคีนั้น การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวจะต้องแจ้งต่อภาคีปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ทราบโดยเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ ไม่ว่าในพฤติการณ์ใด การดำเนินการดังกล่าวจะไม่ถือว่าเป็นการแทรกแซงในกรณีการขัดกัน อย่างไรก็ตาม การดำเนินการนี้ควรกระทำโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของภาคีคู่พิพาทที่เกี่ยวข้อง
2. ภาคีคู่พิพาทซึ่งได้รับความช่วยเหลือตามที่ได้กล่าวถึงในวรรคแรก และอัครภาคีผู้ทำสัญญาผู้ให้ความช่วยเหลือนั้น ควรจะอำนวยความสะดวกในการประสานงานระหว่างประเทศในเรื่องของการป้องกันพลเรือนตามความเหมาะสม ในกรณีดังกล่าวบทบัญญัติของส่วนนี้จะครอบคลุมถึงองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
3. ในดินแดนที่ถูกยึดครอง ฝ่ายที่ยึดครองอาจห้ามหรือจำกัดซึ่งการดำเนินการขององค์กรป้องกันพลเรือนของฝ่ายพลเรือนของรัฐที่เป็นกลางหรือรัฐอื่นที่มีใช้ภาคีคู่พิพาทและขององค์การความร่วมมือระหว่างประเทศได้ก็เพียงหากตนสามารถให้ประกันว่า การปฏิบัติงานป้องกันพลเรือนจากทรัพยากรของตนหรือของอาณาเขตที่ถูกยึดครองจะมีความเพียงพอได้

ข้อ 65 – การสิ้นสุดการคุ้มครอง

1. การให้ความคุ้มครองต่อองค์กรป้องกันพลเรือนของฝ่ายพลเรือน บุคลากร อาคร ที่พัก และพัสดุขององค์กร จะไม่สิ้นสุดลงหากไม่ได้มีการกระทำหรือมีการใช้ ใน การทำการอันก่อให้เกิดอันตรายต่อศัตรูนอกเหนือจากการงานที่เหมาะสมของ องค์กร อย่างไรก็ตาม ความคุ้มครองอาจสิ้นสุดลงได้ก็แต่เพียงภายหลังจากที่ได้มี คำเตือนให้ทราบโดยให้กำหนดเวลาพอสมควรหากว่าเหมาะสมและภายหลังจาก คำเตือนนั้นถูกเพิกเฉย
2. การกระทำดังต่อไปนี้จะไม่ถือว่าเป็นการทำให้เกิดอันตรายต่อศัตรู
 - ก) การดำเนินงานป้องกันพลเรือนอันได้มีการปฏิบัติภายใต้การกำกับหรือการ ควบคุมของเจ้าหน้าที่ทางการทหาร
 - ข) การที่บุคลากรป้องกันพลเรือนของฝ่ายพลเรือนร่วมมือกับบุคลากรทางการ ทหารในการปฏิบัติการในงานป้องกันพลเรือน หรือกรณีบุคลากรทางการ ทหารได้ร่วมอยู่ในองค์กรป้องกันพลเรือน
 - ค) การปฏิบัติการในงานป้องกันพลเรือนอาจก่อให้เกิดประโยชน์โดยบังเอิญ สำหรับ ผู้ประสบภัยทางการทหาร โดยเฉพาะผู้ซึ่งถูกกันออกจากการสู้รบ
3. การที่บุคลากรป้องกันพลเรือนพกอาวุธเบาประจำกายเพื่อวัตถุประสงค์ในการ รักษาความสงบเรียบร้อยหรือสำหรับการป้องกันตนเองนั้น จะไม่ถือว่าเป็นการ ทำให้เกิดอันตรายต่อศัตรู อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ที่มีการต่อสู้หรือกำลังจะมีการ ต่อสู้กันบนบก ภาควิพินาทจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อจำกัดอาวุธดังกล่าว ลงให้ใช้แต่เฉพาะปืนพก เช่น ปืนสั้นหรือปืนลูกม่ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เกิดการจำแนก ระหว่างบุคลากรป้องกันพลเรือนและพลรบ ถึงแม้ว่าบุคลากรป้องกันพลเรือนจะ พกพาอาวุธเบาประจำกายอื่น ๆ ในบริเวณดังกล่าว อย่างไรก็ตาม บุคลากรนั้นจะ ยังคงจะได้รับความเคารพและความคุ้มครองทันทีที่ได้รับการยอมรับสถานภาพ
4. การจัดตั้งองค์กรป้องกันพลเรือนตามแนวทางการทหารและการเรียกเกณฑ์ให้มี การดำเนินงานในองค์กรนั้น จะไม่ทำให้ความคุ้มครองที่ได้รับตามที่กำหนดไว้ ใน ส่วนนี้ต่อองค์กรดังกล่าวต้องหมดสิ้นลง

ข้อ 66 – การแสดงตน

1. ภาควิพินาทแต่ละฝ่ายจะพยายามให้ประกันว่าองค์กรป้องกันพลเรือนของตน บุคลากร อาคร และพัสดุขององค์กรดังกล่าว สามารถแสดงตนในขณะมุ่งปฏิบัติ งานแต่เฉพาะในการดำเนินการป้องกันพลเรือน ที่พักที่ได้จัดไว้สำหรับประชากร พลเรือนนั้นจะให้มีการแสดงตนได้ในลักษณะที่คล้ายกัน

2. ภาคิคูพิพาทแต่ละฝ่ายจะพยายามนำและบังคับใช้วิธีการและกระบวนการซึ่งจะสามารถทำให้เป็นไปได้ในอันที่จะให้มีการยอมรับที่พักพลเรือน ตลอดจนบุคลากรป้องกันพลเรือน อาคาร และพัสดุซึ่งได้แสดงสัญลักษณ์พิเศษระหว่างประเทศของการป้องกันพลเรือน
3. ในดินแดนที่ถูกยึดครองและในพื้นที่ที่มีการสู้รบหรือกำลังจะมีการรบเกิดขึ้นนั้น บุคลากรป้องกันพลเรือนของฝ่ายพลเรือนจะได้รับการรับรองโดยสัญลักษณ์พิเศษระหว่างประเทศของการป้องกันพลเรือนและโดยบัตรประจำตัวแสดงสถานภาพของตน
4. สัญลักษณ์พิเศษระหว่างประเทศของการป้องกันพลเรือนจะเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าสีน้ำเงินบนพื้นสีส้มสำหรับใช้ในความคุ้มครององค์กรป้องกันพลเรือน บุคลากร อาคาร และพัสดุขององค์กร และสำหรับที่พักของพลเรือน
5. นอกเหนือจากการใช้สัญลักษณ์พิเศษ ภาคิคูพิพาทอาจตกลงกันในการใช้สัญญาณพิเศษเพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงตนของการป้องกันพลเรือนได้
6. การบังคับใช้บทบัญญัติในวรรค 1 ถึง 4 นั้น ให้อยู่ภายใต้ส่วนที่ 5 ของภาคผนวก 1 ของพิธีสารฉบับนี้
7. ในยามสงบ สัญลักษณ์พิเศษดังได้กล่าวไว้ในวรรค 4 อาจมีการใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงตนของการป้องกันพลเรือนได้ ทั้งนี้โดยความยินยอมของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจแห่งชาติ
8. อัครภาคิคูพิพาทและภาคิคูพิพาทจะใช้มาตรการที่จำเป็นในการตรวจสอบการ แสดงสัญลักษณ์พิเศษระหว่างประเทศของการป้องกันพลเรือนและการป้องกัน และปราบปรามการใช้สัญลักษณ์ดังกล่าวโดยไม่ถูกต้อง
9. การแสดงตนของบุคลากรทางศาสนาและบุคลากรทางการแพทย์ หน่วยทางการแพทย์ และการขนส่งทางการแพทย์ในการป้องกันพลเรือน จะอยู่ภายใต้ข้อ 18 เช่นเดียวกัน

**ข้อ 67 – สมาชิกของกองทัพและหน่วยทหารซึ่งได้รับมอบหมายให้
ประจำการในองค์กรป้องกันพลเรือน**

1. สมาชิกของกองทัพและหน่วยทหารที่ได้รับมอบหมายให้ประจำการป้องกันพลเรือนจะได้รับการเคารพและคุ้มครองโดยมีเงื่อนไขว่า
 - ก) บุคลากรและหน่วยดังกล่าวได้รับมอบหมายให้ประจำการอย่างถาวรและมุ่งเฉพาะในการดำเนินการงานใด ๆ ดังได้กล่าวในข้อ 61

- ข) หากได้รับมอบหมายเช่นนั้นแล้ว บุคลากรดังกล่าวจะไม่ปฏิบัติหน้าที่ทางการทหารอื่นใดในระหว่างที่มีการขัดกัน
- ค) บุคลากรดังกล่าวจะมีลักษณะที่แตกต่างชัดเจนจากสมาชิกอื่น ๆ ของกองทัพ ด้วยการแสดงสัญลักษณ์พิเศษระหว่างประเทศของการป้องกันพลเรือน ซึ่งจะมีขนาดใหญ่ตามความเหมาะสม และบุคลากรนั้นจะได้รับบัตรประจำตัวตามที่บัญญัติไว้ในส่วนที่ 5 ของภาคผนวก 1 แห่งพิศารฉบับนี้ สำหรับการรับรองความถูกต้องในสถานภาพของตน
- ง) บุคลากรและหน่วยดังกล่าวจะมีเพียงอาวุธเบาประจำกายเพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือเพื่อป้องกันตนเอง บทบัญญัติของข้อ 65 วรรค 3ให้นำมาใช้ด้วยเช่นเดียวกันสำหรับกรณีนี้
- จ) บุคลากรดังกล่าวจะไม่เข้าร่วมโดยตรงในการสู้รบ และนอกเหนือจากงานป้องกันพลเรือนแล้ว จะไม่กระทำการหรือได้รับการใช้ให้กระทำการใด ๆ อันเป็นอันตรายต่อฝ่ายปฏิบัติ
- ฉ) บุคลากรและหน่วยดังกล่าวจะปฏิบัติหน้าที่ของตนในการป้องกันพลเรือนเพียงเฉพาะในอาณาเขตแห่งชาติของภาคของตน

การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวในข้อ จ) ข้างต้นโดยสมาชิกใดของกองทัพ ผู้ซึ่งอยู่ใต้บังคับบัญชาที่กำหนดไว้ใน ก) และ ข) ข้างต้นนั้นจะกระทำมิได้

2. บุคลากรทางการทหารซึ่งได้ปฏิบัติงานกับองค์กรป้องกันพลเรือนจะถือเป็นพลเรือนหากตกอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายปฏิบัติในดินแดนที่ถูกยึดครองนั้น บุคคลดังกล่าวอาจได้รับการใช้ให้ปฏิบัติงานป้องกันพลเรือนตราบเท่าที่มีความจำเป็นเกิดขึ้น เพียงเฉพาะเพื่อประโยชน์ของประชากรพลเรือนของอาณาเขตนั้น อย่างไรก็ตาม ทั้งนี้ โดยมีเงื่อนไขว่า เจ้าหน้าที่นั้นสมัครใจเข้าทำงานดังกล่าว หากงานนั้นเป็นงานที่มีลักษณะอันตราย
3. อาคารและอุปกรณ์และปัจจัยขนส่งหลักของหน่วยทหารซึ่งมอบหมายให้องค์กรป้องกันพลเรือนใช้นั้น จะมีการกำหนดสัญลักษณ์พิเศษระหว่างประเทศของการป้องกันพลเรือนที่ชัดเจน สัญลักษณ์นี้จะมีขนาดใหญ่ตามความเหมาะสม
4. พัสดุและอาคารของหน่วยทหาร ซึ่งได้รับมอบหมายให้ประจำองค์กรป้องกันพลเรือนในลักษณะถาวรและใช้เฉพาะในการปฏิบัติงานการป้องกันพลเรือนนั้น จะยังคงอยู่ภายใต้กฎหมายสงคราม หากพัสดุและอาคารดังกล่าวตกอยู่ภายใต้การควบคุมของฝ่ายปฏิบัติ พัสดุและอาคารของหน่วยดังกล่าวจะไม่อาจเปลี่ยนแปลงไปจากวัตถุประสงค์ของการป้องกันพลเรือน ตราบเท่าที่ยังเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานป้องกันพลเรือน นอกจากนี้จะได้มีข้อตกลงก่อนหน้านั้นในการจัด

เตรียมที่เพียงพอเพื่อสนองความจำเป็นต้องการของประชากรพลเรือนไว้แล้ว ทั้งนี้
เว้นแต่ในกรณีความจำเป็นทางการทหารที่มีลักษณะบังคับ

หมวด 2

การบรรเทาทุกข์เพื่อประโยชน์แก่ประชากรพลเรือน

ข้อ 68 – ขอบเขตการใช้บังคับ

บทบัญญัติของหมวดนี้ให้ใช้สำหรับประชากรพลเรือนตามที่ได้นิยามไว้ในพิธีสารฉบับ
นี้ และให้เป็นการเสริมข้อ 23 55 59 60 61 และ 62 และบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ของอนุสัญญาฉบับที่ 4

ข้อ 69 – ความจำเป็นพื้นฐานในอาณาเขตที่ถูกยึดครอง

1. นอกเหนือไปจากหน้าที่ที่กำหนดไว้ในข้อ 55 แห่งอนุสัญญาฉบับที่ 4 อันเกี่ยวกับ
อาหารและบริภัณฑ์ทางการแพทย์ ประเทศที่ยึดครองจะให้ประกันเช่นเดียวกันใน
การจัดการเสื้อผ้า เครื่องนอน ที่พักพิง บริภัณฑ์อื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของ
ประชากรพลเรือนของอาณาเขตที่ถูกยึดครองและทรัพย์สินของที่จำเป็นต่อการ
นับถือศาสนา ทั้งนี้โดยใช้ปัจจัยทั้งหลายที่พึงมีอย่างเต็มที่ที่สุดและโดยไม่มี
แบ่งแยกโดยอคติ
2. การบรรเทาทุกข์เพื่อประโยชน์แก่ประชากรพลเรือนของอาณาเขตที่ถูกยึดครอง
นั้นให้อยู่ในบังคับแห่งข้อ 59 60 61 62 108 109 110 และ 111 แห่งอนุสัญญา
ฉบับที่ 4 และโดยข้อ 71 ของพิธีสารฉบับนี้ และจะให้มีการบังคับใช้โดยปราศจาก
ความล่าช้า

ข้อ 70 – การดำเนินการบรรเทาทุกข์

1. หากประชากรพลเรือนในอาณาเขตภายใต้การควบคุมของภาคีคู่พิพาทในกรณี
นอกเหนือจากอาณาเขตที่ถูกยึดครองมิได้รับบริภัณฑ์ตามที่ระบุในข้อ 69 ใน
ลักษณะที่เพียงพอ นั้น จะให้มีการดำเนินการบรรเทาทุกข์ทางด้านมนุษยธรรมที่
มีลักษณะไม่ลำเอียงและปฏิบัติโดยปราศจากการแบ่งแยกโดยอคติ ทั้งนี้โดย
ขึ้นอยู่กับความตกลงของภาคีที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการบรรเทาทุกข์ดังกล่าว
การเสนอให้การบรรเทาทุกข์เช่นนี้จะไม่ถือเป็นการแทรกแซงในการขัดกันทาง
อาวุธหรือการปฏิบัติในลักษณะของความไม่เป็นมิตร ในการแจกจ่ายสิ่งของเพื่อ
การบรรเทาทุกข์นั้น จะให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อบุคคลต่าง ๆ เช่น เด็ก

- หญิงมีครรภ์ คนใช้สุตินรีเวช และหญิงมีลูกทารก ผู้ซึ่งจะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นพิเศษหรือการคุ้มครองพิเศษภายใต้อนุสัญญาฉบับที่ 4 และพิธีสารฉบับนี้
2. ภาคิคูพิพาทและอัครภาคิคูผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐจะอนุญาตและอำนวยความสะดวกอย่างรวดเร็ว โดยไม่มีการหน่วงเหนี่ยวซึ่งการขนผ่านบรรดาสิ่งของบรรเทาทุกข์ อุปกรณ์ และบุคลากรตามที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ ถึงแม้ว่าการบรรเทาทุกข์ดังกล่าวจะมีจุดหมายปลายทางสำหรับประชากรพลเรือนของฝ่ายปฏิบัติ
 3. ภาคิคูพิพาทและอัครภาคิคูผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐซึ่งได้อนุญาตให้แก่การขนผ่านซึ่งสิ่งของบรรเทาทุกข์ อุปกรณ์ และบุคลากรตามวรรค 2
 - ก) จะมีสิทธิกำหนดกระบวนการทางเทคนิค ซึ่งรวมทั้งการตรวจค้นสำหรับใช้พิจารณาอนุญาตการขนผ่านเช่นว่า
 - ข) อาจทำให้การอนุญาตดังกล่าวขึ้นอยู่กับเงื่อนไขให้มีการแจกจ่ายสิ่งของบรรเทาทุกข์นี้โดยดำเนินการภายใต้การควบคุมดูแลภายในของประเทศที่คุ้มครอง
 - ค) จะไม่เปลี่ยนแปลงไม่ว่าโดยวิธีใดให้สิ่งของบรรเทาทุกข์หันเหไปจากความมุ่งหมายซึ่งกำหนดไว้หรือก่อให้เกิดความล่าช้าในการขนส่ง เว้นแต่ในกรณีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ของประชากรพลเรือนที่เกี่ยวข้อง
 4. ภาคิคูพิพาทจะให้ความคุ้มครองสิ่งของบรรเทาทุกข์และอำนวยความสะดวกให้การแจกจ่ายสิ่งของนั้นอย่างรวดเร็ว
 5. ภาคิคูพิพาทและอัครภาคิคูผู้ทำสัญญาแต่ละภาคิ จะสนับสนุนและอำนวยความสะดวกสำหรับการร่วมมือระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติการช่วยเหลือซึ่งที่กล่าวในวรรค 1

ข้อ 71 - บุคลากรที่มีส่วนร่วมในการบรรเทาทุกข์

1. ในกรณีจำเป็น บุคลากรเพื่อการบรรเทาทุกข์อาจถือเป็นส่วนประกอบของความช่วยเหลือตามที่ได้กำหนดไว้ในกรณีดำเนินการบรรเทาทุกข์ใด ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการขนส่งและการแจกจ่ายสิ่งของบรรเทาทุกข์ การมีส่วนร่วมของบุคลากรดังกล่าวจะอยู่ภายใต้ความเห็นชอบของภาคิ ซึ่งบุคคลดังกล่าวจะปฏิบัติหน้าที่ในอาณาเขต
2. บุคลากรดังกล่าวจะได้รับการเคารพและความคุ้มครอง
3. ภาคิแต่ละฝ่ายซึ่งได้รับสิ่งของบรรเทาทุกข์จะให้ความช่วยเหลือในทางปฏิบัติในลักษณะเต็มความสามารถของตนต่อบุคลากรเพื่อการบรรเทาทุกข์ดังกล่าวในวรรคแรกในการปฏิบัติงานตามภารกิจบรรเทาทุกข์นั้น การปฏิบัติการของบุคลากรเพื่อการบรรเทาทุกข์อาจถูกจำกัดหรือความเคลื่อนไหวของบุคคลดังกล่าว

อาจถูกจำกัดได้ชั่วคราวก็แต่เฉพาะในกรณีความจำเป็นทางการทหารที่มีลักษณะ บังคับเท่านั้น

4. ภายใต้ทุกภาวะการณ์ บุคลากรเพื่อการบรรเทาทุกข์ไม่อาจจะกระทำการนอกเหนือภารกิจของตนภายใต้พิธีสารฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลดังกล่าวจะต้องพิจารณาถึงข้อกำหนดในด้านความมั่นคงของภาคีซึ่งตนปฏิบัติหน้าที่อยู่ในอาณาเขต ภารกิจของบุคลากรใดผู้ซึ่งขาดความเคารพต่อเงื่อนไขนี้อาจถูกระงับลงได้

หมวด 3

การปฏิบัติต่อบุคคลซึ่งตกอยู่ในอำนาจของภาคีคู่พิพาท

ส่วนที่ 1 ขอบเขตของการใช้บังคับ และการคุ้มครองบุคคลและทรัพย์สินของ

ข้อ 72 – ขอบเขตของการใช้บังคับ

บทบัญญัติในหมวดนี้ถือเป็นการเพิ่มเติมกฎที่เกี่ยวกับความคุ้มครองทางมนุษยธรรมสำหรับพลเรือนและทรัพย์สินของพลเรือนซึ่งตกอยู่ในอำนาจของภาคีคู่พิพาทตามอนุสัญญาฉบับที่ 4 โดยเฉพาะส่วนที่ 1 และ 3 ของอนุสัญญาดังกล่าว รวมทั้งกฎอื่นของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานในระหว่างการขัดกันระหว่างประเทศทางอาวุธ

ข้อ 73 – ผู้ลี้ภัยและผู้ไร้สัญชาติ

บุคคลใดผู้ซึ่งได้รับการพิจารณาก่อนหน้าการสู้รบจะเริ่มขึ้นแล้วว่าเป็นผู้ไร้สัญชาติ หรือผู้ลี้ภัยภายใต้ตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องอันได้รับการยอมรับโดยภาคีสมาชิกหรือภายใต้กฎหมายแห่งชาติของรัฐที่ให้การลี้ภัยหรือรัฐที่มีถิ่นพำนักนั้น จะเป็นบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองในความหมายของส่วนที่ 1 และ 3 ของอนุสัญญาฉบับที่ 4 ทั้งนี้ในทุก ๆ ภาวะการณ์ และโดยปราศจากความแตกต่างหรืออคติใดทั้งสิ้น

ข้อ 74 – การรวบรวมครอบครัวที่กระจัดกระจาย

อัครภาคีผู้ทำสัญญาและภาคีคู่พิพาทจะอำนวยความสะดวกในทุกวิถีทางเท่าที่จะเป็นไปได้ในการรวบรวมครอบครัวที่กระจัดกระจายไป ซึ่งเป็นผลมาจากการขัดกันทางอาวุธ และจะสนับสนุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานขององค์กรมนุษยธรรมที่เกี่ยวกับภารกิจดังกล่าวนี้ตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ และโดยสอดคล้องกับระเบียบทางด้านความมั่นคงนั้น ๆ

ข้อ 75 – หลักประกันพื้นฐาน

1. บุคคลผู้ซึ่งตกอยู่ในอำนาจของภาคีคู่พิพาทและผู้ซึ่งมิได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติในเชิงอนุเคราะห์มากกว่านี้ภายใต้อนุสัญญาทั้งหลายหรือพิธีสารฉบับนี้ จะได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมในทุกภาวะการณ์และอย่างน้อยที่สุดก็จะได้ได้รับความคุ้มครองดังที่กำหนดไว้โดยข้อนี้ โดยปราศจากการแบ่งแยกตัวออกต้อันเกิดจากเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนาหรือความเชื่อ ความคิดเห็นทางการเมือง หรือความคิดเห็นอื่น ๆ ถิ่นกำเนิดทางชนชาติหรือสังคม ฐานะทางการเงิน ชาติกำเนิด หรือสถานภาพอื่น ๆ หรือโดยอาศัยเกณฑ์อื่นใดในลักษณะที่คล้ายกัน ทั้งนี้ ตราบที่บุคคลดังกล่าวได้รับผลกระทบโดยสถานการณ์ที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 1 ของพิธีสารฉบับนี้ ภาคีแต่ละฝ่ายจะเคารพต่อบุคคล เกียรติยศ ศรัทธาความเชื่อ และการปฏิบัติกิจทางศาสนาของบรรดาบุคคลดังกล่าว
2. การกระทำต่อไปนี้ถือเป็นอันต้องห้ามและจะยังคงถูกห้ามในเวลาและในสถานที่ใดไม่ว่าจะได้กระทำโดยบุคคลไม่ว่าจะพลเรือนหรือทหาร
 - ก) การกระทำรุนแรงต่อชีวิต สุขภาพ หรือความเป็นอยู่ทางกายภาพหรือจิตใจของบุคคล โดยเฉพาะ
 - (1) การฆาตกรรม
 - (2) การทรมานทุกชนิดไม่ว่าทางกายหรือจิตใจ
 - (3) การลงโทษทางกาย และ
 - (4) การตัดอวัยวะของร่างกาย
 - ข) การกระทำอันเป็นการทำลายศักดิ์ศรีของบุคคล โดยเฉพาะการปฏิบัติอันเป็นการลบหลู่เหยียดหยาม การบังคับให้กระทำการค้าประเวณี และรูปแบบใด ๆ ของการกระทำอนาจาร
 - ค) การจับเป็นตัวประกัน
 - ง) การลงโทษหมู่ และ
 - จ) การคุกคามว่าจะกระทำการใด ๆ ดังกล่าวข้างต้น
3. บุคคลใดถูกจับกุม คุมขัง หรือกักกันโดยเหตุของการกระทำอันเกี่ยวกับการขัดกันทางอาวุธ จะได้รับการแจ้งโดยทันที ด้วยภาษาที่ตนสามารถเข้าใจ ถึงเหตุผลในการใช้มาตรการดังกล่าว บุคคลเช่นนี้จะได้รับการปล่อยตัวโดยให้มีความล่าช้าที่น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้และไม่ว่าในกรณีใดต้องทันทีที่ภาวะการณ์ต้นเหตุของการจับกุม คุมขัง และกักกันได้ยุติลง ทั้งนี้เว้นแต่ในกรณีการจับกุมหรือคุมขังเนื่องในความผิดทางอาญา

4. จะไม่มีการออกคำพิพากษาและไม่มีการลงโทษต่อบุคคลผู้ซึ่งกระทำผิดในคดีอาญาที่เกี่ยวกับการขัดกันทางอาวุธ เว้นแต่การตัดสินลงโทษซึ่งได้พิพากษาโดยศาลที่มีลักษณะไม่ลำเอียงต่อฝ่ายใดและได้มีการจัดตั้งขึ้นตามปกติอยู่แล้ว ทั้งนี้โดยคำนึงถึงหลักการต่าง ๆ อันเป็นที่รับรองโดยทั่วเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาความในศาลปกติ ซึ่งรวมถึงหลักการดังต่อไปนี้
- ก) กระบวนการพิจารณาจะให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งโดยมิชักช้าถึงสาระของข้อหา ความผิดของตนและจะอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนจนข้อต่อสู้ในทางคดีที่จำเป็น ทั้งในระยะก่อนและระหว่างการพิจารณา
 - ข) จะไม่มีผู้ใดได้รับการลงโทษ เว้นแต่ในกรณีของความรับผิดชอบทางอาญาเฉพาะบุคคล
 - ค) จะไม่มีผู้ใดถูกกล่าวหาหรือได้รับการลงโทษเพราะการกระทำหรือการละเว้นการกระทำใดซึ่งไม่ได้ก่อให้เกิดความผิดทางอาญาภายใต้กฎหมายแห่งชาติหรือกฎหมายระหว่างประเทศที่จะใช้บังคับกับบุคคลนั้นในเวลาทีกระทำ ความผิดนั้น หรือจะได้รับโทษหนักไปกว่าที่ได้เคยกำหนดไว้ตั้งแต่เวลาที่ได้มีการกระทำผิดนั้น หากภายหลังจากการกระทำ ความผิดนั้นได้มีบทบัญญัติกำหนดโทษที่เบากว่า ผู้กระทำผิดจะได้รับประโยชน์จากกรณีดังกล่าวนั้น
 - ง) บุคคลใดผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำผิด จะได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะได้มีการพิสูจน์ว่ามีความผิดตามกฎหมาย
 - จ) บุคคลใดผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำผิดมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาต่อหน้าตนเอง
 - ฉ) จะไม่มีการบังคับให้ผู้ใดให้คำให้การอันขัดต่อประโยชน์ของตนหรือให้คำสารภาพว่าได้กระทำความผิด
 - ช) บุคคลใดผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดจะมีสิทธิในอันที่จะขอสืบพยาน หรือให้มีการสืบพยานผู้เบิกความเป็นปฏิปักษ์ต่อตน และในอันที่จะเบิกและสืบพยานของตนภายใต้เงื่อนไขเดียวกันกับพยานผู้เบิกความเป็นปฏิปักษ์ต่อตน
 - ซ) จะไม่มีผู้ใดถูกดำเนินคดีหรือถูกลงโทษโดยภาคีเดียวกันสำหรับการกระทำ ความผิดซึ่งได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้มีลงโทษหรือปล่อยบุคคลดังกล่าว ก่อนหน้านั้นแล้วภายใต้กฎหมายและกระบวนการวิธีพิจารณาเดียวกัน
 - ฌ) บุคคลใดผู้ถูกดำเนินคดีในข้อหากระทำความผิดจะมีสิทธิในอันที่จะให้มีการอ่านคำพิพากษาต่อตนนั้นกระทำอย่างเปิดเผย

- ฎ) บุคคลผู้ถูกลงโทษจะได้รับแจ้ง ณ เวลาที่ถูกพิพากษาลงโทษนั้นถึงลู่ทางแก้ไขสำหรับตน ไม่ว่าจะทางศาลหรือทางอื่น ๆ อีกทั้งถึงกำหนดระยะเวลาที่จะดำเนินการตามลู่ทางนั้น ๆ
5. สตรีที่ถูกจำกัดเสรีภาพโดยเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันทางอาวุธจะต้องกันให้อยู่ในสถานที่ควบคุมที่แยกต่างหากจากส่วนบุรุษ บุคคลดังกล่าวจะอยู่ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดโดยสตรีด้วยกัน อย่างไรก็ตามในกรณีซึ่งครอบครัวถูกคุมขังหรือกักกันนั้น ในกรณีที่เป็นไปได้ สตรีดังกล่าวจะได้อยู่ในสถานที่เดียวกัน และด้วยการจัดให้อยู่กันอย่างเป็นครอบครัว
 6. บุคคลผู้ถูกจับ คุมขัง หรือกักกันโดยเหตุผลที่เกี่ยวข้องด้วยการขัดกันทางอาวุธจะได้รับ ความคุ้มครองจากบทบัญญัติแห่งข้อนี้จนกระทั่งมีการปล่อยในขั้นสุดท้าย เดินทางกลับสู่ถิ่นฐานเดิม หรือตั้งถิ่นฐานใหม่ ทั้งนี้แม้ว่าจะเกิดขึ้นภายหลังจากที่การขัดกันทางอาวุธได้สิ้นสุดลง
 7. ในอันที่จะหลีกเลี่ยงความสงสัยใดเกี่ยวกับการฟ้องและการพิจารณาคดีของบุคคลผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องอาชญากรรมสงครามหรืออาชญากรรมต่อมนุษยชาตินั้น จะให้ใช้หลักดังต่อไปนี้บังคับ
 - ก) บุคคลผู้ถูกกล่าวหาในข้อหาอาชญากรรมดังกล่าว ควรถูกนำส่งตัวเพื่อวัตถุประสงค์ในการฟ้องคดีและการพิจารณาคดีโดยให้สอดคล้องกับกฎหมายของกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับ และ
 - ข) บุคคลดังกล่าวผู้ซึ่งมิได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติในเชิงที่อนุเคราะห์มากกว่านี้ ภายใต้อนุสัญญาทั้งหลายหรือพิธีสารฉบับนี้ จะได้รับการปฏิบัติที่กำหนดโดยข้อนี้ ไม่ว่าจะอาชญากรรมที่ตนได้ถูกกล่าวหาขึ้นได้ก่อให้เกิดการละเมิดต่ออนุสัญญาทั้งหลายหรือพิธีสารฉบับนี้อย่างร้ายแรงหรือไม่ก็ตาม
 8. ไม่มีบทบัญญัติใดของข้อนี้ที่อาจได้รับการตีความในลักษณะที่จำกัดหรือละเมิดต่อบทบัญญัติอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะในเชิงอนุเคราะห์มากกว่าในการให้ความคุ้มครองที่มากกว่าสำหรับบุคคลที่อยู่ภายใต้วรรค 1 ภายใต้อำนาจของกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับ

ส่วนที่ 2

มาตรการเพื่อประโยชน์ต่อสตรีและเด็ก

ข้อ 76 – การคุ้มครองสตรี

1. สตรีจะถือเป็นกรณีซึ่งได้รับความเคารพเป็นพิเศษ และจะได้รับความคุ้มครองโดยเฉพาะจากการข่มขืน การบังคับให้ทำการค้าประเวณี และรูปแบบอื่น ๆ ของการกระทำอนาจาร
2. สตรีมีครรภ์และมารดาที่มีทารกผู้ติดตาม ผู้ซึ่งถูกจับกุม คุมขัง หรือกักกัน โดยเหตุผลที่เกี่ยวกับการขัดกันทางอาวุธนั้น จะได้รับการพิจารณาคดีในลำดับแรก โดยเร็วที่สุด
3. ภาคิคูพิพาทจะใช้ความพยายามอย่างมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในอันที่จะหลีกเลี่ยงการตัดสินใจประหารชีวิตสตรีมีครรภ์ หรือมารดาที่มีทารกผู้ติดตามสำหรับความผิดที่เกี่ยวกับการขัดกันทางอาวุธ โดยโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดดังกล่าวจะไม่ใช้ต่อสตรีดังกล่าว

ข้อ 77 – การคุ้มครองเด็ก

1. เด็กจะถือเป็นกรณีซึ่งได้รับความเคารพเป็นพิเศษ และจะได้รับความคุ้มครองจากการกระทำอนาจารไม่ว่าในรูปแบบใด โดยภาคิคูพิพาทจะจัดให้มีการดูแลเด็ก และให้ความช่วยเหลือตามที่เด็กต้องการ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุแห่งอายุหรือเหตุผลอื่นใด
2. ภาคิคูพิพาทจะใช้บรรดามาตรการเท่าที่เป็นไปได้ เพื่อมิให้เด็กที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี ได้เข้ามีส่วนโดยตรงในการสู้รบ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคิคูพิพาทจะละเว้นจากการเกณฑ์เด็กเข้าประจำการในกองทัพของตน ในการเกณฑ์เด็กผู้ซึ่งมีอายุเกินกว่า 15 ปี แต่ยังไม่ถึง 18 ปี นั้น ภาคิคูพิพาทจะใช้ความพยายามในการให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อเด็กผู้ซึ่งมีอายุมากที่สุด
3. ในกรณีข้อยกเว้น แม้ว่าจะได้มีบทบัญญัติในวรรค 2 ดังกล่าว หากเด็กผู้ซึ่งมีอายุไม่เกิน 15 ปี ได้เข้ามีส่วนโดยตรงในการสู้รบและตกอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายปฏิบัติ เด็กดังกล่าวจะยังคงได้รับประโยชน์จากมาตรการคุ้มครองพิเศษตามที่กำหนดไว้ในข้อนี้ ไม่ว่าเด็กเหล่านั้นจะเป็นเชลยศึกหรือไม่ก็ตาม
4. หากเด็กถูกจับกุม คุมขัง หรือกักกันโดยเหตุผลที่เกี่ยวกับกรณีการขัดกันทางอาวุธ เด็กจะอยู่ในสถานที่ควบคุมโดยแยกส่วนจากผู้ใหญ่ เว้นแต่ในกรณีครอบครัวที่จัดให้อยู่กันอย่างเป็นหน่วยครอบครัว ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 75 วรรค 5

5. โทษประหารชีวิตสำหรับกรณีการทำผิดเกี่ยวกับการขัดกันทางอาวุธจะไม่ใช้สำหรับบุคคลซึ่งมีอายุไม่เกิน 18 ปี ในขณะที่ได้กระทำความผิด

ข้อ 78 – การอพยพเด็ก

1. จะไม่มีภาคีคู่พิพาทฝ่ายใดจัดการให้มีการอพยพเด็กไปยังต่างประเทศนอกจากคนชาติของตนเอง เว้นไว้แต่เพื่อการอพยพชั่วคราวเมื่อมีเหตุอันจำเป็นอันเนื่องมาจากเรื่องสุขภาพหรือการรักษาทางการแพทย์สำหรับเด็ก หรือความปลอดภัยของเด็ก นอกจากนี้ในกรณีของอาณาเขตที่ถูกละเมิด ในกรณีที่พบว่ามิใช่ผู้ปกครองหรือผู้พิทักษ์ตามกฎหมาย จะต้องมีการให้คำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากบุคคลดังกล่าวในการอพยพนั้น ถ้าไม่พบว่ามิใช่บุคคลดังกล่าว จะต้องมีการยินยอมในการอพยพนั้นจากบุคคลผู้ซึ่งตามกฎหมายหรือประเพณีได้กำหนดให้ความรับผิดชอบเบื้องต้นในการดูแลเด็ก การอพยพดังกล่าวจะได้รับการควบคุมโดยประเทศที่คุ้มครองโดยความตกลงกับภาคีที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ ภาคีที่ได้จัดเตรียมการอพยพภาคีที่รับเด็ก และภาคีใด ๆ ซึ่งคนชาติของตนกำลังถูกอพยพ ในแต่ละกรณีภาคีการขัดกันทั้งปวงจะใช้มาตรการระมัดระวังทั้งหลายเท่าที่จะเป็นไปได้เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้เกิดอันตรายในการอพยพ
2. เมื่อใดก็ตามที่ได้มีการอพยพเกิดขึ้นตามความในวรรค 1 จะต้องจัดให้มีการศึกษาของเด็กแต่ละคน รวมทั้งการศึกษาทางศาสนา และศีลธรรมตามความประสงค์ของผู้ปกครองระหว่างเวลาที่ต้องอพยพไปนั้น ทั้งนี้โดยให้ความต่อเนื่องมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
3. เจ้าหน้าที่ของภาคีที่จัดเตรียมการอพยพ และในกรณีที่เหมาะสมก็คือ เจ้าหน้าที่ของประเทศผู้รับ จะจัดให้เด็กแต่ละคนได้มีบัตรซึ่งมีรูปถ่ายโดยเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะส่งไปยังสำนักตัวแทนฝ่ายคั่นกลางของคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกในการเดินทางกลับไปสู่ครอบครัวและประเทศของเด็กผู้ได้มีการอพยพตามความในข้อนี้ ในกรณีที่เป็นไปได้ และกรณีที่ไม่เป็นการเสี่ยงต่ออันตรายสำหรับเด็ก บัตรแต่ละใบจะประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

- ก) ชื่อสกุลของเด็ก
- ข) ชื่อของเด็ก
- ค) เพศของเด็ก
- ง) สถานที่และวันเกิด (หรือถ้าไม่ทราบวันเกิด ให้ใช้อายุโดยประมาณ)
- จ) ชื่อเต็มของบิดา
- ฉ) ชื่อเต็มของมารดาและชื่อก่อนสมรสของมารดา
- ช) ญาติที่ใกล้ชิดที่สุดของเด็ก
- ซ) สัญชาติของเด็ก
- ฅ) ภาษาพูดมาแต่กำเนิดของเด็ก และภาษาอื่นซึ่งสามารถพูดได้
- ญ) ที่อยู่ของครอบครัวของเด็ก
- ฎ) เลขประจำตัวใด ๆ ของเด็ก
- ฏ) สุขภาพของเด็ก
- ฐ) หมู่เลือดของเด็ก
- ฑ) ลักษณะเฉพาะใด ๆ
- ฒ) วันที่และสถานที่ที่พบเด็ก
- ณ) วันที่และสถานที่ซึ่งเด็กเดินทางนอกประเทศ
- ด) ศาสนาของเด็ก (ถ้ามี)
- ต) ที่อยู่ปัจจุบันในประเทศผู้รับเด็ก
- ถ) วันที่ สถานที่ และสภาพของการเสียชีวิตและสถานที่ฝังศพในกรณีที่เด็กเสียชีวิตก่อนกลับประเทศ

ส่วนที่ 3 ผู้สื่อข่าว

ข้อ 79 – มาตรการคุ้มครองผู้สื่อข่าว

1. ผู้สื่อข่าวซึ่งปฏิบัติภารกิจในสายงานวิชาชีพซึ่งมีอันตรายในพื้นที่ที่มีการขัดกันทางอาวุธ จะได้รับการพิจารณาว่าเป็นพลเรือนในความหมายของข้อ 50 วรรค 1
2. ผู้สื่อข่าวจะได้รับความคุ้มครองดังกล่าวภายใต้อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ โดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลดังกล่าวจะไม่มีการกระทำอันมีผลกระทบต่อสถานภาพของการเป็นพลเรือนของตนและไม่กระทบกระเทือนต่อสิทธิของนักข่าวสงครามที่ได้รับแต่งตั้งให้ประจำในกองทัพในอันที่จะได้รับสถานภาพดังได้บัญญัติไว้ในข้อ 4 ก (4) ของอนุสัญญาฉบับที่ 3
3. ผู้สื่อข่าวอาจได้รับบัตรประจำตัวที่มีในลักษณะคล้ายกับแบบในภาคผนวก 2 ของพิธีสารฉบับนี้ บัตรนี้ซึ่งจะมีการออกให้โดยรัฐบาลของรัฐซึ่งผู้สื่อข่าวมีสัญชาติสังกัดอยู่ หรือของรัฐซึ่งเป็นอาณาเขตของมีถิ่นพำนักของตน หรือซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักข่าวที่ว่าจ้างตนจะรับรองสถานภาพความเป็นผู้สื่อข่าวของตน

ภาค 5

การปฏิบัติตามอนุสัญญา และพิธีสารฉบับนี้

หมวด 1 บททั่วไป

ข้อ 80 – มาตรการในการปฏิบัติตาม

1. อัครภาคีผู้ทำสัญญาและภาคีคู่พิพาทจะใช้มาตรการทั้งหลายที่จำเป็นในการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาและพิธีสารฉบับนี้โดยปราศจากการชักช้า
2. อัครภาคีผู้ทำสัญญาและภาคีคู่พิพาทจะออกคำสั่งและให้คำแนะนำเพื่อเป็นหลักประกันให้มีการเคารพอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ และจะควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกรณีดังกล่าว

ข้อ 81 - การดำเนินงานของกาชาด และองค์การมนุษยธรรมอื่น ๆ

1. ภาคิคูพิพาทจะให้ความสะดวกทั้งหลายภายใต้อำนาจของตนแก่คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ เพื่อให้องค์การดังกล่าวปฏิบัติภารกิจทางมนุษยธรรมตามที่ได้รับมอบหมายจากอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ เพื่อจะเป็นหลักประกันการคุ้มครองและความช่วยเหลือต่อผู้ประสบภัยจากการขัดกัน ทั้งนี้ คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศยังอาจดำเนินงานทางด้านมนุษยธรรมอื่น ๆ ได้เพื่อประโยชน์สำหรับผู้ประสบภัยเหล่านี้ ทั้งนี้โดยความยินยอมของภาคิคูพิพาทที่เกี่ยวข้อง
2. ภาคิคูพิพาทจะให้ความสะดวกสำหรับองค์การกาชาด (เสี้ยววงเดือนแดง สิงโตแดงและดวงอาทิตย์) ตามที่จำเป็นสำหรับดำเนินงานทางด้านมนุษยธรรมเพื่อประโยชน์ของผู้ประสบภัยจากการขัดกันในลักษณะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญาทั้งหลายและกับพิธีสารฉบับนี้ และกับหลักการพื้นฐานของกาชาดซึ่งกำหนดด้วยการประชุมระหว่างประเทศของกาชาด
3. อัครภาคิคูพิพาททำสัญญาและภาคิคูพิพาทจะอำนวยความสะดวกในทุกวิถีทางเท่าที่จะเป็นไปได้ในความช่วยเหลือซึ่งองค์การกาชาด (เสี้ยววงเดือนแดง สิงโตแดงและดวงอาทิตย์) และสันนิบาตสภากาชาดจัดให้แก่ผู้ประสบภัยจากการขัดกัน ในลักษณะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติทั้งหลายของอนุสัญญาทั้งหลายและกับหลักการพื้นฐานของกาชาดซึ่งกำหนดด้วยการประชุมระหว่างประเทศของกาชาด
4. อัครภาคิคูพิพาททำสัญญาและภาคิคูพิพาทจะให้ความสะดวกในลักษณะที่คล้ายกับที่ได้กล่าวไว้ในวรรค 2 และ 3 เท่าที่จะเป็นไปได้สำหรับองค์การมนุษยธรรมอื่นที่ได้กล่าวถึงในอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ โดยเป็นองค์การซึ่งภาคิคูพิพาทแต่ละฝ่ายได้ให้อำนาจไว้และดำเนินงานทางมนุษยธรรมโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 82 - ที่ปรึกษาทางกฎหมายในกองทัพ

อัครภาคิคูพิพาทผู้ทำสัญญาไม่ว่าในเวลาใด และสำหรับภาคิคูพิพาทที่แต่เฉพาะในเวลาที่มีการขัดกันทางอาวุธ จะต้องให้ประกันว่า ในกรณีที่น่าจะเป็นนั้น จะให้มีที่ปรึกษาทางกฎหมายเพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้บัญชาการทางทหารในระดับที่เหมาะสมในการนำอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้มาใช้บังคับและการออกคำสั่งที่เหมาะสมให้แก่กองทัพในเรื่องดังกล่าว

ข้อ 83 – การเผยแพร่

1. อัครราชทูตผู้ทำสัญญาฉบับที่จะดำเนินการ ทั้งในเวลาสงบและในเวลาที่มีการขัดกันทางอาวุธ ในอันที่จะเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ ในลักษณะที่กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในแต่ละประเทศของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้รวมถึงการศึกษาในเรื่องดังกล่าวในแผนการสอนทางการทหาร และในการสนับสนุนให้มีการศึกษาเรื่องดังกล่าวโดยประชากรพลเรือน ทั้งนี้เพื่อที่ว่าตราสารดังกล่าวจะเป็นที่ทราบกันสำหรับกองทัพและประชากรพลเรือน
2. ในช่วงเวลาแห่งการขัดกันทางอาวุธ เจ้าหน้าที่ทางทหารและพลเรือนใดผู้มิหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการใช้อำนาจบังคับอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ จะต้องมีความสันตาคุ่นเคຍอย่างเต็มที่กับตัวบทของอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 84 – กฎระเบียบในการใช้อำนาจ

อัครราชทูตผู้ทำสัญญาจะแจ้งต่อกันและกันโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยผ่านผู้รับจดทะเบียน และในกรณีที่เหมาะสม โดยผ่านทางประเทศที่คุ้มครองเพื่อให้ทราบถึงคำแปลของพิธีสารนี้อย่างเป็นทางการของตน ตลอดจนกฎหมายและระเบียบซึ่งตนอาจนำไปใช้เพื่อเป็นหลักประกันการใช้อำนาจบังคับพิธีสารดังกล่าว

หมวด 2

การปราบปรามการละเมิดอนุสัญญาและพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 85 – การปราบปรามการละเมิดพิธีสารฉบับนี้

1. บทบัญญัติของอนุสัญญาทั้งหลายที่เกี่ยวกับการปราบปรามการละเมิดและการละเมิดอย่างร้ายแรง ซึ่งเสริมเติมความโดยหมวดนี้ จะนำไปใช้อำนาจกับกรณีการปราบปรามการละเมิดและการละเมิดอย่างร้ายแรงของพิธีสารฉบับนี้
2. การกระทำซึ่งระบุว่าเป็นการละเมิดอย่างร้ายแรงในอนุสัญญาทั้งหลายให้ถือเป็นการละเมิดอย่างร้ายแรงตามพิธีสารฉบับนี้ หากได้กระทำต่อบุคคลที่อยู่ในอำนาจของฝ่ายปฏิบัติ ซึ่งได้รับการคุ้มครองตามข้อ 44 ผู้ป่วยไข้และผู้ที่ไม่อับปางของฝ่ายปฏิบัติซึ่งได้รับความคุ้มครองโดยพิธีสารฉบับนี้ หรือต่อบุคลากรทางการแพทย์ หรือบุคลากรทางศาสนา หน่วยทางการแพทย์ หรือพาหนะทางการแพทย์ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของฝ่ายปฏิบัติ และได้รับความคุ้มครองโดยพิธีสารฉบับนี้
3. นอกเหนือจากการละเมิดอย่างร้ายแรงซึ่งได้กำหนดไว้ในข้อ 11 การกระทำต่อไปนี้จะถือว่าเป็นการละเมิดอย่างร้ายแรงในพิธีสารฉบับนี้ เมื่อได้มีการกระทำโดยจงใจ

โดยฝ่าฝืนบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของพิธีสารฉบับนี้ และเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตายหรือได้รับอันตรายอย่างสาหัสต่อร่างกายหรือสุขภาพ

- ก) การทำให้ประชากรพลเรือนหรือพลเรือนปัจเจกบุคคลเป็นเป้าหมายของการโจมตี
 - ข) การดำเนินการโจมตีโดยไม่เลือกปฏิบัติซึ่งส่งผลกระทบต่อประชากรพลเรือนหรือทรัพย์สินของพลเรือน ทั้งที่ทราบว่าการโจมตีดังกล่าวจะก่อให้เกิดความสูญเสียชีวิตมากเกินกว่าเหตุ การบาดเจ็บต่อพลเรือนหรือความเสียหายต่อทรัพย์สินของพลเรือนตามที่นิยามไว้ในข้อ 57 วรรค 2 ก) (3)
 - ค) การดำเนินการโจมตีต่องานหรือสิ่งติดตั้งซึ่งบรรจุพลังงานที่เป็นอันตรายโดยทราบว่าการโจมตีดังกล่าวจะก่อให้เกิดความสูญเสียชีวิตมากเกินกว่าเหตุ การบาดเจ็บต่อพลเรือน หรือความเสียหายต่อทรัพย์สินของพลเรือนตามที่นิยามไว้ในข้อ 57 วรรค 2 ก) (3)
 - ง) การทำให้สถานที่ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเองได้และเขตปลอดทหารเป็นเป้าหมายของการโจมตี
 - จ) การทำให้บุคคลกลายเป็นเป้าหมายของการโจมตีทั้งที่ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ซึ่งถูกกั้นออกจากการสู้รบ
 - ฉ) การใช้อย่างล่อลวง ทั้งนี้โดยเป็นการฝ่าฝืนต่อข้อ 37 ซึ่งเครื่องหมายพิเศษของกาชาด เลี้ยววงเดือนแดง หรือสิงโตแดงและดวงอาทิตย์ หรือเครื่องหมายเพื่อการคุ้มครองอย่างอื่นตามอนุสัญญาทั้งหลายหรือพิธีสารฉบับนี้
4. นอกเหนือจากการละเมิดอย่างร้ายแรงตามที่ได้นิยามไว้ในวรรคก่อนและในอนุสัญญาทั้งหลายนั้น กรณีดังต่อไปนี้จะถือว่าเป็นการละเมิดอย่างร้ายแรงตามพิธีสารฉบับนี้ หากได้กระทำโดยจงใจและฝ่าฝืนต่ออนุสัญญาทั้งหลายหรือพิธีสารฉบับนี้
- ก) การที่ประเทศที่ยึดครองได้ย้ายประชากรพลเรือนของตนเองบางส่วนไปยังอาณาเขตที่ได้ยึดครอง หรือเนรเทศ หรือย้ายทั้งหมด หรือบางส่วนของประชากรของอาณาเขตที่ถูกยึดครองภายในหรือภายนอกอาณาเขตดังกล่าว ทั้งนี้โดยเป็นการฝ่าฝืนข้อ 49 ของอนุสัญญาฉบับที่ 4
 - ข) การส่งเชลยศึกหรือพลเรือนกลับคืนสู่ถิ่นฐานเดิม โดยชักช้าในลักษณะที่ไม่มีเหตุผลอันสมควร

- ค) การดำเนินการแบ่งแยกโดยถือผิวและการปฏิบัติอย่างไร้มนุษย์ธรรมและเหยียดหยามอื่นใดที่เกี่ยวกับการทำลายเกียรติยศของบุคคลโดยมีพื้นฐานมาจากการเลือกปฏิบัติทางด้านเชื้อชาติ
- ง) การทำให้อนุสาวรีย์ทางประวัติศาสตร์ซึ่งได้รับการรับรองอย่างแจ้ชัด งานศิลปะ หรือสถานที่เคารพสักการะ ซึ่งก่อปรเป็นองค์มรดกทางวัฒนธรรมหรือทางจิตใจของประชาชน และซึ่งได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษโดยข้อตกลงพิเศษ ดังตัวอย่างเช่น ภายใต้โครงการงานขององค์การระหว่างประเทศที่มีอำนาจตกเป็นเป้าหมายของการโจมตี ซึ่งก่อให้เกิดผลอันเป็นการทำลายสิ่งเหล่านั้นอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เป็นกรณีซึ่งไม่มีพยานหลักฐานว่ามีกรฝ่าฝืนข้อ 53 ซ้อย่อย ข) โดยฝ่ายปฏิบัติ และอนุสาวรีย์ทางประวัติศาสตร์ งานศิลปะ และสถานที่เคารพสักการะดังกล่าวนี้ไม่ได้ตั้งอยู่ในสถานที่ใกล้ชิดอย่างมาักกับเป้าหมายทางทหาร
- จ) การทำให้บุคคลซึ่งได้รับการคุ้มครองโดยอนุสัญญาทั้งหลาย หรือที่อ้างถึงในวรรค 2 ของข้อนี้ สูญเสียสิทธิในอันที่จะได้รับการพิจารณาคดีที่ยุติธรรมและในลักษณะปกติ
5. ไม่ว่าการใช้บังคับอนุสัญญาทั้งหลายและพิธิสารฉบับนี้จะเป็นประการใด การละเมิดอย่างร้ายแรงต่อตราสารดังกล่าวนี้จะถือว่าเป็นอาชญากรรมสงคราม

ข้อ 86 – การละเว้นการกระทำ

1. อัครภาคีผู้ทำสัญญาและภาคีคู่พิพาทจะปราบปรามการละเมิดอย่างร้ายแรงและดำเนินมาตรการที่จำเป็นในการปราบปรามการละเมิดอื่น ๆ ของอนุสัญญาทั้งหลายหรือพิธิสารฉบับนี้ซึ่งเป็นผลจากการละเว้นการกระทำในเมื่ออยู่ภายใต้หน้าที่ที่จะต้องกระทำ
2. การที่การละเมิดอนุสัญญาทั้งหลายหรือพิธิสารฉบับนี้ได้กระทำไปโดยผู้ได้บังคับบัญชา จะไม่ทำให้ผู้บังคับบัญชาของตนพ้นจากความรับผิดชอบในทางอาญาหรือทางวินัย แล้วแต่กรณี ทั้งนี้หากว่าผู้บังคับบัญชานั้นได้รู้หรือได้มีข้อมูลซึ่งควรจะทำให้บุคคลดังกล่าวสามารถสรุปภาวะการณ์ในเวลานั้นได้ว่า ผู้ได้บังคับบัญชานั้นไม่ได้ใช้บรรดามาตรการทั้งปวงที่จะเป็นไปได้อยู่ในอำนาจของตนในอันที่จะป้องกันหรือปราบปรามการละเมิดนั้น

ข้อ 87 – หน้าที่ของผู้บังคับบัญชา

1. อัครภาคีผู้ทำสัญญาและภาคีคู่พิพาทจะกำหนดให้ผู้บัญชาการทหารทำการป้องกันและในกรณีจำเป็นก็ในการปราบปราม และรายงานต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจใน

เรื่องการละเมิดอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับสมาชิกของกองทัพภายใต้การบังคับบัญชาและบุคคลอื่นซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้บังคับบัญชาดังกล่าว

2. ในการป้องกันและปราบปรามการละเมิดต่าง ๆ นั้น อัครราชทูตผู้ทำสัญญาและภาคีคู่พิพาทจะกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาให้หลักประกันว่า สมาชิกของกองทัพภายใต้การบัญชาการของตนจะได้ทราบถึงพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงระดับความรับผิดชอบของสมาชิกนั้น ๆ
3. อัครราชทูตผู้ทำสัญญาและภาคีคู่พิพาทจะกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาได้ผู้ซึ่งทราบว่าผู้ใดบังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของตน กำลังที่จะกระทำการหรือได้กระทำการละเมิดอนุสัญญาทั้งหลายหรือพิธีสารฉบับนี้ จะต้องริเริ่มดำเนินการใดก็ตามที่จำเป็นในการป้องกันมิให้มีการฝ่าฝืนอนุสัญญาทั้งหลายหรือพิธีสารฉบับนี้ และในกรณีที่เหมาะสมก็จะต้องริเริ่มดำเนินการทางวินัยหรือทางอาญาต่อผู้ฝ่าฝืนนั้น

ข้อ 88 – ความช่วยเหลือกันในเรื่องทางอาญา

1. อัครราชทูตผู้ทำสัญญาจะจัดให้มีมาตรการช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้มากที่สุดในเรื่องที่เกี่ยวข้องการดำเนินคดีทางอาญาในประเด็นการละเมิดอย่างร้ายแรงแห่งอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้
2. ภายใต้สิทธิและหน้าที่ที่ทั้งปวงซึ่งกำหนดขึ้นโดยอนุสัญญาทั้งหลายและในข้อ 85 วรรค 1 ของพิธีสารฉบับนี้ และเมื่อภาวะการณ์อำนวยให้ดำเนินการเช่นนั้นได้ อัครราชทูตผู้ทำสัญญาจะให้ความร่วมมือในเรื่องของการส่งผู้ร้ายข้ามแดน อัครราชทูตดังกล่าวจะให้การพิจารณาอย่างเหมาะสมถึงการร้องขอของรัฐซึ่งเป็นเจ้าของดินแดนซึ่งการกระทำผิดตามข้อกล่าวหาได้เกิดขึ้น
3. กฎหมายของอัครราชทูตผู้ทำสัญญาผู้ซึ่งได้รับคำร้องขอจะนำมาใช้บังคับในทุกกรณี อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติของวรรคก่อนจะไม่มีผลกระทบต่อพันธกรณีที่เกิดจากบทบัญญัติของสนธิสัญญาอื่นใด ในลักษณะสนธิสัญญาทวิภาคีหรือสนธิสัญญาพหุภาคี ซึ่งกำหนดถึงหรือจะกำหนดครอบคลุมทั้งหมดหรือบางส่วนในเรื่องของการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา

ข้อ 89 – ความร่วมมือ

ในสถานการณ์ซึ่งมีการฝ่าฝืนอย่างร้ายแรงต่ออนุสัญญาทั้งหลายหรือต่อพิธีสารฉบับนี้ อัครราชทูตผู้ทำสัญญารับที่จะกระทำร่วมกันหรือด้วยตนเองในความร่วมมือกับสหประชาชาติ และในลักษณะที่สอดคล้องต่อกฎบัตรสหประชาชาติ

ข้อ 90 – คณะกรรมาธิการเสาะหาข้อเท็จจริงระหว่างประเทศ

1. ก) คณะกรรมาธิการเสาะหาข้อเท็จจริงระหว่างประเทศ (ต่อไปนี้จะเรียกว่า “คณะกรรมาธิการ”) ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบห้าคนที่มิฐานะยกย่องว่าเพียบพร้อมด้วยศีลธรรมและได้รับการรับรองว่าเป็นผู้ที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด จะได้รับการจัดตั้งขึ้น
 - ข) ในกรณีที่อัครภาคีผู้ทำสัญญาไม่น้อยกว่าสี่สิบภาคีได้ตกลงที่จะยอมรับอำนาจของคณะกรรมาธิการตามวรรค 2 แล้ว ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะต้องจัดประชุมผู้แทนของอัครภาคีผู้ทำสัญญาเพื่อวัตถุประสงค์ในการเลือกตั้งคณะกรรมาธิการ และจะต้องจัดให้มีการประชุมโดยเว้นระยะเวลาในทุก 5 ปี ในระหว่างการประชุม ผู้แทนจะเลือกตั้งสมาชิกของคณะกรรมาธิการด้วยการเลือกตั้งวิธีลับจากบัญชีรายชื่อของบุคคล ซึ่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละประเทศอาจเสนอชื่อเป็นจำนวนหนึ่งคน
 - ค) สมาชิกของคณะกรรมาธิการจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะส่วนตัวของตนและจะดำรงตำแหน่งจนกระทั่งมีการเลือกตั้งสมาชิกใหม่ในการประชุมสมัยต่อมา
 - ง) ในการเลือกตั้ง อัครภาคีผู้ทำสัญญาจะให้หลักประกันว่า บุคคลผู้จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นคณะกรรมาธิการแต่ละคนจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดและสำหรับคณะกรรมาธิการโดยรวม ก็จะต้องให้มีตัวแทนจากภูมิภาคต่าง ๆ ในสัดส่วนที่ทัดเทียมกัน
 - จ) ในกรณีที่เกิดมีตำแหน่งว่างลงเฉพาะเหตุ คณะกรรมาธิการจะจัดให้มีการทดแทนตำแหน่งที่ว่างลงนั้น ทั้งนี้โดยพิจารณาถึงบทบัญญัติของข้อย่อยดังกล่าวข้างต้น
 - ฉ) ฝ่ายรับจดทะเบียนจะอำนวยความสะดวกอันจำเป็นทางด้านธุรการให้แก่คณะกรรมาธิการในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมาธิการ
2. ก) ในขณะการลงนาม การให้สัตยาบัน หรือการภาคยานุวัติพิธีสารหรือในเวลาต่อมาอื่นใด อัครภาคีผู้ทำสัญญาอาจประกาศยอมรับตามนัยนั้น และโดยปราศจากความตกลงพิเศษซึ่งอำนาจของคณะกรรมาธิการ ในอันที่จะสอบสวนข้อกล่าวหาโดยภาคีอีกฝ่ายหนึ่งตามที่ข้อนี้ได้ให้อำนาจไว้ ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอัครภาคีผู้ทำสัญญาอื่นใดผู้ยอมรับพันธกรณีเช่นเดียวกัน
 - ข) คำประกาศที่อ้างถึงข้างต้นจะได้รับการลงทะเบียนไว้กับฝ่ายผู้รับจดทะเบียน ซึ่งจะส่งสำเนาคำประกาศดังกล่าวไปให้อัครภาคีผู้ทำสัญญาต่าง ๆ
 - ค) คณะกรรมาธิการจะมีอำนาจในการ

- (1) สอบสวนข้อเท็จจริงใดที่มีการกล่าวอ้างว่าเป็นการละเมิดอย่างร้ายแรงตามที่ได้นิยามไว้ในอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ หรือการฝ่าฝืนอย่างร้ายแรงอื่น ๆ ต่ออนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้
 - (2) อาศัยการไกล่เกลี่ยหว่านล้อม อำนาจความสะดวกในการฟื้นแนวความคิดในอันที่จะให้การเคารพอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้
- ง) ในสถานการณ์อื่น ๆ คณะกรรมการธิการจะเริ่มการพิจารณาสอบสวนคำร้องขอของภาคีคู่พิพาทก็แต่เฉพาะด้วยความยินยอมของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งหรือของภาคีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น
- จ) ภายใต้บทบัญญัติข้างต้นของวรรคนี้ บทบัญญัติข้อ 52 ของอนุสัญญาฉบับที่ 1 ข้อ 53 ของอนุสัญญาฉบับที่ 2 ข้อ 132 ของอนุสัญญาฉบับที่ 3 และข้อ 149 ของอนุสัญญาฉบับที่ 4 จะยังคงใช้บังคับได้ในกรณีที่มีการอ้างว่าได้มีการฝ่าฝืนอนุสัญญาทั้งหลายและจะขยายรวมถึงการกล่าวอ้างว่ามีการฝ่าฝืนพิธีสารฉบับนี้ด้วย
3. ก) หากภาคีที่เกี่ยวข้องมิได้ตกลงเป็นอย่างอื่น การสอบสวนทั้งปวงจะดำเนินการโดยองค์คณะ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 7 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งดังต่อไปนี้
 - (1) สมาชิกจำนวน 5 คนของคณะกรรมการธิการ ซึ่งมีได้เป็นคนชาติของภาคีคู่พิพาทฝ่ายใด จะได้รับการแต่งตั้งโดยประธานคณะกรรมการบนพื้นฐานของการมีตัวแทนจากภูมิภาคต่าง ๆ ตามสัดส่วนที่ทัดเทียมกัน ทั้งนี้โดยภายหลังจากได้มีการปรึกษากับภาคีคู่พิพาทแล้ว
 - (2) สมาชิกเฉพาะกิจ จำนวน 2 คน ซึ่งไม่เป็นคนชาติของภาคีคู่พิพาทฝ่ายใด ซึ่งแต่ละคนจะได้รับการแต่งตั้งจากภาคีแต่ละฝ่าย
 - ข) เมื่อได้รับคำร้องขอให้มีการสอบสวน ประธานคณะกรรมการจะกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมในการเลือกตั้งองค์คณะ หากสมาชิกเฉพาะกิจในไม่ได้รับการแต่งตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด ประธานจะแต่งตั้งสมาชิกเพิ่มเติมดังกล่าว หรือสมาชิกของคณะกรรมการตามที่จำเป็นโดยทันทีเพื่อให้สมาชิกขององค์คณะครบจำนวน
4. ก) องค์คณะซึ่งจัดตั้งขึ้นตามวรรค 3 เพื่อดำเนินการสอบสวนจะเชิญภาคีคู่พิพาทให้ความช่วยเหลือและเสนอพยานหลักฐาน องค์คณะอาจแสวงหาพยานหลักฐานอื่นใดอีกตามที่เห็นว่าเหมาะสม และอาจดำเนินการสืบสวนสถานการณ์ในท้องถิ่นนั้น ๆ เองก็ได้

- ข) บรรดาพยานหลักฐานจะมีการเปิดเผยต่อภาคีทั้งหลาย ซึ่งจะมีสิทธิที่จะให้ความคิดเห็นต่อพยานหลักฐานดังกล่าวต่อคณะกรรมการ
- ค) ภาคีแต่ละฝ่ายจะมีสิทธิที่จะคัดค้านพยานหลักฐานดังกล่าว
5. ก) คณะกรรมการจะส่งรายงานการสรุปผลข้อเท็จจริงขององค์คณะไปยังภาคีทั้งหลายพร้อมกับข้อเสนอแนะตามที่เห็นว่าเหมาะสม
- ข) หากองค์คณะไม่สามารถหาพยานหลักฐานได้อย่างเพียงพอสำหรับจะทำข้อสรุปในข้อเท็จจริงและอย่างเป็นกลางได้ คณะกรรมการจะแสดงผลชี้แจงกรณีดังกล่าว
- ค) คณะกรรมการจะไม่รายงานข้อสรุปของตนต่อสาธารณะเว้นแต่บรรดาภาคีคู่พิพาทได้ร้องขอให้คณะกรรมการดำเนินการเช่นนั้น
6. คณะกรรมการจะกำหนดกฎต่าง ๆ ของตน รวมทั้งกฎการเป็นประธานของคณะกรรมการและประธานขององค์คณะ กฎดังกล่าวจะให้หลักประกันว่าการกระทำตามหน้าที่ของประธานคณะกรรมการนั้นสามารถดำเนินการได้ในตลอดเวลา และในกรณีการสอบสวน ก็จะมีหลักประกันด้วยการปฏิบัติหน้าที่นั้นจะกระทำโดยบุคคลซึ่งมิได้เป็นชาติของภาคีคู่พิพาท
7. ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของคณะกรรมการจะได้รับอุดหนุนด้วยการบริจาคจากอัครภาคีผู้ทำสัญญาซึ่งได้จัดทำคำประกาศไว้ภายใต้วรรค 2 และด้วยการช่วยเหลือโดยความสมัครใจ ภาคีคู่พิพาทภาคีหนึ่งหรือหลายภาคีซึ่งร้องขอให้มีการสอบสวน จะโดยตรงจ่ายเงินล่วงหน้าซึ่งจำเป็นสำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นขององค์คณะ และจะได้รับการชดเชยคืนโดยภาคีหนึ่งหรือหลายภาคีซึ่งถูกกล่าวหาในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าใช้จ่ายขององค์คณะ ในกรณีที่มีการพิจารณาข้อกล่าวหาแย้งโดยองค์คณะแต่ละฝ่ายจะโดยตรงจ่ายล่วงหน้าในอัตราร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่จำเป็น

ข้อ 91 - ความรับผิดชอบ

ภาคีคู่พิพาทซึ่งฝ่าฝืนบทบัญญัติของอนุสัญญาทั้งหลายหรือของพิธีสารฉบับนี้ จะต้องรับผิดชอบในการชดเชยค่าทดแทนสมควรแก่กรณี ภาคีนั้นจะรับผิดชอบสำหรับบรรดาการกระทำทั้งปวงซึ่งได้กระทำโดยบุคคลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพของตน

ภาค 6

บทสุดท้าย

ข้อ 92 - การลงนาม

พิธีสารฉบับนี้จะเปิดให้ภาคีของอนุสัญญาทั้งหลายเพื่อการลงนามในระยะเวลา 6 เดือน ภายหลังจากที่ได้มีการลงนามในกรรมสารสุดท้าย และจะคงเปิดให้มีการลงนามเป็นระยะเวลา 12 เดือน

ข้อ 93 - การให้สัตยาบัน

พิธีสารฉบับนี้จะมีการให้สัตยาบันโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ สัตยาบันสารนั้น จะมอบต่อคณะมนตรีสหพันธรัฐสวิส ซึ่งเป็นฝ่ายผู้รับจดทะเบียนของอนุสัญญาทั้งหลาย

ข้อ 94 - การภาคยานุวัติ

พิธีสารฉบับนี้จะเปิดให้มีการภาคยานุวัติโดยภาคีใดของอนุสัญญาทั้งหลายซึ่งยังมีได้ลงนามในพิธีสารภาคยานุวัติสารจะมอบกับฝ่ายผู้รับจดทะเบียน

ข้อ 95 - การมีผลใช้บังคับ

1. พิธีสารฉบับนี้มีผลใช้บังคับในระยะเวลา 6 เดือน ภายหลังจากที่ได้มีการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสาร 2 ฉบับแล้ว
2. ในกรณีภาคีของอนุสัญญาทั้งหลายที่ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติพิธีสารฉบับนี้ภายหลังนั้น พิธีสารจะมีผลใช้บังคับ 6 เดือนหลังจากที่ได้มีการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารโดยภาคีนั้น

ข้อ 96 - ความสัมพันธ์ในทางสนธิสัญญาเมื่อมีการใช้บังคับของพิธีสารฉบับนี้

1. ในกรณีที่ภาคีของอนุสัญญาทั้งหลายเข้าเป็นภาคีของพิธีสารฉบับนี้ด้วยเช่นกัน อนุสัญญาทั้งหลายจะใช้บังคับโดยมีการเสริมเติมด้วยพิธีสารฉบับนี้
2. ในกรณีที่ภาคีพิพาทฝ่ายหนึ่งมิได้ผูกพันโดยพิธีสารฉบับนี้ ภาคีของพิธีสารจะยังคงผูกพันโดยพิธีสารฉบับนี้ในความสัมพันธ์ต่อกัน ภาคีดังกล่าวจะผูกพันโดยพิธีสารในความสัมพันธ์กับแต่ละภาคีที่มีได้ผูกพันโดยพิธีสารหากภาคีฝ่ายหลังยอมรับและใช้บทบัญญัติแห่งพิธีสารดังกล่าว
3. เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนซึ่งต่อต้านอัครภาคีผู้ทำสัญญาในการขัดกันทางอาวุธในลักษณะที่กำหนดไว้ในข้อ 1 วรรค 4 อาจจับที่จะใช้อุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ ในกรณีการขัดกันดังกล่าว ด้วยการทำความประกาศฝ่าย

เดียวไปยังฝ่ายผู้รับจดทะเบียน คำประกาศดังกล่าวจะมีผลต่อการขัดกันเมื่อฝ่าย
 รับจดทะเบียนได้รับคำประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

- ก) อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้สำหรับเจ้าหน้าที่ตั้ง
 กล่าวในฐานะที่เป็นภาคีคู่พิพาทโดยมีผลในทันที
- ข) เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะถือว่าได้รับสิทธิและพันธกรณีเช่นเดียวกันเสมือนกรณี
 อัครภาคีผู้ทำสัญญาของอนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้ และ
- ค) อนุสัญญาทั้งหลายและพิธีสารฉบับนี้มีผลผูกพันต่อบรรดาภาคีคู่พิพาทใน
 ลักษณะที่เท่าเทียมกัน

ข้อ 97 - การแก้ไข

1. อัครภาคีผู้ทำสัญญาใดอาจเสนอให้มีการแก้ไขพิธีสารฉบับนี้ได้ โดยข้อความที่เสนอ
 ให้มีการแก้ไขจะต้องส่งไปให้ฝ่ายผู้รับจดทะเบียน ซึ่งจะตัดสินภายหลังจากที่ได้
 ปรึกษากับบรรดาอัครภาคีผู้ทำสัญญาและคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ
 ว่าควรที่จะจัดประชุมเพื่อพิจารณาการแก้ไขที่ได้รับการเสนอนั้นหรือไม่
2. ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะเชิญอัครภาคีผู้ทำสัญญาตลอดจนบรรดาภาคีของอนุสัญญา
 ทั้งหมดให้เข้าร่วมประชุม ไม่ว่าภาคีดังกล่าวจะเป็นผู้ลงนามในพิธีสารนี้หรือไม่

ข้อ 98 - การทบทวนภาคผนวก 1

1. ภายใต้อายุเวลาสี่ปี ภายหลังจากที่พิธีสารฉบับนี้มีผลใช้บังคับ และหลังจาก
 นั้น โดยเว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 4 ปี คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศจะ
 ปรึกษากับอัครภาคีผู้ทำสัญญาเกี่ยวกับภาคผนวก 1 ของพิธีสารฉบับนี้ และหาก
 พิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็น อาจเสนอให้มีการประชุมผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค
 ในการทบทวนภาคผนวก 1 และเพื่อเสนอการแก้ไขภาคผนวกดังกล่าวตามที่อาจ
 ปรากฏว่าน่ากระทำ ภายใต้อายุเวลา 6 เดือนของการส่งข้อเสนอให้มีการประชุม
 ดังกล่าวไปยังอัครภาคีผู้ทำสัญญา หากภาคีจำนวน 1 ใน 3 มิได้แสดงความเห็น
 คัดค้านนั้น คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศจะจัดให้มีการประชุมและเชิญ
 ผู้สังเกตการณ์จากองค์การระหว่างประเทศที่เหมาะสมเข้าร่วมด้วย การประชุม
 ดังกล่าวจะจัดให้มีขึ้นได้ในเวลาใด ๆ โดยคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ
 ตามคำร้องขอของสมาชิกจำนวน 1 ใน 3 ของอัครภาคีผู้ทำสัญญา
2. ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะจัดให้มีการประชุมอัครภาคีผู้ทำสัญญาและภาคีของ
 อนุสัญญาทั้งหลายเพื่อพิจารณาการแก้ไขตามที่เสนอโดยผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค

หากปรากฏว่าคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ หรืออัครภคิผู้ทำสัญญาจำนวน 1 ใน 3 ได้ร้องขอให้มีการดำเนินการดังกล่าวภายหลังการประชุมดังกล่าวนั้น

3. การแก้ไขภาคผนวก 1 อาจได้รับการรับรองโดยที่ประชุมดังกล่าวโดยเสียงข้างมากจำนวน 2 ใน 3 ของอัครภคิผู้ทำสัญญาซึ่งได้เข้าประชุมและลงคะแนนเสียง
4. ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะส่งข้อแก้ไขใดตามที่ได้รับการรับรองไปยังอัครภคิผู้ทำสัญญาและภคิของอนุสัญญาทั้งหลาย การแก้ไขจะถือว่าได้รับการยอมรับเมื่อสิ้นระยะเวลา 1 ปี ภายหลังจากการจัดส่งข้อแก้ไขนั้น เว้นแต่ภายในระยะเวลาดังกล่าวได้มีคำประกาศไม่ยอมรับข้อแก้ไขนั้น โดยจัดส่งไปยังฝ่ายผู้รับจดทะเบียนโดยอัครภคิผู้ทำสัญญาซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3
5. ข้อแก้ไขซึ่งพิจารณาว่าได้รับการยอมรับตามวรรค 4 แล้ว จะมีผลบังคับใช้ในเวลา 3 เดือน ภายหลังจากการยอมรับของบรรดาอัครภคิผู้ทำสัญญาอัครภคิซึ่งได้จัดทำคำประกาศการไม่ยอมรับตามวรรคดังกล่าว ภคิใดซึ่งจัดทำคำประกาศไม่ยอมรับดังกล่าวอาจเพิกถอนคำประกาศนั้นได้ในเวลาใด ๆ และข้อแก้ไขจะมีผลบังคับใช้สำหรับภคิดังกล่าวภายในเวลา 3 เดือน นับจากเวลานั้น
6. ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะแจ้งไปยังอัครภคิผู้ทำสัญญาและภคิของอนุสัญญาทั้งหลายให้ทราบถึงการมีผลบังคับใช้ของข้อแก้ไขใด ถึงชื่อภคิมีพันธกรณีตามข้อแก้ไขนั้น ถึงวันที่ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับภคิแต่ละฝ่าย ถึงคำประกาศการไม่ยอมรับที่ได้จัดทำขึ้นตามวรรค 4 และถึงการถอนคำประกาศดังกล่าว

ข้อ 99 – การบอกเลิก

1. ในกรณีที่อัครภคิผู้ทำสัญญาได้บอกเลิกพิธีสารฉบับนี้ การบอกเลิกจะมีผลต่อเมื่อสิ้นสุดระยะเวลา 1 ปี ภายหลังจากได้รับสารการบอกเลิกนั้น แต่อย่างไรก็ตาม หากสิ้นสุดระยะเวลานั้น ภคิที่บอกเลิกได้เข้ามีส่วนในสถานการณ์ใด ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1 นั้น การบอกเลิกจะไม่มีผลก่อนการสิ้นสุดของการขัดกันทางอาวุธหรือการยึดครอง และในกรณีใด ๆ จะไม่มีผลก่อนการสิ้นสุดของการดำเนินการที่เกี่ยวกับการปล่อยครั้งสุดท้าย การกลับสู่ถิ่นฐานเดิม หรือการตั้งถิ่นฐานใหม่ของบุคคลผู้ได้รับความคุ้มครองโดยอนุสัญญาทั้งหลายหรือพิธีสารฉบับนี้
2. การบอกเลิกจะได้มีการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังฝ่ายผู้รับจดทะเบียน ซึ่งจะจัดส่งการบอกเลิกดังกล่าวไปยังบรรดาอัครภคิผู้ทำสัญญา
3. การบอกเลิกจะมีผลเฉพาะภคิฝ่ายที่เป็นผู้บอกเลิกเท่านั้น

4. การบอกเลิกใด ภายใต้วรรค 1 จะไม่มีผลกระทบต่อพันธกรณีของภาคีฝ่ายที่เป็นผู้บอกเลิก ซึ่งได้เกิดขึ้นแล้วโดยเหตุผลในเรื่องการขัดกันทางอาวุธภายใต้พิธีสารฉบับนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำใด ซึ่งได้กระทำก่อนที่การบอกเลิกนี้จะมีผล

ข้อ 100 – การแจ้ง

ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะแจ้งอัครภาคีผู้ทำสัญญา ตลอดจนภาคีแห่งอนุสัญญาทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นผู้ลงนามในพิธีสารฉบับนี้หรือไม่ ให้ทราบถึงกรณีต่าง ๆ ดังนี้

- ก) การลงนามพิธีสารฉบับนี้และการมอบสัตยาบันสารและภาคยานุวัติสารภายใต้ข้อ 93 และ 94
- ข) วันที่พิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับใช้ภายใต้ข้อ 95
- ค) การติดต่อทางเอกสารและคำประกาศที่ได้รับภายใต้ข้อ 84 90 และ 97
- ง) คำประกาศที่ได้รับภายใต้ข้อ 96 วรรค 3 ซึ่งจะแจ้งให้ทราบโดยวิธีที่เร็วที่สุด
- จ) การบอกเลิกภายใต้ข้อ 91

ข้อ 101 – การลงทะเบียน

1. ภายหลังจากพิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะส่งพิธีสารดังกล่าวไปยังสำนักงานเลขาธิการของสหประชาชาติเพื่อการลงทะเบียนและเผยแพร่ตามข้อ 102 ของกฎบัตรสหประชาชาติ
2. ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะแจ้งต่อสำนักงานเลขาธิการของสหประชาชาติถึงบรรดาการให้สัตยาบัน ภาคยานุวัติ และการบอกเลิกซึ่งตนได้รับเกี่ยวกับพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 102 – เอกสารฉบับแท้

ต้นฉบับของพิธีสารฉบับนี้ ซึ่งได้มอบต่อฝ่ายผู้รับจดทะเบียนโดยฉบับภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน จะมีสถานะเท่าเทียมกันในความถูกต้อง ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะส่งสำเนาที่มีการรับรองว่าเป็นสำเนาของฉบับจริงให้บรรดาภาคีทั้งปวงของอนุสัญญาทั้งหลาย

ภาคผนวก 1¹

(ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ 30 พฤศจิกายน ค.ศ. 1993)

ข้อบังคับเกี่ยวกับการทราบรูปพรรณ

ข้อ 1 – บทบัญญัติทั่วไป

1. ข้อบังคับเกี่ยวกับการทราบรูปพรรณในภาคผนวกนี้ใช้บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของอนุสัญญาเจนีวาและพิธีสาร มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการทราบรูปพรรณบุคคลากร วัตถุ หน่วย การขนส่ง และสิ่งติดตั้งที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาเจนีวาและพิธีสาร
2. กฎเหล่านี้ไม่ได้กำหนดซึ่งสิทธิในการคุ้มครอง แต่สิทธินี้อยู่ภายใต้ข้อที่เกี่ยวข้องในอนุสัญญาและพิธีสาร
3. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอาจควบคุมการใช้ การแสดง การทำให้ส่องสว่าง และการตรวจจับเครื่องหมายและสัญญาณพิเศษอันเด่นชัดได้ทุกขณะโดยอยู่ภายใต้บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของอนุสัญญาเจนีวาและพิธีสาร
4. อัครราชทูตผู้ทำสัญญา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคีคู่พิพาท จะได้รับเชิญเข้าร่วมทุกครั้งเพื่อตกลงเกี่ยวกับสัญญาณ วิธีการ หรือระบบเพิ่มเติมหรืออื่น ๆ ที่ช่วยเพิ่มความเป็นไปได้ในการทราบรูปพรรณและใช้ประโยชน์จากพัฒนาการทางเทคโนโลยีอย่างเต็มที่ในด้านนี้

ข้อ 2 – บัตรประจำตัวสำหรับบุคคลากรพลเรือนประจำทางการแพทย์และทางศาสนา²

1. บัตรประจำตัวสำหรับบุคคลากรพลเรือนประจำทางการแพทย์และทางศาสนาที่อ้างถึงในข้อ 18 วรรค 3 ของพิธีสารนี้ ควรจะ
 - ก) มีเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดและมีขนาดที่พอเหมาะที่จะใส่ในกระเป๋าได้
 - ข) มีความคงทนพอใช้การได้
 - ค) มีถ้อยคำในบัตรเป็นภาษาแห่งชาติหรือภาษาทางราชการ และในกรณีที่เหมาะสมอาจมีถ้อยคำในภาษาถิ่นแห่งภูมิภาคนั้นเพิ่มเติมอยู่ด้วย
 - ง) ระบุถึงชื่อ วันที่เกิดของผู้ถือบัตร (หรืออายุในเวลาที่ยื่นบัตรหากไม่มีวันที่เกิด) และหมายเลขประจำตัวของผู้ถือบัตรหากมี

¹ ดูหมายเหตุบรรณาธิการ ภูมิภาคผนวกฉบับใหม่ as amended on 30 November 1993 <https://ihl-databases.icrc.org/applic/ihl/ihl.nsf/919ea1456cfe9058c12563da00617b39/a1d622ee77f6964a41256650004c9909>

² ในฉบับก่อนข้อนี้เป็นข้อ 1 ซึ่งเนื้อหาในวรรค ค) ระบุไว้ว่า "ให้ใช้คำในภาษาประจำชาติหรือภาษาราชการ (และอาจใช้คำในภาษาอื่นด้วย)"

- จ) ระบุว่าผู้ถือมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองโดยอนุสัญญาต่าง ๆ และพิศารในฐานะใด
- ฉ) มีรูปถ่ายของผู้ถือบัตรตลอดจนลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วหัวแม่มือของผู้ถือบัตร หรือทั้งสองอย่าง
- ช) มีตราประทับและลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ
- ซ) ระบุวันที่ที่ออกและวันที่ที่บัตรหมดอายุ
- ฅ) เมื่อใดก็ตามที่เป็นไปได้ ระบุหมู่โลหิตของผู้ถือบัตรไว้ด้านหลังของบัตร
2. บัตรประจำตัวจะมีลักษณะอย่างเดียวกันตลอดอาณาเขตของอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละภาคี และเท่าที่จะทำได้ จะต้องให้เป็นแบบเดียวกันสำหรับภาคีคู่พิพาททั้งปวง ภาคีคู่พิพาทอาจถือตามแบบภาษาเดียวที่แสดงในภาพที่ 1 โดยเมื่อเริ่มต้นสู้รบ ภาคีคู่พิพาทจะส่งตัวอย่างแบบของบัตรประจำตัวที่ตนใช้อยู่ให้กันและกัน หากแบบของบัตรแตกต่างจากแบบที่แสดงในภาพที่ 1 หากเป็นไปได้บัตรประจำตัวจะต้องทำขึ้นเป็นสองฉบับ ฉบับหนึ่งเก็บไว้ที่เจ้าหน้าที่ผู้ออกบัตร ซึ่งควรทำการควบคุมบรรดาบัตรที่ตนออกไว้
3. ไม่ว่าในพฤติการณ์ใด บุคลากรพลเรือนประจำทางการแพทย์และทางศาสนาจะต้องไม่ถูกยึดบัตรประจำตัวของตน ในกรณีที่ยึดบัตรสูญหาย บุคคลเหล่านั้นมีสิทธิที่จะได้รับสำเนาบัตร

ข้อ 3 – บัตรประจำตัวสำหรับบุคลากรพลเรือนชั่วคราวทางการแพทย์และทางศาสนา

1. เมื่อใดก็ตามที่เป็นไปได้ บัตรประจำตัวสำหรับบุคลากรพลเรือนชั่วคราวทางการแพทย์และทางศาสนา จะคล้ายกับบัตรที่ได้บัญญัติไว้ในข้อ 2 ของข้อบังคับเหล่านี้ ภาคีคู่พิพาทอาจถือตามแบบที่แสดงในภาพที่ 1
2. เมื่อมีพฤติการณ์เป็นอุปสรรคต่อการออกบัตรประจำตัวบุคลากรพลเรือนชั่วคราวทางการแพทย์และทางศาสนา ที่คล้ายกับที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 2 ของข้อบังคับเหล่านี้ บุคลากรดังกล่าวอาจได้รับหนังสือรับรองที่ลงนามโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจรับรองว่าบุคคลซึ่งบัตรนี้ได้ออกให้ นั้นได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นบุคลากรชั่วคราว และหากเป็นไปได้ ระบุระยะเวลาที่ได้รับมอบหมายหน้าที่นั้นและสิทธิของผู้ที่นั้นที่จะสวมเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด หนังสือรับรองควรระบุชื่อและวันที่เกิด (หรือหากไม่มีวันที่เกิด ควรระบุอายุของผู้ถือหนังสือเมื่อออกหนังสือรับรอง) หน้าที่ และหมายเลขประจำตัวของผู้ถือหากมี หนังสือรับรองจะมีลายมือชื่อ หรือลายพิมพ์นิ้วหัวแม่มือของผู้ถือหรือทั้งสองอย่าง

พินทวน

ความสูง	ตา	ผม
ดำเนินแสดงรูปพรรณหรือข้อเสนาคืออื่น : ----- ----- -----		
รูปถ่ายของผู้ถือ		
ตราประทับ	ลายมือชื่อของผู้ถือ หรือลายพิมพ์นิ้วแม่มือ หรือทั้งสองอย่าง	

พินทวน

	
(เนื้อที่สงวนไว้สำหรับชื่อประเทศ และเจ้าหน้าที่ผู้ออกบัตรนี้) บัตรประจำตัว สำหรับบุคลากรพลเรือน ทางศาสนา ชั่วคราว	
ชื่อ.....
วันที่เกิด (หรืออายุ).....
หมายเลขประจำตัว (หากมี).....
ผู้ถือบัตรนี้ได้รับการคุ้มครองโดยอนุสัญญาเจนีวาฉบับต่าง ๆ ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และโดยพิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวาฉบับต่าง ๆ ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 1) ในฐานะที่เป็น.....	
วันที่ออก.....	หมายเหตุ..... หมายเลขบัตร..... ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ออกบัตร
วันที่หมดอายุ.....

ภาพที่ 1 แบบของบัตรประจำตัว (ขนาด 74 มม. X 105 มม.)

ส่วนที่ 2

เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด

ข้อ 4 - รูปร่าง

เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด (สีแดงบนพื้นสีขาว) จะต้องมีความใหญ่พอสมควรภายใต้พฤติการณ์ต่าง ๆ สำหรับรูปร่างของกาชาด เลี้ยววงเดือนแดง หรือสิงโตและดวงอาทิตย์³ องค์กรภาคีผู้ทำสัญญาอาจถือตามแบบที่แสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดสีแดงบนพื้นสีขาว

ข้อ 5 - การใช้

1. เมื่อใดก็ตามที่เป็นไปได้ เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดจะต้องแสดงไว้บนพื้นผิวราบหรือบนธงหรือวิธีใดที่เหมาะสมซึ่งมองเห็นได้จากหลายทิศทางและจากที่ที่ไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะทางอากาศ
2. โดยในยามกลางคืนหรือเมื่อทัศนวิสัยลดลง เครื่องหมายอันเด่นชัดนี้อาจได้รับการส่องให้สว่างหรือทำให้เรืองแสงได้
3. เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดอาจทำจากวัสดุที่ช่วยให้พอที่จะสังเกตเห็นได้ด้วยวิธีการตรวจทางเทคนิค ควรหาส่วนสีแดงบนพื้นสีขาวเพื่อช่วยในการทราบรูปพรรณ โดยเฉพาะการทราบรูปพรรณโดยใช้เครื่องมืออินฟราเรด
4. บุคลากรทางการแพทย์และบุคลากรทางศาสนาที่ปฏิบัติหน้าที่ในบริเวณสนามรบ จะต้องสวมหมวกและเครื่องแต่งกายที่มีเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดเท่าที่จะทำได้

³ ไม่มีรัฐได้ใช้เครื่องหมายสิงโตและดวงอาทิตย์ตั้งแต่ ค.ศ. 1980

ส่วนที่ 3

สัญญาพิเศษอันเด่นชัด

ข้อ 6 - การใช้

1. สัญญาพิเศษอันเด่นชัดที่ระบุไว้ในส่วนนี้จะต้องใช้โดยหน่วยและพาหนะทางการแพทย์
2. สัญญาทั้งปวงที่ใช้โดยหน่วยและพาหนะทางการแพทย์เป็นการเฉพาะ จะต้องไม่นำมาใช้เพื่อความมุ่งประสงค์อื่น เนื่องจากการสงวนการใช้สัญญาทั้งปวงที่อ้างถึงในส่วนนี้ (ดูวรรคที่ 3 ด้านล่าง)
3. ในกรณีที่ไม่มีความตกลงพิเศษระหว่างภาคีคู่พิพาทเพื่อสงวนการใช้ไฟกะพริบสีน้ำเงินเพื่อทราบรูปพรรณของยานทางการแพทย์ เรือพยาบาล และเรือกู้ภัย การใช้สัญญาเช่นว่าสำหรับพาหนะหรือเรืออื่นมิได้ถูกห้ามไว้
4. อากาศยานทางการแพทย์ชั่วคราวที่ไม่สามารถประทับตราเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด เนื่องจากไม่มีเวลาพอหรือเนื่องจากลักษณะพิเศษของอากาศยานอาจใช้สัญญาพิเศษอันเด่นชัดซึ่งได้กำหนดไว้ในส่วนนี้

ข้อ 7 - สัญญาไฟ

1. สัญญาไฟ ซึ่งประกอบด้วยไฟสีน้ำเงินกะพริบตามที่กำหนดไว้ในคู่มือทางเทคนิคที่สมควรเดินอากาศขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) 9051 กำหนดขึ้นสำหรับเครื่องบินทางการแพทย์ใช้เพื่อส่งสัญญาเอกลักษณ์ของตน อากาศยานประเภทอื่นใดไม่อาจใช้สัญญานี้ได้ อากาศยานทางการแพทย์จะติดตั้งไฟเช่นว่านี้เท่าที่จำเป็นเพื่อให้มองเห็นสัญญาไฟได้จากหลายทิศทางเท่าที่จะทำได้
2. เรือที่ได้รับการคุ้มครองตามอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 และพิธีสาร จะต้องมีย่านไฟสีน้ำเงินกะพริบที่มองเห็นได้จากทุกทิศทางอย่างน้อยหนึ่งดวง ตามบทบัญญัติของบทที่ 14 วรรค 4 แห่งประมวลข้อปฏิบัติด้านการส่งสัญญาณระหว่างประเทศขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO)
3. พาหนะทางการแพทย์ควรมีไฟกะพริบสีน้ำเงินอย่างน้อยหนึ่งดวงที่มองเห็นได้จากระยะไกล อัครภาคีผู้ทำสัญญาและโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคีคู่พิพาทที่ใช้ไฟสีอื่นจะต้องแจ้งให้ภาคีฝ่ายอื่นได้ทราบด้วย
4. สีน้ำเงินที่แนะนำได้มาจากขอบเขตของสีที่กำหนดโดยคณะกรรมการระหว่างประเทศว่าด้วยความส่องสว่างจากการใช้สามสีประสมกันดังนี้
 ขอบเขตของสีเขียว $Y = 0.065 + 0.805 X$
 ขอบเขตของสีขาว $Y = 0.400 - X$
 ขอบเขตของสีม่วง $X = 0.133 + 0.600 Y$
 อัตราการกะพริบของไฟสีน้ำเงินที่แนะนำอยู่ระหว่างหกสิบและหนึ่งร้อยครั้งต่อนาที

ข้อ 8 – สัญญาณวิทยุ

1. สัญญาณวิทยุจะประกอบด้วยสัญญาณแรงตัววนและสัญญาณพิเศษอันเด่นชัดตามที่ระบุในข้อบังคับทางวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ข้อบังคับทางวิทยุข้อ RR 40 และ N 40)
2. ข่าวสารทางวิทยุซึ่งมีลำดับอยู่หลังสัญญาณแรงตัววนและสัญญาณพิเศษอันเด่นชัดที่กล่าวถึงในวรรค 1 จะต้องถูกส่งไปเป็นภาษาอังกฤษโดยช่วงความถี่หรือหลายความถี่ที่เหมาะสมตามที่ระบุไว้เพื่อวัตถุประสงค์นี้ในข้อบังคับทางวิทยุ และจะต้องถ่ายทอดข้อมูลต่อไปนี้เกี่ยวกับการขนส่งทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - ก) นามเรียกขานของพาหนะทางการแพทย์
 - ข) ตำแหน่งแห่งที่ของพาหนะทางการแพทย์
 - ค) จำนวนและชนิดของพาหนะทางการแพทย์
 - ง) เส้นทางที่เจตนาไว้
 - จ) เวลาโดยประมาณในการเดินทาง และของกำหนดออกเดินทางและกำหนดถึงที่หมายที่เหมาะสม
 - ฉ) ข้อสนเทศอื่นใด เช่น ระดับความสูงของการบิน ความถี่วิทยุที่รักษาไว้ ภาษา และรูปแบบระบบเรดาร์ทุติยภูมิ (SSR) และรหัสต่าง ๆ
3. เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการสื่อสารที่อ้างถึงในวรรค 1 และ 2 รวมทั้งการสื่อสารที่อ้างถึงในข้อ 22 23 และ 25 ถึง 31 ของพิธีสารนี้ อัครภาคีผู้ทำสัญญา ภาคีคู่พิพาท หรือภาคีหนึ่งของภาคีคู่พิพาทที่กระทำตามความตกลงหรือตามลำพัง อาจกำหนดและเผยแพร่ความถี่แห่งชาติที่ได้เลือกสรรเพื่อนำไปใช้สำหรับการสื่อสารเช่นว่าตามตารางการจัดสรรความถี่ในข้อบังคับทางวิทยุซึ่งเป็นภาคผนวกของอนุสัญญาโทรคมนาคมระหว่างประเทศ จะต้องแจ้งความถี่เหล่านั้นไปยังสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศตามวิธีดำเนินการที่จะได้รับความเห็นชอบโดยที่ประชุมบริหารวิทยุโลก

ข้อ 9 – การทราบรูปพรรณด้วยอิเล็กทรอนิกส์

1. ระบบเรดาร์ทุติยภูมิ (SSR) ที่ระบุไว้ในภาคผนวก 10 ของอนุสัญญาชิคาโกว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศฉบับลงวันที่ 7 ธันวาคม (ค.ศ. 1944) ซึ่งได้รับการแก้ไขในเวลาต่อ ๆ มา อาจนำมาใช้เพื่อทราบรูปพรรณ และเพื่อติดตามเส้นทางของอากาศยานทางการแพทย์ รูปแบบระบบเรดาร์ทุติยภูมิ (SSR) และรหัสที่จะส่งลงไว้สำหรับอากาศยานทางการแพทย์ใช้เป็นการเฉพาะจะกำหนดโดยอัครภาคีผู้ทำสัญญาภาคีคู่พิพาท หรือภาคีหนึ่งของภาคีคู่พิพาทที่กระทำตามความตกลงหรือตามลำพัง ตามวิธีดำเนินการที่จะแนะนำโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ
2. พาหนะทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองอาจใช้ช่องสัญญาณเรดาร์การบินมาตรฐานและ/หรือช่องสัญญาณเรดาร์ค้นหาและกักขังทางทะเลเพื่อการทราบรูปพรรณและตำแหน่ง พาหนะทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองอาจได้รับการทราบรูปพรรณโดยเรือหรือเครื่องบินลำอื่นที่ติดตั้งเรดาร์ทุติยภูมิโดยใช้รหัสที่ส่งโดยดาวเทียมเรดาร์ เช่น โนโหมด 3/A ติดตั้งบนพาหนะทางการแพทย์หน่วยงานที่

มีอำนาจกำหนดรหัสที่ส่งโดยช่องรับส่งผ่านสัญญาณพาหนะทางการแพทย์ให้แก่ยานพาหนะนั้นและแจ้งให้ทุกภาคีคู่พิพาททุกฝ่ายทราบ

3. เรือดำน้ำอาจพิสูจน์ทราบรูปพรรณพาหนะทางการแพทย์ได้ด้วยสัญญาณเสียงใต้น้ำที่ส่งโดยพาหนะทางการแพทย์ สัญญาณเสียงใต้น้ำจะต้องประกอบด้วยสัญญาณเรียกขาน (หรือวิธีการอื่นใดที่เป็นที่รู้จักในการทราบรูปพรรณพาหนะทางการแพทย์) ของเรือที่นำหน้าด้วย YYY กลุ่มเดียวที่ส่งด้วยมอร์สด้วยความถี่เสียงที่เหมาะสม เช่น 5 กิโลเฮิร์ตซ์ภาคีคู่พิพาทที่ประสงค์จะใช้สัญญาณการทราบรูปพรรณโดยเสียงใต้น้ำที่อธิบายไว้ข้างต้นจะต้องแจ้งให้ภาคีที่เกี่ยวข้องทราบถึงสัญญาณดังกล่าวโดยเร็วที่สุด และเมื่อแจ้งเกี่ยวกับการใช้เรือพยาบาลของตนนั้น จะต้องยืนยันความถี่ที่จะใช้ให้ทราบด้วย
4. ด้วยการทำความเข้าใจพิเศษระหว่างกัน ภาคีคู่พิพาทอาจจัดตั้งระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่คล้ายกันเพื่อทราบรูปพรรณของยวดยานทางการแพทย์ เรือพยาบาล และเรือกู้ภัย

ส่วนที่ 4 การสื่อสาร

ข้อ 10 – การสื่อสารทางวิทยุ

1. สัญญาณเร่งด่วนและสัญญาณพิเศษอันเด่นชัดที่บัญญัติไว้ในข้อ 8 อาจมีลำดับก่อนการสื่อสารทางวิทยุที่ใช้โดยหน่วยและพาหนะทางการแพทย์ในการใช้วิธีดำเนินการที่ดำเนินไปตามข้อ 22 23 และ 25 ถึง 31 ของพิธีสารนี้
2. พาหนะทางการแพทย์ที่อ้างถึงในข้อ 40 (ส่วนที่ 2 ที่ 3209) และ N 40 (ส่วนที่ 3 ที่ 3214) ของข้อบังคับทางวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ อาจส่งการสื่อสารด้วยระบบดาวเทียมได้ตามบทบัญญัติของข้อบังคับทางวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศข้อ 37 N 37 และ 59 สำหรับบริการดาวเทียมเคลื่อนที่

ข้อ 11 – การใช้รหัสระหว่างประเทศ

หน่วยและพาหนะทางการแพทย์อาจใช้รหัสและสัญญาณที่กำหนดโดยสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ และองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ รหัสและสัญญาณเหล่านี้อาจใช้ตามมาตรฐาน แนวปฏิบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยองค์การเหล่านี้

ข้อ 12 – วิธีการอื่น ๆ ในการสื่อสาร

เมื่อการสื่อสารทางวิทยุสองฝ่ายไม่อาจใช้ได้ อาจใช้สัญญาณที่บัญญัติไว้ในรหัสและสัญญาณระหว่างประเทศที่รับเอาโดยองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ หรือในภาคผนวกที่เหมาะสมในอนุสัญญาชิคาโกว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศฉบับลงวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1944 ซึ่งได้รับการแก้ไขในเวลาต่อ ๆ มา

ข้อ 13 - แผนการบิน

ความตกลงและการแจ้งเกี่ยวกับแผนการบินที่บัญญัติไว้ในข้อ 29 ของพิธีสารนี้จะต้องวางให้เป็นระเบียบเท่าที่จะทำได้ตามวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

ข้อ 14 - สัญญาณและวิธีดำเนินการเพื่อการสกัดกั้นอากาศยานทางการแพทย์

หากใช้อากาศยานสกัดกั้นเพื่อพิสูจน์เอกลักษณ์ของอากาศยานทางการแพทย์ในระหว่างการบินหรือเพื่อขอให้อากาศยานร่อนลงตามข้อ 30 และ 31 ของพิธีสารนี้ การสกัดกั้นและอากาศยานทางการแพทย์จะต้องใช้วิธีดำเนินการสกัดกั้นทางวิทยุและมาตรฐานการมองเห็น กำหนดไว้โดยภาคผนวก 2 ของอนุสัญญาชิคาโกว่าด้วยการบินพลเรือนฉบับลงวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1944 ที่ได้รับการแก้ไขในเวลาต่อ ๆ มา

ส่วนที่ 5

การป้องกันพลเรือน

ข้อ 15 - บัตรประจำตัว

1. บัตรประจำตัวของบุคลากรทางการแพทย์ที่บัญญัติไว้ในข้อ 66 วรรค 3 ของพิธีสารนี้ อยู่ภายใต้บังคับของบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของวรรค 2 ของข้อบังคับเหล่านี้
2. บัตรประจำตัวสำหรับบุคลากรป้องกันทางพลเรือนอาจเป็นไปตามที่แสดงไว้ในภาพที่ 3
3. หากบุคลากรป้องกันพลเรือนได้รับอนุญาตให้พกอาวุธประจำกายจะต้องระบุงการมีผลอนุญาตนั้นไว้ในบัตรที่กล่าวถึงด้วย

พ. น. ท. ก. ง.

ความสูง.....	ตา.....	ผม.....
ดำเนินแสดงรูปพรรณหรือชื่อสนทนาคืออื่น : ----- ----- -----		
รูปถ่ายของผู้ถือ		
ตราประทับ	ลานมือชื่อของผู้ถือ หรือลายพิมพ์นิ้วหัวแม่มือ หรือทั้งสองอย่าง	

พ. น. ท. ก. ง.

(เมื่อที่สงวนไว้สำหรับชื่อประเทศ
และเจ้าหน้าที่ผู้ออกบัตรมี)

บัตรประจำตัว

สำหรับบุคลากรป้องกันพลเรือน

ชื่อ.....

วันที่เกิด (หรืออายุ).....

หมายเลขประจำตัว (หากมี).....

ผู้ออกบัตรนี้ได้รับการคุ้มครองโดยอนุสัญญาเจนีวาฉบับต่าง ๆ ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และโดยพิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาฉบับต่าง ๆ ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 1) ในฐานะที่เป็น.....

วันที่ออก..... หมายเลขบัตร.....

ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ออกบัตร.....

วันที่หมดอายุ.....

ภาพที่ 3 แบบของบัตรประจำตัวสำหรับบุคลากรป้องกันพลเรือน (ขนาด 74 มม. X 105 มม.)

ข้อ 16 - เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดระหว่างประเทศ

1. เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดระหว่างประเทศของการป้องกันพลเรือนที่บัญญัติไว้ในข้อ 66 วรรค 4 ของพิธีสารนี้ เป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าสีน้ำเงินบนพื้นสีส้ม ได้แสดงแบบไว้ในภาพที่ 4 ดังนี้

ภาพที่ 4 สามเหลี่ยมสีน้ำเงินบนพื้นสีส้ม

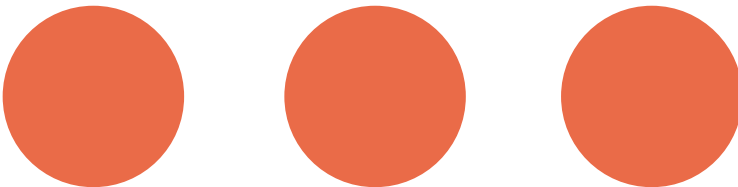
2. มีข้อเสนอแนะว่า
 - ก) หากสามเหลี่ยมสีน้ำเงินอยู่บนธง ผ้าพันแขน หรือเสื้อคลุม สีพื้นของธง ผ้าพันแขน และเสื้อคลุมสำหรับสามเหลี่ยมนั้นจะเป็นสีส้ม
 - ข) มุมหนึ่งของสามเหลี่ยมจะชี้เป็นแนวตั้งตรง
 - ค) มุมของสามเหลี่ยมจะไม่ติดขอบของพื้นสีส้ม
3. เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดระหว่างประเทศจะต้องมีขนาดใหญ่พอเหมาะภายใต้พฤติการณ์ต่าง ๆ เมื่อใดก็ตามที่เป็นไปได้ เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดจะต้องแสดงไว้บนพื้นผิวราบหรือบนธงที่มองเห็นได้จากหลายทิศทางและจากระยะไกลที่สุดที่จะทำได้ บุคลากรป้องกันทางพลเรือนจะต้องสวมหมวกและเครื่องแต่งกายที่มีเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดระหว่างประเทศเท่าที่จะทำได้ภายใต้คำสั่งของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ โดยในยามกลางคืนหรือเมื่อทัศนวิสัยลดลง เครื่องหมายนี้อาจได้รับการส่องให้สว่างหรือทำให้เรืองแสงได้ เครื่องหมายอาจทำจากวัสดุที่ช่วยให้พอที่จะสังเกตเห็นได้ด้วยวิธีการตรวจทางเทคนิค

ส่วนที่ 6

งานและสิ่งติดตั้งที่บรรจุพลังงานอันตราย

ข้อ 17 – เครื่องหมายพิเศษระหว่างประเทศ

1. เครื่องหมายพิเศษระหว่างประเทศสำหรับงานและสิ่งติดตั้งที่บรรจุพลังงานอันตรายที่ได้บัญญัติไว้ในข้อ 56 วรรค 7 ของพิธีสารนี้ จะต้องเป็นกลุ่มวงกลมสีส้มสด 3 วง ซึ่งมีขนาดเท่ากัน ตั้งอยู่บนแกนอันเดียวกัน ระยะห่างระหว่างแต่ละวงเท่ากับหนึ่งเส้นรัศมีของวงกลม ตามภาพที่ 5 ด้านล่าง
2. เครื่องหมายจะต้องมีขนาดใหญ่พอสมควรในพฤติการณ์ต่าง ๆ เมื่อเครื่องหมายระดับอยู่บนพื้นผิวที่ขยายออกไปอาจประดับซ้ำได้อีกเท่าที่สมควรภายใต้พฤติการณ์ต่าง ๆ เมื่อใดก็ตามที่เป็นไปได้จะต้องประดับเครื่องหมายนี้บนพื้นผิวราบหรือบนธงซึ่งมองเป็นได้จากหลายทิศทางและจากที่ที่ไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้
3. บนธง ระยะห่างของขอบนอกของเครื่องหมายและด้านที่ประชิดขอบของธงจะมีระยะเท่ากับหนึ่งเส้นรัศมีของวงกลม ธงจะเป็นสีเหลี่ยมผืนผ้าและมีพื้นสีขาว
4. ในยามกลางคืนหรือเมื่อทัศนวิสัยลดลง เครื่องหมายอาจได้รับการส่องให้สว่างหรือทำให้เรืองแสงได้ เครื่องหมายอาจทำจากวัสดุที่ช่วยให้พอที่จะสังเกตเห็นได้ด้วยวิธีการตรวจทางเทคนิค

ภาพที่ 5 เครื่องหมายพิเศษระหว่างประเทศสำหรับงานและสิ่งติดตั้งที่บรรจุพลังงานอันตราย

ภาคผนวก 2

บัตรประจำตัวสำหรับผู้สื่อข่าว
ที่ปฏิบัติภารกิจทางอาชีพอันมีอันตราย

ด้านหน้า

<p>(ชื่อประเทศที่ออกบัตรนี้) (اسم القطر لهذه البطاقة) (Nombre del país que expide esta tarjeta) (Nom du pays qui a délivré cette carte) (Название страны, выдавшей настоящее удостоверение)</p>	<p>บัตรประจำตัวสำหรับผู้สื่อข่าว ที่ปฏิบัติภารกิจทางอาชีพอันมีอันตราย (المكافئين بهمة خطيرة بالصحفيين الخاصة بالهوية)</p>	<p>TARJETA DE IDENTIDAD DE PERIODISTA EN MISION PELIGROSA CARTE D'IDENTITÉ DE JOURNALISTE EN MISSION PÉRILLEUSE УДОСТОВЕРЕНИЕ ЖУРНАЛИСТА, НАХОДЯЩЕГОСЯ В ОПАСНОЙ КОМАНДИРОВКЕ</p>
<p>NOTICE</p> <p>บัตรประจำตัวออกให้แก่ผู้สื่อข่าวที่ปฏิบัติภารกิจทางอาชีพอันมีอันตรายในกรณีที่มีการชักชวนทางอาวุธผู้สื่อข่าว สิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติในฐานะที่มั่นคงจะมอบโดยผู้สื่อข่าวชาวฝรั่งเศส ๑ ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และพิธีการเพิ่มเติมฉบับที่ 1 ของอนุสัญญาเหล่านี้ ผู้สื่อข่าวทั้งหมดจากทุกภาคส่วนและผู้สื่อข่าวที่จะ ต้องยื่นบัตรนี้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลก่อนเข้ารับการตรวจ</p> <p>ملحوظة</p> <p>تصرف هذه البطاقة للصحفيين المكافئين بهمة خطيرة في مناطق النزاع عند المسماة ببطاقة الصحفيين الذين سيحصلون على حقوقهم بموجب الاتفاقية لعام 1949 وبتكملة الاتفاقية الأولى، ووفقاً إلى الاصطلاحات المتضمنة في المادة 1 من بروتوكول جنيف لعام 1949. هذا الاتفاقية هي ملحقاً لاتفاقية جنيف لعام 1949 والتي هي ملحقاً لاتفاقية جنيف لعام 1949. هذا الاتفاقية هي ملحقاً لاتفاقية جنيف لعام 1949.</p>	<p>NOTA</p> <p>La presente tarjeta de identidad se expide a los periodistas en misión profesional peligrosa en zonas de conflictos armados. Su titular tiene derecho a ser tratado como persona civil conforme a los Convenios de Ginebra del 12 de agosto de 1949 y su Protocolo adicional I. El titular debe llevar la tarjeta consigo, en todo momento. En caso de ser detenido, la entregará inmediatamente a las autoridades que lo detengan a fin de facilitar su identificación.</p>	<p>AVIS</p> <p>La présente carte d'identité est délivrée aux journalistes en mission professionnelle périlleuse dans des zones de conflit armé. Le porteur a le droit d'être traité comme une personne civile aux termes des Conventions de Genève du 12 août 1949 et de leur Protocole additionnel I. La carte doit être portée en tout temps par son titulaire. Si celui-ci est arrêté, il la remettra immédiatement aux autorités qui le détiennent afin qu'elles puissent l'identifier.</p> <p>ПРИМЕЧАНИЕ</p> <p>Настоящее удостоверение выдается журналистам, находящимся в опасных профессиональных командировках в районах вооруженных конфликтов. Его обладатель имеет право на обращение с ним как с гражданским лицом в соответствии с Женевскими Конвенциями от 12 августа 1949 г. и Дополнительным Протоколом I к ним. Владелец настоящего удостоверения должен постоянно иметь его при себе. В случае задержания он немедленно вручает его задержавшим властям для содействия установлению его личности.</p>

ด้านหน้า

<p>ชื่อนามสกุล (นามสกุล/นามสกุล)</p> <p>Exemplada per (autoritat competent)</p> <p>Delivrate per (autoritat competent)</p> <p>Выдано (компетентным властям)</p> <p>รูปถ่ายของผู้ถือบัตร</p> <p>صورة صاحب البطاقة</p> <p>Fotografia del titular</p> <p>Photographie du porteur</p> <p>фотография предъявителя</p>	<p>ชื่อนามสกุล</p> <p>Exemplada</p> <p>Taille</p> <p>Post</p> <p>รูปถ่าย</p> <p>Peso</p> <p>Poids</p> <p>Bec</p> <p>กลุ่มเลือด</p> <p>Grupo sanguineo</p> <p>Grupos sanguin.</p> <p>Группа крови</p> <p>ศาสนา (เลือกข้อใด)</p> <p>Religion (optativo)</p> <p>Religion (facultatif)</p> <p>Религия (факультативно)</p>	<p>ชื่อ</p> <p>Otros</p> <p>Yeux</p> <p>Глаза</p> <p>ตม</p> <p>Cabello</p> <p>Cheveux</p> <p>Волосы</p> <p>ปัจจัย ๕๓ ในเลือด</p> <p>Factor Rh</p> <p>Factor Rh</p> <p>Rh-faktor</p>
<p>(ประทับตราราชการ)</p> <p>(Sello oficial)</p> <p>(Timbre de l'autorit� delivrant la carte)</p> <p>(Официальная печать)</p> <p>(ประทับตราผู้ถือบัตร)</p> <p>(Firma del titular)</p> <p>(Signature du porteur)</p> <p>(Подпись владельца)</p>	<p>สถานที่เกิด</p> <p>Lieu</p> <p>Lugar</p> <p>Lieu</p> <p>Micro</p> <p>วันที่</p> <p>Fecha</p> <p>Дата</p>	<p>สถานที่เกิด</p> <p>Lieu</p> <p>Lugar</p> <p>Lieu</p> <p>Micro</p> <p>วันที่</p> <p>Fecha</p> <p>Дата</p>
<p>นามสกุล</p> <p>Apellido</p> <p>Nom</p> <p>Фамилия</p> <p>№</p> <p>Nombre</p> <p>Прізвище</p> <p>Имя, Отчество</p> <p>สถานที่เกิด/วันเกิด</p> <p>Lugar y fecha de nacimiento</p> <p>Lieu & date de naissance</p> <p>Дата и место рождения</p> <p>เป็นผู้ถือบัตรบ้าง</p> <p>Corresponsal de</p> <p>Korrespondent</p> <p>ชื่อผู้แทน</p> <p>Categoria profesional</p> <p>Categorie professionnelle</p> <p>อาชีพ</p> <p>Profession</p> <p>Valido por</p> <p>Dur�e de validit�</p> <p>Действительно</p>	<p>สถานที่เกิด</p> <p>Lieu</p> <p>Lugar</p> <p>Lieu</p> <p>Micro</p> <p>วันที่</p> <p>Fecha</p> <p>Дата</p> <p>สถานที่เกิด</p> <p>Lieu</p> <p>Lugar</p> <p>Lieu</p> <p>Micro</p> <p>วันที่</p> <p>Fecha</p> <p>Дата</p> <p>อาชีพ</p> <p>Profession</p> <p>Categorie professionnelle</p> <p>อาชีพ</p> <p>Profession</p> <p>Valido por</p> <p>Dur�e de validit�</p> <p>Действительно</p>	<p>ชื่อ</p> <p>Otros</p> <p>Yeux</p> <p>Глаза</p> <p>ตม</p> <p>Cabello</p> <p>Cheveux</p> <p>Волосы</p> <p>ปัจจัย ๕๓ ในเลือด</p> <p>Factor Rh</p> <p>Factor Rh</p> <p>Rh-faktor</p> <p>อาชีพ</p> <p>Profession</p> <p>Categorie professionnelle</p> <p>อาชีพ</p> <p>Profession</p> <p>Valido por</p> <p>Dur�e de validit�</p> <p>Действительно</p>

พิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา
ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949
เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธ
ที่ไม่มีลักษณะระหว่างประเทศ
(พิธีสารฉบับที่ 2) ลงวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1977

อาร์มบท

อัครภาคีผู้ทำสัญญา

ระลึกว่า หลักการทางมนุษยธรรมตามที่ได้รับรองไว้ในข้อ 3 ร่วมกันแห่งอนุสัญญาเจนีวา
ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 ทั้ง 4 ฉบับ ได้ก่อตัวเป็นพื้นฐานสำหรับการเคารพต่อ
ความเป็นมนุษย์ของบุคคลในกรณีการขัดกันทางอาวุธที่ไม่มีลักษณะระหว่างประเทศ

ระลึกเพิ่มเติมว่า บรรดาตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนได้ให้ความ
คุ้มครองขั้นพื้นฐานต่อบุคคล

ย้ำถึงการ ความจำเป็นในการให้ประกันความคุ้มครองที่ดีขึ้นสำหรับผู้ประสบภัยในการ
ขัดกันทางอาวุธ

ตระหนักว่า ในกรณีที่กฎหมายซึ่งบังคับใช้มิได้ครอบคลุมนั้น บุคคลจะคงอยู่ภายใต้ความ
คุ้มครองของหลักมนุษยธรรมและจากข้อกำหนดแห่งมโนธรรมของสาธารณชนโดยรวม
ได้ตกลงกันดังนี้

ภาค 1

ขอบข่ายของพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 1 – ขอบเขตการใช้บังคับในกรณีต่าง ๆ

1. พิธีสารฉบับนี้ ซึ่งได้พัฒนาและเพิ่มเติม ข้อ 3 ร่วมกันแห่งอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 โดยมีได้มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการใช้ที่มีอยู่แต่อย่างใดนั้น จะใช้บังคับกับบรรดาการขัดกันทางอาวุธทั้งปวงซึ่งมีได้อยู่ภายใต้ข้อ 1 ของพิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ที่ประสบภัยจากการขัดกันระหว่างประเทศทางอาวุธ (พิธีสารฉบับที่ 1) และซึ่งได้เกิดขึ้นในอาณาเขตของอัครภาคีผู้ทำสัญญาระหว่างกองทัพของตนและกองกำลังของฝ่ายต่อต้านหรือกลุ่มกองกำลังที่ได้มีการจัดตั้งขึ้นอื่น ๆ ที่อยู่ภายใต้อำนาจการบังคับบัญชาที่รับผิดชอบ ซึ่งควบคุมอาณาเขตส่วนหนึ่งของภาคีนั้น จนทำให้กองกำลังดังกล่าวดำเนินการปฏิบัติการทางทหารได้อย่างต่อเนื่องและพร้อมเพรียง และปฏิบัติตามพิธีสารฉบับนี้ได้
2. พิธีสารฉบับนี้จะไม่ใช่บังคับในสถานการณ์ความยุ่งยากภายในและความตึงเครียดต่าง ๆ เช่น การจลาจล การใช้กำลังรุนแรงที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราวและไม่ต่อเนื่อง ตลอดจนการกระทำอื่นที่มีลักษณะคล้ายกรณีดังกล่าวซึ่งมิใช่กรณีการขัดกันทางอาวุธ

ข้อ 2 – ขอบเขตการบังคับใช้สำหรับบุคคล

1. พิธีสารฉบับนี้จะต้องใช้บังคับโดยปราศจากการแบ่งแยกด้วยอคติอันเกิดจากเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนาหรือความเชื่อ ความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่น ถิ่นกำเนิดทางชนชาติหรือสังคม ฐานะทางการเงิน ชาติกำเนิดหรือสถานภาพอื่น ๆ หรือโดยอาศัยเกณฑ์ที่มีลักษณะคล้ายกันอื่นใด (ซึ่งต่อไปนี้จะใช้คำว่า “การแบ่งแยกด้วยอคติ”) สำหรับบรรดาบุคคลซึ่งได้รับผลกระทบจากการขัดกันทางอาวุธ ดังนิยามไว้ในข้อ 1
2. เมื่อการขัดกันทางอาวุธสิ้นสุดลง บรรดาบุคคลทั้งปวงผู้ได้สูญเสียเสรีภาพหรือต้องถูกจำกัดเสรีภาพโดยเหตุผลที่เกี่ยวกับการขัดกันดังกล่าว ตลอดจนการสูญเสียเสรีภาพหรือถูกจำกัดเสรีภาพภายหลังจากการขัดกันนั้นด้วยเหตุผลเดียวกัน จะได้รับการคุ้มครองโดยข้อ 5 และข้อ 6 จนกว่าการสูญเสียหรือการถูกจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะได้สิ้นสุดลง

ข้อ 3 – การไม่แทรกแซง

1. พิธีสารฉบับนี้จะไม่ใช่ในการกล่าวหาเพื่อความมุ่งหมายอันกระทบต่ออำนาจอธิปไตยแห่งรัฐหรือต่อความรับผิดชอบของรัฐบาล โดยวิธีการทั้งปวงอันชอบด้วยกฎหมายในอันที่จะอ้างหรือฟื้นฟูความสงบเรียบร้อยในรัฐหรือจะป้องกันเอกภาพแห่งชาติและบูรณภาพทางดินแดนของรัฐ
2. พิธีสารฉบับนี้จะไม่ใช่ในการกล่าวอ้างเพื่อหาความชอบธรรมในการแทรกแซงโดยตรงหรือโดยอ้อม หรือด้วยเหตุผลอื่นใดก็ตามในการขัดกันทางอาวุธ หรือในกิจการภายใน หรือภายนอกของอัครภาคีผู้ทำสัญญาในอาณาเขตซึ่งการขัดกันนั้นได้เกิดขึ้น

ภาค 2

การปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม

ข้อ 4 – หลักประกันมูลฐาน

1. บรรดาบุคคลทั้งปวงผู้ซึ่งมิได้มีส่วนเข้าร่วมโดยตรง หรือผู้ซึ่งได้ยุติการเข้าร่วมในการสู้รบ ทั้งนี้ไม่ว่าเสรีภาพของบุคคลนั้นจะถูกจำกัดหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับความเคารพในตัวบุคคล เกียรติยศ ความเชื่อถือ และการประกอบพิธีทางศาสนา บุคคลดังกล่าวจะได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมในทุกสภาวะการณ์ โดยปราศจากซึ่งการแบ่งแยกที่เป็นอคติ ห้ามมิให้มีการออกคำสั่งว่าจะไม่ให้มีผู้ใดมีชีวิตอยู่รอด
2. การกระทำดังต่อไปนี้ต่อบุคคลที่กล่าวไว้ในวรรค 1 ให้ถือและจะถือเป็นการต้องห้าม ไม่ว่าในเวลาและสถานที่ใด ทั้งนี้โดยมิเป็นการกระทบกระเทือนต่อลักษณะทั่วไปของข้อบัญญัติที่ได้กล่าวมาข้างต้น ได้แก่
 - ก) ความรุนแรงต่อชีวิต สุขภาพ และความเป็นปกติสุขทางร่างกายและจิตใจของบุคคล โดยเฉพาะการฆาตกรรม ตลอดจนการปฏิบัติที่โหดร้าย เช่น การทรมาน การตัดอวัยวะของร่างกาย หรือรูปแบบอื่นใดอันเป็นการลงโทษต่อร่างกาย
 - ข) การลงโทษเป็นหมู่
 - ค) การจับเป็นตัวประกัน
 - ง) การกระทำการก่อการร้าย

- จ) การกระทำอันเป็นการทำลายศักดิ์ศรีของบุคคลโดยเฉพาะการปฏิบัติอันเป็นการลบหลู่เหยียดหยาม การข่มขืน การบังคับให้ทำการค้าประเวณี และในรูปแบบอื่นใดของการกระทำอนาจาร
 - ฉ) การเอาคนลงเป็นทาสและการค้าทาสในรูปแบบต่าง ๆ
 - ช) การปล้นสะดม
 - ซ) การคุกคามจะกระทำการใด ๆ ดังกล่าวข้างต้น
3. เด็กจะได้รับการดูแลและช่วยเหลือในสิ่งที่ตนจำเป็นต้องการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดังนี้
- ก) เด็กจะได้รับการศึกษา รวมทั้งการศึกษาในทางศาสนาและศีลธรรม ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความประสงค์ของผู้ปกครอง หรือถ้าหากไม่มีผู้ปกครอง ให้คำนึงถึงความประสงค์ของผู้ที่รับผิดชอบในการดูแลเด็กนั้น
 - ข) ให้มีการนำใช้บรรดาขั้นตอนดำเนินการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการให้ครอบครัวที่ถูกแบ่งแยกชั่วคราวได้กลับมารวมกัน
 - ค) เด็กซึ่งมีอายุไม่เกิน 15 ปี จะไม่ถูกเกณฑ์เป็นทหารในกองทัพหรือในกลุ่มใด ๆ และจะไม่ได้รับอนุญาตให้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสู้รบ
 - ง) ความคุ้มครองพิเศษตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อนี้ สำหรับเด็กซึ่งมีอายุไม่เกิน 15 ปี จะยังคงใช้บังคับได้ แม้ในกรณีที่เด็กดังกล่าวได้เข้ามีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการสู้รบอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติในอนุมาตรา (ค) ดังกล่าวและเด็กนั้นถูกจับได้
 - จ) ให้นำใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อย้ายเด็กออกจากบริเวณที่มีการสู้รบกันไปยังบริเวณที่ปลอดภัยกว่าภายในประเทศนั้นเป็นการชั่วคราว และเพื่อประกันว่าเด็กจะมีบุคคลที่รับผิดชอบในเรื่องความปลอดภัยและความเป็นอยู่ของตนร่วมเดินทางไปด้วย ทั้งนี้ในกรณีที่จำเป็นและโดยได้รับความยินยอมเมื่อใดก็ตามที่เป็นไปได้จากผู้ปกครองของเด็กเหล่านั้น หรือจากบุคคลอื่นผู้ซึ่งตามกฎหมายและประเพณีให้ถือว่ารับผิดชอบเบื้องต้นในการให้การดูแลแก่เด็กเหล่านั้น

ข้อ 5 – บุคคลผู้ซึ่งถูกจำกัดเสรีภาพ

1. นอกเหนือจากบทบัญญัติในข้อ 4 บทบัญญัติต่อไปนี้จะได้รับความเคารพเป็นอย่างน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงบุคคลซึ่งสูญเสียเสรีภาพด้วยเหตุผลที่เกี่ยวกับการขัดกันทางอาวุธ ทั้งนี้ไม่ว่าจะถูกกักกันหรือคุมขัง

- ก) ผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยไข้จะได้รับการปฏิบัติตามข้อ 7
- ข) บุคคลตามที่ได้กล่าวถึงในวรรคนี้จะได้รับอาหารและน้ำดื่ม และได้รับความคุ้มครองในด้านสุขภาพและอนามัยและความคุ้มครองจากสภาพความรุนแรงของภูมิภาคและอันตรายจากการขัดกันทางอาวุธ ในขอบเขตเดียวกันกับที่ประชากรพลเรือนท้องถิ่นได้รับ
- ค) บุคคลดังกล่าวจะได้รับอนุญาตให้ได้รับการบรรเทาทุกข์ในลักษณะปัจเจกบุคคลหรือกลุ่ม
- ง) บุคคลดังกล่าวจะได้รับอนุญาตให้ประกอบศาสนกิจของตนได้ และหากว่าการร้องขอและมีความเหมาะสม ก็จะได้รับความช่วยเหลือทางด้านจิตใจจากบุคคลต่าง ๆ เช่น ศาสนาจารย์เพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
- จ) ในกรณีที่ถูกใช้งาน บุคคลดังกล่าวจะได้รับประโยชน์จากสภาพของการทำงานและความคุ้มครองในลักษณะที่คล้ายกับที่ประชากรพลเรือนในท้องถิ่นได้รับ
2. บุคคลผู้ซึ่งรับผิดชอบต่อการกักกันหรือคุมขังบุคคลตามที่ได้กล่าวไว้ในวรรค 1 จะเคารพต่อบทบัญญัติดังต่อไปนี้ที่เกี่ยวกับบุคคลดังกล่าวอีกด้วย ทั้งนี้ภายใต้ข้อจำกัดในความสามารถของตน
- ก) สตรีจะได้รับการจัดให้อยู่ในสถานที่พักซึ่งแยกออกจากสถานที่ของบุรุษ และจะอยู่ภายใต้การดูแลโดยตรงโดยสตรี ทั้งนี้เว้นแต่กรณีที่บุรุษและสตรีของครอบครัวถูกจัดให้อยู่ร่วมกัน
- ข) บุคคลดังกล่าวจะได้รับอนุญาตให้ส่งและรับจดหมายและบัตรต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้โดยจำนวนของสิ่งของดังกล่าวอาจถูกจำกัดจำนวนโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ หากพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นที่ต้องกระทำเช่นนั้น
- ค) สถานที่กักกันและคุมขังจะไม่ตั้งอยู่ใกล้เขตการสู้รบ บุคคลตามที่ได้กล่าวไว้ในวรรคแรกจะได้รับการอพยพ หากสถานที่ที่ติดถูกกักกันหรือคุมขังอาจเป็นอันตรายได้จากการขัดกันทางอาวุธ หากการอพยพบุคคลดังกล่าวดำเนินการได้ภายใต้เงื่อนไขแห่งความปลอดภัยที่เพียงพอ
- ง) บุคคลดังกล่าวจะได้รับประโยชน์จากการตรวจทางการแพทย์
- จ) สุขภาพและบูรณภาพทางร่างกายหรือทางจิตใจ จะไม่ได้รับอันตรายจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่ไม่ชอบธรรม ฉะนั้น ห้ามมิให้บุคคลที่ได้กล่าวถึงในข้อนี้ต้องเข้าสู่ใต้กระบวนกรทางแพทย์ใดซึ่งมิได้ขี้นเนื่องมาจากสภาพสุขภาพของบุคคลที่เกี่ยวข้อง และซึ่งไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน

ทางการแพทย์อันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปที่ใช้กับบุคคลที่มีเสรีภายใต้ภาวะการณ
ทางการแพทย์ที่มีลักษณะคล้ายกัน

3. บุคคลผู้ซึ่งมีได้อยู่ภายใต้วรรคแรก แต่ได้ถูกจำกัดเสรีภาพไม่ว่าในทางใดโดยเหตุผล
ที่เกี่ยวกับการขัดกันทางอาวุธ จะได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมตามข้อ 4
และตามวรรคแรก ก) ค) และ จ) และวรรค 2 ข) แห่งข้อนี้
4. หากมีการตัดสินใจปล่อยบุคคลซึ่งสูญเสียเสรีภาพ จะมีการดำเนินการในมาตรการที่
จำเป็นเพื่อให้ประกันความปลอดภัยต่อบุคคลดังกล่าวโดยบุคคลผู้มีอำนาจตัดสินนั้น

ข้อ 6 – การดำเนินคดีทางอาญา

1. ข้อนี้ให้ใช้ในเรื่องการดำเนินคดีและการลงโทษการกระทำผิดทางอาญาที่เกี่ยวกับการ
การขัดกันทางอาวุธ
2. จะไม่มีการพิพากษาและการลงโทษบุคคลผู้ได้กระทำความผิดจริง เว้นแต่จะได้
มีการตัดสินลงโทษโดยศาลซึ่งให้หลักประกันที่สำคัญในความเป็นอิสระและไม่
ลำเอียงต่อฝ่ายใดโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 - ก) กระบวนวิธีพิจารณาจะกำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดได้รับแจ้งเกี่ยวกับ
รายละเอียดของข้อกล่าวหา และจะให้โอกาสสำหรับผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวใน
ระยะเวลาก่อนและระหว่างการพิจารณาคดีในการใช้สิทธิและวิธีการทั้งปวง
เพื่อต่อสู้คดี
 - ข) จะไม่มีผู้ใดถูกตัดสินว่ากระทำผิด เว้นแต่การตัดสินบนพื้นฐานของ
ความรับผิดชอบทางอาญาในฐานะปัจเจกชน
 - ค) จะไม่มีผู้ใดถูกตัดสินว่ากระทำผิดทางอาญาเนื่องจากการกระทำหรือการ
ละเว้นการกระทำใดซึ่งมิได้เป็นความผิดทางอาญาภายใต้กฎหมายในเวลา
ที่ได้มีการกระทำหรือการละเว้นการกระทำนั้น และจะไม่มีการลงโทษที่หนัก
กว่าโทษที่ได้ใช้บังคับในเวลาที่ได้มีการกระทำผิดทางอาญานั้น หากภายหลัง
การกระทำความผิดดังกล่าว กฎหมายบัญญัติผู้กระทำความผิดจะได้รับประโยชน์
จากบทบัญญัตินั้นกำหนดโทษในลักษณะที่เบากว่า
 - ง) บุคคลใดที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดจะได้รับสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์
จนกว่าจะได้มีการพิสูจน์ว่ามีความผิดตามกฎหมาย
 - จ) บุคคลใดที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดจะมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดย
ไปปรากฏตัวด้วยตนเอง
 - ฉ) จะไม่มีการบังคับให้บุคคลใดให้การในลักษณะที่เป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองหรือ
ให้การสารภาพว่าได้กระทำความผิด

3. เมื่อถูกตัดสินว่าได้กระทำความผิด บุคคลที่ถูกตัดสินเช่นว่าจะได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับ
 ลู่ทางการแก้ไขทางศาลและทางอื่น ๆ อีกทั้งกำหนดเวลาสำหรับการดำเนินการ
 แก้ไขนั้น ๆ
4. จะไม่มีการตัดสินประหารชีวิตบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปี ในเวลาที่ได้กระทำความผิด
 และจะไม่ใช้โทษประหารชีวิตต่อสตรีผู้มีความผิดหรือมารดาของเด็กผู้เยาว์
5. เมื่อการสู้รบสิ้นสุดลง เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะพยายามให้มีการนิรโทษกรรมสำหรับ
 บุคคลผู้ซึ่งได้เข้าร่วมในการขัดกันทางอาวุธหรือผู้ซึ่งสูญเสียเสรีภาพด้วยเหตุผล
 ทางทหารขัดกันทางอาวุธในลักษณะที่กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้ไม่ว่า
 บุคคลนั้นถูกกักกันหรือคุมขังอยู่

ภาค 3

ผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้และผู้ทีเรื่ออับปาง

ข้อ 7 – การคุ้มครองและการดูแล

1. บรรดาผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ทีเรื่ออับปาง จะได้รับความเคารพและความ
 คุ้มครอง ทั้งนี้ไม่ว่าผู้นั้นจะเข้ามามีส่วนในการขัดกันทางอาวุธหรือไม่
2. ในทุกภาวะการณ์ บุคคลดังกล่าวจะได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมและจะ
 ได้รับความดูแลรักษาและความเอาใจใส่ทางการแพทย์ตามสภาพในลักษณะเต็มตาม
 ความสามารถที่จะปฏิบัติได้ และให้มีความปลอดภัยให้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
 จะไม่มีการแบ่งแยกในระหว่างบุคคลนั้นด้วยสาเหตุประการใด ๆ นอกจากเหตุผล
 ทางทางการแพทย์

ข้อ 8 – การค้นหา

ตราบเท่าที่ภาวะการณ์จะอำนวย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังการสู้รบ จะมีการ
 ดำเนินบรรดามาตรการการค้นหาและรวบรวมผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ทีเรื่ออับปาง
 เพื่อคุ้มครองบุคคลดังกล่าวจากการปล้นสะดมและการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม เพื่อเป็น
 หลักประกันในด้านการดูแลอย่างเพียงพอ และเพื่อค้นหาผู้เสียชีวิต ป้องกันไม่ให้ร่าง
 ผู้เสียชีวิตเน่าเปื่อย และจัดการกับร่างผู้เสียชีวิตตามที่เหมาะสม

ข้อ 9 – การคุ้มครองบุคลากรทางการแพทย์และบุคลากรทางศาสนา

1. บุคลากรทางการแพทย์และบุคลากรทางศาสนาจะได้รับความเคารพและความ
 คุ้มครอง และจะได้รับบรรดาความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่จะทำได้ในการปฏิบัติหน้าที่

ของตน บุคคลดังกล่าวจะไม่ถูกบังคับให้ปฏิบัติภารกิจใดซึ่งไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ทางมนุษยธรรมของตน

2. ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน บุคลากรทางการแพทย์จะถูกกำหนดให้มีความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อบุคคลใด ๆ มิได้ เว้นแต่ด้วยเหตุผลทางการแพทย์

ข้อ 10 – ความคุ้มครองทั่วไปต่อการปฏิบัติหน้าที่ทางการแพทย์

1. ภายใต้ทุกภาวะการณ์ บุคคลใดจะไม่ถูกลงโทษเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ทางการแพทย์ซึ่งสอดคล้องต่อจรรยาบรรณแพทย์ ทั้งนี้โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงบุคคลผู้ได้รับประโยชน์จากการนั้น
2. บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางการแพทย์จะไม่ถูกบังคับให้กระทำการหรือปฏิบัติงานใด ๆ ที่ขัดต่อจรรยาบรรณแพทย์ หรือถูกบังคับให้ละเว้นกระทำการใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎแห่งจรรยาบรรณแพทย์ หรือกฎอื่นที่กำหนดเพื่อประโยชน์ของผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยใช้ หรือพิธีสารฉบับนี้
3. ภายใต้บังคับกฎหมายแห่งชาติ พันธกรณีในทางวิชาชีพของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานทางการแพทย์ในเรื่องข้อมูลซึ่งตนอาจได้รับมาเกี่ยวกับผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยใช้ที่อยู่ใต้การดูแลของตนจะได้รับการเคารพ
4. ภายใต้บังคับกฎหมายแห่งชาติ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานทางการแพทย์จะไม่ถูกลงโทษทางอาญาใด ๆ ในการปฏิเสธหรือการไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยใช้ซึ่งได้อยู่หรือเคยอยู่ภายใต้การดูแลของตน

ข้อ 11 – การคุ้มครองหน่วยทางการแพทย์และการขนส่งทางการแพทย์

1. หน่วยทางการแพทย์และการขนส่งทางการแพทย์ จะได้รับความเคารพและความคุ้มครองตลอดเวลา และจะไม่ตกเป็นเป้าหมายของการโจมตี
2. ความคุ้มครองซึ่งหน่วยทางการแพทย์และปัจจัยขนส่งทางการแพทย์มีสิทธิ์ได้รับนั้นจะไม่สิ้นสุดลง เว้นไว้แต่หากได้นำไปใช้ในการสู้รบที่อยู่นอกเหนือไปจากการดำเนินงานทางด้านมนุษยธรรม อย่างไรก็ตาม ความคุ้มครองนี้อาจสิ้นสุดลงได้แต่ต้องเฉพาะภายหลังจากที่ได้มีการให้คำเตือนในกรณีที่เหมาะสม โดยกำหนดระยะเวลาพอสมควร และภายหลังจากที่คำเตือนนั้นยังคงได้รับการเพิกเฉย

ข้อ 12 – เครื่องหมายพิเศษ

ภายใต้การอำนวยการของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้อง บุคลากรทางการแพทย์และบุคลากรทางศาสนา และหน่วยทางการแพทย์ จะแสดงเครื่องหมายพิเศษของกาชาด

เสียวงเดือนแดง หรือสิ่งโตแดงและดวงอาทิตย์บนพื้นขาวและจะแสดงบนปัจจัยขนส่งทางการแพทย์ เครื่องหมายดังกล่าวจะได้รับความเคารพในทุกภาวการณ์และจะไม่ใช้ในลักษณะที่ไม่เหมาะสม

ภาค 4

ประชากรพลเรือน

ข้อ 13 - การคุ้มครองประชากรพลเรือน

1. ประชากรพลเรือนและพลเรือนปัจเจกบุคคล จะได้รับความคุ้มครองโดยทั่วไปจากอันตรายซึ่งเกิดขึ้นจากการปฏิบัติการทางทหาร เพื่อให้ความคุ้มครองดังกล่าวได้สัมฤทธิ์ผล กฎเกณฑ์ดังต่อไปนี้จะต้องได้รับการเคารพในทุกภาวการณ์
2. ประชากรพลเรือนและพลเรือนปัจเจกบุคคลจะไม่ตกเป็นเป้าหมายแห่งการโจมตี ห้ามมิให้กระทำการหรือคุกคามว่าจะใช้ความรุนแรงโดยมีความมุ่งหมายเบื้องต้นเพื่อแพร่ความหวาดกลัวในหมู่ประชากรพลเรือน
3. พลเรือนจะได้รับความคุ้มครองในบทบาทผู้มีส่วนนี้ トラบเท่าที่ตนมิได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการสู้รบ

ข้อ 14 - การคุ้มครองทรัพย์สินของที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีพของประชากรพลเรือน

ห้ามมิให้ใช้การก่อให้เกิดความอดอยากต่อประชากรพลเรือนเป็นวิธีการในการสู้รบ ดังนั้น โดยวัตถุประสงค์ดังกล่าว ห้ามมิให้โจมตี ทำลาย เคลื่อนย้าย หรือกระทำการให้ปราศจากประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินของที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของประชากรพลเรือน เช่น อาหาร พืชผล ปศุสัตว์ สิ่งติดตั้งและบริภัณฑ์น้ำดื่ม และงานชลประทาน

ข้อ 15 - การคุ้มครองงานและสิ่งติดตั้งที่บรรจพลังงานอันตราย

งานหรือสิ่งติดตั้งที่บรรจพลังงานอันตราย กล่าวคือ เขื่อน ทำนบ และโรงไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์ จะไม่ถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายการโจมตี แม้ว่าทรัพย์สินของเหล่านี้จะใช้เป็นเป้าหมายทางการทหาร หากการโจมตีดังกล่าวอาจก่อให้เกิดการปล่อยพลังงานอันตรายและการสูญเสียอย่างมากติดตามมาต่อประชากรพลเรือน

ข้อ 16 - การคุ้มครองทรัพย์สินของวัตถุทางวัฒนธรรมและศาสนสถาน

ห้ามมิให้กระทำการใดในเชิงการสู้รบต่ออนุสาวรีย์ทางประวัติศาสตร์ งานศิลปะ หรือศาสนสถาน ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมหรือทางจิตใจของประชาชน และห้ามมิให้

ใช้สิ่งเหล่านี้เพื่อสนับสนุนความพยายามในทางทหารของตน ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อบทบัญญัติของอนุสัญญากรุงเทพฯว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินทางวัฒนธรรมในกรณีที่มีการขัดกันทางอาวุธ ลงวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 1954

ข้อ 17 – การห้ามการเคลื่อนย้ายพลเรือนด้วยการบังคับ

1. การเคลื่อนประชากรพลเรือนนั้น จะไม่มีการสั่งให้ดำเนินการด้วยเหตุผลที่เกี่ยวกับการขัดกัน เว้นแต่ในกรณีความมั่นคงของพลเรือนหรือด้วยเหตุผลความจำเป็นทางการทหารอันมีอาจเลี่ยงได้ หากมีการเคลื่อนย้ายดังกล่าว จะมีการดำเนินการมาตรการทุกอย่างเพื่อที่ว่าประชากรพลเรือนจะได้รับสภาพที่พึงพอใจในเรื่องที่อยู่ สุขอนามัย สุขภาพ ความปลอดภัย และโภชนาการ
2. พลเรือนจะไม่ถูกบังคับให้เดินทางออกจากอาณาเขตของตนด้วยเหตุผลที่เกี่ยวกับการขัดกัน

ข้อ 18 – สภาผู้ดำเนินการและการดำเนินการบรรเทาทุกข์

1. สภาผู้ดำเนินการบรรเทาทุกข์ซึ่งตั้งอยู่ในอาณาเขตของอัครภาคีผู้ทำสัญญา เช่น องค์การกาชาด (เสี้ยววงเดือนแดง สิ่งโตแดงและดวงอาทิตย์) อาจเสนอให้บริการสำหรับการดำเนินการตามหน้าที่ของตนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธ ประชากรพลเรือนอาจริเริ่มด้วยตนเองก็ได้ในอันที่จะรวบรวมและดูแลผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยไข้ และผู้ที่เรืออัปปาง
2. หากประชากรพลเรือนได้รับความเดือดร้อนจากความยากลำบากที่เกินควร เนื่องจากการขาดปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เช่น อาหารและยารักษาโรค จะต้องมีการปฏิบัติการเพื่อบรรเทาทุกข์สำหรับประชากรพลเรือนดังกล่าว ในลักษณะเฉพาะเพื่อมนุษยธรรมและการไม่ลำเอียงต่อฝ่ายใด ซึ่งดำเนินการโดยปราศจากการแบ่งแยกทางอคติ ทั้งนี้ภายใต้ความยินยอมของอัครภาคีผู้ทำสัญญาที่เกี่ยวข้อง

ภาค 5

บทบัญญัติสุดท้าย

ข้อ 19 – การเผยแพร่

พิธีสารนี้จะได้รับการเผยแพร่อย่างกว้างขวางเท่าที่จะกระทำได้

ข้อ 20 – การลงนาม

พิธีสารฉบับนี้จะเปิดให้ภาคีทั้งปวงของอนุสัญญาทั้งหลายลงนามได้เมื่อถึง 6 เดือนภายหลังจากที่ได้มีการลงนามในกรรมสารสุดท้ายแล้ว และจะคงเปิดให้มีการลงนามเป็นระยะเวลา 12 เดือน

ข้อ 21 – การให้สัตยาบัน

พิธีสารฉบับนี้จะมีการให้สัตยาบันโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ สาสน์ให้สัตยาบันสารจะมอบไว้ต่อคณะมนตรีสหพันธ์สวิสซึ่งเป็นฝ่ายผู้รับผิดชอบของอนุสัญญา

ข้อ 22 – การภาคยานุวัติ

พิธีสารฉบับนี้จะเปิดให้มีการภาคยานุวัติโดยภาคีใดของอนุสัญญาซึ่งยังมีได้ให้การลงนามภาคยานุวัติสารจะมอบไว้กับฝ่ายผู้รับผิดชอบ

ข้อ 23 – การมีผลบังคับใช้

1. พิธีสารฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อถึง 6 เดือน ภายหลังจากที่ได้มีการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสาร 2 ฉบับแล้ว
2. ในกรณีภาคีของอนุสัญญาทั้งหลายที่ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติพิธีสารฉบับนี้ ภายหลังจากนั้นพิธีสารจะมีผลบังคับใช้ 6 เดือน หลังจากที่ได้มีการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารแล้วโดยภาคีดังกล่าว

ข้อ 24 – การแก้ไข

1. อัครภาคีผู้ทำสัญญาใดอาจเสนอให้มีการแก้ไขพิธีสารฉบับนี้ได้ขอความที่เสนอให้มีการแก้ไขจะต้องส่งไปให้ฝ่ายผู้รับผิดชอบ ซึ่งจะตัดสินใจหลังจากที่ได้ปรึกษากับบรรดาอัครภาคีผู้ทำสัญญาและคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศว่าควรที่จะจัดประชุมเพื่อพิจารณาการแก้ไขที่ได้รับการเสนอนั้นหรือไม่
2. ฝ่ายผู้รับผิดชอบจะเชิญอัครภาคีผู้ทำสัญญาตลอดจนบรรดาภาคีทั้งปวงของอนุสัญญาทั้งหลายให้เข้าร่วมประชุม ไม่ว่าภาคีดังกล่าวจะเป็นผู้ลงนามในพิธีสารนี้หรือไม่

ข้อ 25 – การบอกลีก

1. ในกรณีอัครภาคีผู้ทำสัญญาได้บอกลีกในพิธีสารฉบับนี้ การบอกลีกจะมีผลต่อเมื่อสิ้นสุดระยะเวลา 6 เดือน ภายหลังจากการรับตราสารการบอกลีกนั้น อย่างไรก็ตาม หากสิ้นสุดระยะเวลา 6 เดือนนั้น ภาคีสมาชิกที่บอกลีกได้เข้ามีส่วนเกี่ยวข้องในสถานการณ์ตามข้อ 1 นั้น การบอกลีกจะไม่มีผลก่อนการสิ้นสุด

ของการขัดกันทางอาวุธ บุคคลผู้ซึ่งถูกทำให้ไร้เสรีภาพหรือผู้ซึ่งเสรีภาพของตนถูกจำกัดด้วยเหตุผลที่เกี่ยวกับการขัดกันจะยังคงได้รับประโยชน์จากบทบัญญัติแห่งพิธีสารนี้ต่อไปจนกว่าได้รับการปล่อยตัวในที่สุด

2. การบอกเลิกจะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังฝ่ายผู้รับจดทะเบียนซึ่งจะจัดส่งการบอกเลิกดังกล่าวไปยังบรรดาอัครภาคีผู้ทำสัญญา

ข้อ 26 – การแจ้ง

ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะแจ้งอัครภาคีผู้ทำสัญญาตลอดจนภาคีแห่งอนุสัญญาทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นผู้ลงนามในพิธีสารฉบับนี้หรือไม่ ในเรื่องดังนี้

- ก) การลงนามพิธีสารนี้และการมอบสัตยาบันสารและภาคยานุวัติสารภายใต้ข้อ 21 และ 22
- ข) วันที่พิธีสารนี้มีผลบังคับใช้ตามข้อ 23 และ
- ค) การติดต่อทางเอกสารและคำประกาศที่ได้รับภายใต้ข้อ 24

ข้อ 27 – การลงทะเบียน

1. ภายหลังจากพิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะส่งพิธีสารฉบับดังกล่าวไปยังสำนักงานเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ เพื่อการลงทะเบียนและเผยแพร่ตามข้อ 102 ของกฎบัตรสหประชาชาติ
2. ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะแจ้งต่อสำนักงานเลขาธิการองค์การสหประชาชาติถึงบรรดาการให้สัตยาบันและการภาคยานุวัติซึ่งตนได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 28 – เอกสารฉบับแท้

ต้นฉบับของพิธีสารฉบับนี้จะได้มอบต่อฝ่ายผู้รับจดทะเบียน โดยฉบับภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน จะมีสถานะเท่าเทียมกันในความถูกต้อง ฝ่ายผู้รับจดทะเบียนจะส่งสำเนาที่มีการรับรองว่าเป็นสำเนาของฉบับจริงให้ต่อบรรดาภาคีทั้งปวงของอนุสัญญาทั้งหลาย

ข้อมูล

ของการประชุมทางการทูต ครั้งที่ 4

ข้อมูลที่ 17

การใช้วิธีการทราบรูปพรรณด้วยแสงและอิเล็กทรอนิกส์ของเครื่องบินทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 และภายใต้พิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 1) การประชุมทางการทูตว่าด้วยการยืนยันและการพัฒนากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในการขัดกันทางอาวุธ เจนีวา ค.ศ. 1974-1977

พิจารณาว่า:

- ก) เพื่อหลีกเลี่ยงการสู้รบโดยกองกำลังรบ จำเป็นต้องมีการทราบรูปพรรณเครื่องบินทางการแพทย์ที่บินอยู่ทั้งด้วยอิเล็กทรอนิกส์และแสง
- ข) ระบบเรดาร์ทุติยภูมิ (SSR) มีความสามารถในการทราบรูปพรรณของเครื่องบินและรายละเอียดเที่ยวบินระหว่างการเดินทาง
- ค) องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศเป็นหน่วยงานระหว่างประเทศที่มีความเหมาะสมที่สุดในการกำหนดโหมดและรหัส SSR ในช่วงของสถานการณ์ที่คาดการณ์ไว้
- ง) การประชุมครั้งนี้ได้ตกลงที่จะใช้ไฟกะพริบสีน้ำเงินเป็นวิธีการทราบรูปพรรณเครื่องบินที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางการแพทย์เท่านั้น⁴

ตระหนักว่าการกำหนดโหมด SSR แบบเอกสิทธิ์เฉพาะสำหรับทั่วโลกและรหัสสำหรับการทราบรูปพรรณเครื่องบินทางการแพทย์อาจเป็นเรื่องที่กระทำมิได้เนื่องจากมีการติดตั้งระบบ SSR เพื่อใช้งานอย่างกว้างขวาง

1. ขอให้ประธานการประชุมส่งเอกสารนี้ไปยังองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศพร้อมกับเอกสารที่แนบมาของการประชุมนี้ โดยเชิญชวนองค์การฯ ให้ดำเนินการดังนี้
 - ก) กำหนดขั้นตอนที่เหมาะสมสำหรับการกำหนดโหมด SSR และรหัสเฉพาะสำหรับเครื่องบินทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องในกรณีที่เกิดการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ และ
 - ข) จัดบันทึกข้อตกลงของการประชุมครั้งนี้ในการรับรองไฟกะพริบสีน้ำเงินให้เป็นวิธีการทราบรูปพรรณเครื่องบินทางการแพทย์และจัดเตรียมเรื่องการใช้งานไว้ในเอกสารขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศที่เหมาะสม
2. เรียกร้องให้รัฐบาลที่ได้รับเชิญเข้าร่วมการประชุมนี้ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่เพื่อความพยายามนี้ในกระบวนการให้คำปรึกษาขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศครั้งนี้

การประชุมเต็มคณะครั้งที่ 54

7 มิถุนายน 1977

⁴ ดูภาคผนวกของข้อมต้นี้

ภาคผนวก

ข้อ 7 และ 9 ของข้อบังคับในภาคผนวก 4
ของพิธีสารฉบับที่ 1

ข้อ 7 - สัญญาไฟ

1. สัญญาไฟ ซึ่งประกอบด้วยไฟสีน้ำเงินกะพริบตามที่กำหนดไว้ในคู่มือทางเทคนิคที่สมควรเดินอากาศขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) เลขที่ 9051 กำหนดขึ้นสำหรับเครื่องบินทางการแพทย์ใช้เพื่อส่งสัญญาณเอกลักษณ์ของตน อากาศยานประเภทอื่นใดไม่อาจใช้สัญญาณนี้ได้ อากาศยานทางการแพทย์จะติดตั้งไฟเช่นว่านี้เท่าที่จำเป็นเพื่อให้มองเห็นสัญญาณไฟได้จากหลายทิศทางเท่าที่จะทำได้
2. เรือที่ได้รับการคุ้มครองตามอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 และพิธีสาร จะต้องมีย่านไฟสีน้ำเงินกะพริบที่มองเห็นได้จากทุกทิศทางอย่างน้อยหนึ่งดวง ตามบทบัญญัติของบทที่ 14 วรรค 4 แห่งประมวลข้อปฏิบัติด้านการส่งสัญญาณระหว่างประเทศขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO)
3. พาหนะทางการแพทย์จะต้องมีไฟกะพริบสีน้ำเงินอย่างน้อยหนึ่งดวงที่มองเห็นได้จากระยะไกล อัครภาคีผู้ทำสัญญาและโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคีพิพาทที่ใช้ไฟสีอื่นจะต้องแจ้งให้ภาคีฝ่ายต่าง ๆ ได้ทราบด้วย
4. สีน้ำเงินที่แนะนำได้มาจากขอบเขตของสีที่กำหนดโดยคณะกรรมการระหว่างประเทศว่าด้วยความส่องสว่างจากการใช้สามสีประสมกันดังนี้
ขอบเขตของสีเขียว $y = 0.065 + 0.805x$
ขอบเขตของสีขาวย $y = 0.400 - x$
ขอบเขตของสีม่วง $x = 0.133 + 0.600y$
อัตราการกะพริบของไฟสีน้ำเงินที่แนะนำอยู่ระหว่างหกสิบและหนึ่งร้อยครั้งต่อนาที

ข้อ 9 - การทราบรูปพรรณด้วยอิเล็กทรอนิกส์

1. ระบบเรดาร์ทุติยภูมิ (SSR) ที่ระบุไว้ในภาคผนวก 10 ของอนุสัญญาชิคาโกว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศฉบับลงวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1944 ซึ่งได้รับการแก้ไขในเวลาต่อ ๆ มา อาจนำมาใช้เพื่อทราบรูปพรรณ และเพื่อติดตามเส้นทางของอากาศยานทางการแพทย์ รูปแบบระบบเรดาร์ทุติยภูมิ (SSR) และรหัสที่จะส่งวนไว้สำหรับอากาศยานทางการแพทย์ใช้เป็นการเฉพาะจะกำหนดโดยอัครภาคีผู้ทำสัญญาภาคีพิพาทหรือภาคีหนึ่งของภาคีพิพาทที่กระทำตามความตกลงหรือตามลำพังตามวิธีดำเนินการที่จะแนะนำโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ
2. พาหนะทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองอาจใช้ช่องสัญญาณเรดาร์การบินมาตรฐานและ/หรือช่องสัญญาณเรดาร์ค้นหาและกักขังทางทะเลเพื่อการทราบรูปพรรณและตำแหน่งเรือหรือเครื่องบินลำอื่นที่ติดตั้งเรดาร์ทุติยภูมิ อาจทราบรูปพรรณพาหนะทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองโดยใช้รหัสที่

ส่งโดยดาวเทียมเรดาร์ เช่น ในโหมด 3/A ติดตั้งบนพาหนะทางการแพทย์หน่วยงานที่มีอำนาจควรรกำหนดรหัสที่ส่งโดยช่องรับส่งผ่านสัญญาณพาหนะทางการแพทย์ให้แก่ยานพาหนะนั้นและแจ้งให้ทุกภาคีคู่พิพาททุกฝ่ายทราบ

3. เรือดำน้ำอาจพิสูจน์ทราบรูปพรรณพาหนะทางการแพทย์ได้ด้วยสัญญาณเสียงใต้น้ำที่ส่งโดยพาหนะทางการแพทย์สัญญาณเสียงใต้น้ำจะต้องประกอบด้วยสัญญาณเรียกขาน (หรือวิธีการอื่นใดที่เป็นที่รู้จักจะในการทราบรูปพรรณพาหนะทางการแพทย์) ของเรือที่นำหน้าด้วย YYY กลุ่มเดียวที่ส่งด้วยมอร์สด้วยความถี่เสียงที่เหมาะสม เช่น 5 กิโลเฮิร์ตซ์ภาคีคู่พิพาทที่ประสงค์จะใช้สัญญาณการทราบรูปพรรณโดยเสียงใต้น้ำที่อธิบายไว้ข้างต้นจะต้องแจ้งให้ภาคีที่เกี่ยวข้องทราบถึงสัญญาณดังกล่าวโดยเร็วที่สุด และเมื่อแจ้งเกี่ยวกับการใช้เรือพยาบาลของตนนั้น จะต้องยืนยันความถี่ที่จะใช้ให้ทราบด้วย
4. ด้วยการทำความตกลงพิเศษระหว่างกัน ภาคีคู่พิพาทอาจจัดตั้งระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่คล้ายกันเพื่อทราบรูปพรรณของยวดยานทางการแพทย์ ลเรือพยาบาลและเรือกู้ภัย

ข้อมติที่ 18

การใช้การส่งสัญญาณด้วยแสงเพื่อทราบรูปพรรณพาหนะทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 และภายใต้พิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 1) การประชุมทางการทูตว่าด้วยกรียันยันและการพัฒนากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในการขัดกันทางอาวุธ เจนีวา ค.ศ. 1974-1977

พิจารณาว่า

- ก) เพื่อหลีกเลี่ยงการโจมตี จำเป็นต้องมีการปรับปรุงการทราบรูปพรรณด้วยแสงของพาหนะทางการแพทย์
- ข) การประชุมครั้งนี้ได้ตกลงที่จะใช้ไฟกะพริบสีน้ำเงินเป็นวิธีการทราบรูปพรรณด้วยแสงที่จะใช้โดยเครื่องบินที่มีส่วนร่วมในการขนส่งทางการแพทย์เท่านั้น⁵
- ค) ด้วยการทำความเข้าใจพิเศษระหว่างกัน ภาคีคู่พิพาทอาจสงวนการใช้ไฟกะพริบสีฟ้าเพื่อการทราบรูปพรรณของยานพาหนะทางการแพทย์ ละเอียดพยาบาลและเรือกู้ภัย แต่ในกรณีที่ไม่มีการทำความเข้าใจดังกล่าว ก็มีได้ห้ามให้ใช้สัญญาณดังกล่าวสำหรับยานพาหนะหรือเรืออื่น ๆ
- ง) นอกเหนือจากเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดและไฟกะพริบสีน้ำเงินแล้ว ยังอาจใช้วิธีการอื่นในการทราบรูปพรรณ เช่น ธงสัญญาณและพลุฉุกเฉินเพื่อทราบรูปพรรณพาหนะทางการแพทย์ได้
- จ) องค์การที่ปรึกษาทางทะเลระหว่างรัฐบาล (IMCO) เป็นหน่วยงานระหว่างประเทศที่เหมาะสมที่สุดในการกำหนดและประกาศใช้สัญญาณแสงที่จะใช้ในสภาพแวดล้อมทางทะเล

สังเกตว่า ฆ้อนสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 จะรับรองการใช้เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดของเรือพยาบาลและพาหนะทางการแพทย์ แต่การใช้งานนี้ไม่ได้แสดงไว้ในเอกสารที่เกี่ยวข้องขององค์การที่ปรึกษาทางทะเลระหว่างรัฐบาล

1. ขอให้ประธานการประชุมส่งข้อมตินี้ไปยังองค์การที่ปรึกษาทางทะเลระหว่างรัฐบาลพร้อมกับเอกสารของการประชุมนี้ โดยเชิญให้องค์การดังกล่าวดำเนินการดังนี้
 - ก) พิจารณากำหนดมาใช้ในเอกสารที่เหมาะสม เช่น ประมวลข้อปฏิบัติด้านการส่งสัญญาณระหว่างประเทศ ไฟกะพริบสีน้ำเงินตามที่อธิบายไว้ในข้อ 6 แห่งภาค 3 เกี่ยวกับข้อบังคับที่มีอยู่ในภาคผนวก 1 ของพิธีสารฉบับที่ 1
 - ข) จัดให้มีการรับรองเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดในเอกสารที่เหมาะสม (ดูข้อ 3 แห่งภาค 2 เกี่ยวกับข้อบังคับดังกล่าว)
 - ค) พิจารณากำหนดสัญญาณธงที่ไม่ซ้ำกันและพลุสัญญาณ เช่น สีขาว-แดง-ขาว ซึ่งอาจใช้สำหรับการทราบรูปพรรณด้วยแสงเพิ่มเติมหรือเป็นทางเลือกของพาหนะทางการแพทย์

⁵ ดูภาคผนวกของข้อมตินี้

2. เรียกร้องให้รัฐบาลที่ได้รับเชิญเข้าร่วมการประชุมนี้ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่เพื่อความพยายามนี้ ในกระบวนการให้คำปรึกษาขององค์การที่ปรึกษาทางทะเลระหว่างรัฐบาล

การประชุมเต็มคณะครั้งที่ 54

7 มิถุนายน ค.ศ. 1977

ภาคผนวก

ข้อ 4 7 11 และ 12 ของข้อบังคับที่มีอยู่ในภาคผนวก 1 ของพิธีสารฉบับที่ 1

ข้อ 4 - รูปร่าง

เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด (สีแดงบนพื้นสีขาว) จะมีขนาดใหญ่พอสมควรภายใต้พฤติการณ์ต่าง ๆ สำหรับรูปร่างของกาชาด เลี้ยววงเดือนแดง หรือสิงโตและดวงอาทิตย์* อัครภาคีผู้ทำสัญญาอาจถือตามแบบที่แสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดสีแดงบนพื้นสีขาว

ข้อ 7 - สัญญาณไฟ

1. สัญญาณไฟ ซึ่งประกอบด้วยไฟสีน้ำเงินกะพริบตามที่กำหนดไว้ในคู่มือทางเทคนิคที่สมควรเดินอากาศขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) เลขที่ 9051 กำหนดขึ้นสำหรับเครื่องบินทางการแพทย์ใช้เพื่อส่งสัญญาณเอกลักษณ์ของตน อากาศยานประเภทอื่นใดไม่อาจใช้สัญญาณนี้ได้ อากาศยานทางการแพทย์จะติดตั้งไฟเช่นว่านี้เท่าที่จำเป็นเพื่อให้มองเห็นสัญญาณไฟได้จากหลายทิศทางเท่าที่จะทำได้
2. เรือที่ได้รับการคุ้มครองตามอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 และพิธีสาร จะต้องมีไฟสีน้ำเงินกะพริบที่มองเห็นได้จากทุกทิศทางอย่างน้อยหนึ่งดวง ตามบทบัญญัติของบทที่ 14 วรรค 4 แห่งประมวลข้อปฏิบัติด้านการส่งสัญญาณระหว่างประเทศขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO)
3. พาหนะทางการแพทย์ควรมีไฟกะพริบสีน้ำเงินอย่างน้อยหนึ่งดวงที่มองเห็นได้จากระยะไกล อัครภาคีผู้ทำสัญญาและโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคีคู่พิพาทที่ใช้ไฟสีอื่นจะต้องแจ้งให้ภาคีฝ่ายอื่นได้ทราบด้วย

4. สีนํ้าเงินที่แนะนำได้มาจากขอบเขตของสีที่กำหนดโดยคณะกรรมการระหว่างประเทศว่าด้วยความส่องสว่างจากการใช้สามสีประสมกันดังนี้
- ขอบเขตของสีเขียว $y = 0.065 + 0.805x$
- ขอบเขตของสีขาวย $y = 0.400 - x$
- ขอบเขตของสีม่วง $x = 0.133 + 0.600y$
- อัตราการกระพริบของไฟสีนํ้าเงินที่แนะนำอยู่ระหว่างหกสิบและหนึ่งร้อยครั้งต่อนาที

ข้อ 11 - การใช้รหัสระหว่างประเทศ

หน่วยและพาหนะทางการแพทย์อาจใช้รหัสและสัญญาณที่กำหนดโดยสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ และองค์การที่ปรึกษาทางทะเลระหว่างรัฐบาล รหัสและสัญญาณเหล่านี้อาจใช้ตามมาตรฐาน แนวปฏิบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยองค์การเหล่านี้

ข้อ 12 - วิธีการอื่น ๆ ในการสื่อสาร

เมื่อการสื่อสารทางวิทยุสองฝ่ายไม่อาจใช้ได้ อาจใช้สัญญาณที่บัญญัติไว้ในรหัสและสัญญาณระหว่างประเทศที่รับเอาโดยองค์การที่ปรึกษาทางทะเลระหว่างรัฐบาล หรือในภาคผนวกที่เหมาะสมในอนุสัญญาชิคาโกว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศฉบับลงวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1944 ซึ่งได้รับการแก้ไขในเวลาต่อ ๆ มา

ข้อคิดที่ 19

การใช้การสื่อสารทางวิทยุเพื่อประกาศและทราบรูปพรรณษาหนะทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 และภายใต้พิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 1)

การประชุมทางการทูตว่าด้วยการยืนยันและการพัฒนากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในการขัดกันทางอาวุธ เจนีวา ค.ศ. 1974-1977

พิจารณาว่า

- ก) พาหนะทางการแพทย์จำเป็นต้องใช้การสื่อสารพิเศษอันเด่นชัดและเชื่อถือได้เพื่อระบุและประกาศให้ทราบเกี่ยวกับการเคลื่อนย้าย
- ข) มีการพิจารณาอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายของพาหนะทางการแพทย์ก็ต่อเมื่อมีการทราบรูปพรรณษาโดยสัญญาณที่มีลำดับความสำคัญที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เช่น << ก๊าซ >> << มนุษยธรรม >> << ความเมตตา >> หรือคำทางเทคนิคและสัตศาสตร์อื่น ๆ
- ค) พฤติการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดการขัดกันขึ้นทำให้ไม่อาจเลือกความถี่วิทยุที่เหมาะสมล่วงหน้าสำหรับการสื่อสารได้
- ง) ความถี่วิทยุที่จะใช้ในการสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทราบรูปพรรณษาและการเคลื่อนย้ายของพาหนะทางการแพทย์จะต้องแจ้งให้ทุกฝ่ายที่อาจใช้พาหนะทางการแพทย์รับทราบ

สังเกตว่า

- ก) ข้อเสนอแนะฉบับที่ 2 ของการประชุมผู้มีอำนาจเต็มแห่งสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ค.ศ. 1973 เกี่ยวกับการใช้การสื่อสารทางวิทยุสำหรับการประกาศและระบุเรือพยาบาลและอากาศยานทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949
- ข) ข้อเสนอแนะฉบับที่ Mar2-17 ของการประชุมวิทยุการบริหารการเดินเรือสากลของสหภาพโทรคมนาคมโลก เจนีวา ค.ศ. 1974 ที่เกี่ยวกับการใช้วิทยุสื่อสารเพื่อการทำเครื่องหมาย การทราบรูปพรรณษา การระบุตำแหน่ง และการสื่อสารกับวิธีการขนส่งที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยสงครามและตราสารเพิ่มเติมใด ๆ ของอนุสัญญาเหล่านั้น ตลอดจนการรับรองความปลอดภัยของเรือและอากาศยานของรัฐที่ไม่ใช่ภาคีคู่พิพาท
- ค) บันทึกข้อตกลงของคณะกรรมการทะเบียนความถี่ระหว่างประเทศ (IFRB) ซึ่งเป็นหน่วยงานถาวรของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) เกี่ยวกับความจำเป็นในการประสานงานระดับประเทศในเรื่องการสื่อสารด้วยคลื่นวิทยุ

ตระหนักว่า

- ก) - การกำหนดและการใช้ความถี่ รวมถึงการใช้ความถี่ประสพภัย
- ขั้นตอนการดำเนินงานในด้านบริการเคลื่อนที่
 - สัญญาณประสพภัย เตือนภัย เหตุฉุกเฉิน และความปลอดภัย และ ลำดับความสำคัญของการสื่อสารในด้านบริการเคลื่อนที่ที่อยู่ภายใต้ข้อบังคับทางวิทยุที่แนบท้ายอนุสัญญาโทรคมนาคมระหว่างประเทศ
- ข) ข้อบังคับเหล่านี้อาจได้รับการแก้ไขด้วยการประชุมด้านการบริหารจัดการทางวิทยุแห่งโลกของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศเท่านั้น
- ค) การประชุมด้านการบริหารจัดการทางวิทยุแห่งโลกครั้งต่อไปจะมีขึ้นใน ค.ศ. 1979 และรัฐบาลควรส่งข้อเสนอเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับการแก้ไขข้อกำหนดวิทยุประมาณหนึ่งปีก่อนเปิดการประชุม
1. รับทราบด้วยความขอบคุณที่มีการบรรจุรายการจำเพาะไว้ในวาระการประชุมด้านการบริหารจัดการทางวิทยุแห่งโลก เจนีวา ค.ศ. 1979 ซึ่งมีข้อความว่า “2.6 เพื่อศึกษาในด้านเทคนิคของการใช้การสื่อสารทางวิทยุในการทำเครื่องหมาย ระบุ ค้นหาตำแหน่ง และสื่อสารกับวิธีการขนส่งทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 และตราสารอื่น ๆ ของอนุสัญญาเหล่านี้”
 2. ขอให้ประธานการประชุมส่งเอกสารนี้ไปยังรัฐบาลและองค์การทั้งหมดที่ได้รับเชิญให้เข้าร่วมการประชุมครั้งนี้พร้อมกับเอกสารแนบที่แสดงถึงข้อกำหนดทั้งสำหรับความถี่วิทยุและสำหรับการรับรู้สัญญาณระหว่างประเทศที่มีลำดับความสำคัญที่เหมาะสม ซึ่งจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนด การดำเนินการของการประชุมด้านการบริหารจัดการทางวิทยุแห่งโลก⁶
 3. เรียกร้องให้รัฐบาลที่ได้รับเชิญเข้าร่วมการประชุมครั้งนี้จัดทำโดยเร่งด่วนซึ่งการเตรียมการที่เหมาะสมสำหรับการประชุมด้านการบริหารจัดการทางวิทยุแห่งโลกที่จะจัดขึ้นใน ค.ศ. 1979 เพื่อให้ข้อกำหนดที่สำคัญของการสื่อสารสำหรับการขนส่งทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองในการขัดกันทางอาวุธมีการกำหนดไว้ในข้อบังคับทางวิทยุอย่างเพียงพอเหมาะสม

การประชุมเต็มคณะครั้งที่ 54

7 มิถุนายน ค.ศ. 1977

⁶ ดูภาคผนวกของข้อนี้

ภาคผนวก

ข้อ 8 9 และ 10 ของข้อบังคับที่มีอยู่ในภาคผนวก 1 ของพิธีสารฉบับที่ 1

ข้อ 8 – สัญญาวิทยุ

1. สัญญาวิทยุจะต้องประกอบด้วยสัญญาณเร่งด่วนและสัญญาณพิเศษอันเด่นชัดตามที่อธิบายไว้ในข้อบังคับทางวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) (ข้อ RR 40 และ N 40)
2. ข่าวสารทางวิทยุ ซึ่งมีลำดับอยู่หลังสัญญาณเร่งด่วนและสัญญาณพิเศษอันเด่นชัดที่ระบุไว้ในวรรค 1 จะนำส่งข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามความถี่หรือบรรดาความถี่ที่ระบุไว้ในข้อบังคับทางวิทยุเพื่อจุดประสงค์นี้และจะต้องส่งข้อมูลต่อไปในที่เกี่ยวกับพาหนะทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - ก) นามเรียกขานของพาหนะทางการแพทย์
 - ข) ตำแหน่งแห่งที่ของพาหนะทางการแพทย์
 - ค) จำนวนและชนิดของพาหนะทางการแพทย์
 - ง) เส้นทางที่เจตนาไว้
 - จ) เวลาโดยประมาณในการเดินทาง และของกำหนดออกเดินทางและกำหนดถึงที่หมายที่เหมาะสม
 - ฉ) ข้อสนเทศอื่นใด เช่น ระดับความสูงของการบิน ความถี่วิทยุที่รักษาไว้ ภาษา และรูปแบบระบบอันดีรับรองของการเฝ้าตรวจด้วยเรดาร์ และรหัสต่าง ๆ
3. เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการสื่อสารที่อ้างถึงในวรรค 1 และ 2 รวมทั้งการสื่อสารที่อ้างถึงในข้อ 22 23 และ 25 ถึง 31 ของพิธีสาร อัครภาคีผู้ทำสัญญา ภาคีคู่พิพาท หรือภาคีหนึ่งของภาคีคู่พิพาทที่กระทำตามความตกลงหรือตามลำพัง อาจกำหนดและเผยแพร่ความถี่แห่งชาติที่ได้เลือกสรรเพื่อนำไปใช้สำหรับการสื่อสารเช่นว่าตามตารางการจัดสรรความถี่ในข้อบังคับทางวิทยุซึ่งเป็นภาคผนวกของอนุสัญญาโทรคมนาคมระหว่างประเทศ จะต้องแจ้งความถี่เหล่านี้ไปยังสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศตามวิธีดำเนินการที่จะได้รับความเห็นชอบโดยที่ประชุมบริหารวิทยุโลก

ข้อ 9 – การทราบรูปพรรณด้วยอิเล็กทรอนิกส์

1. ระบบเรดาร์ทุติยภูมิ (SSR) ที่ระบุไว้ในภาคผนวก 10 ของอนุสัญญาชिकाโกว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศฉบับลงวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1944 ซึ่งได้รับการแก้ไขในเวลาต่อ ๆ มา อาจนำมาใช้เพื่อทราบรูปพรรณ และเพื่อติดตามเส้นทางของอากาศยานทางการแพทย์ รูปแบบระบบเรดาร์ทุติยภูมิ (SSR) และรหัสที่จะสงวนไว้สำหรับอากาศยานทางการแพทย์ใช้เป็นการเฉพาะจะกำหนดโดยอัครภาคีผู้ทำสัญญาภาคีคู่พิพาท หรือภาคีหนึ่งของภาคีคู่พิพาทที่กระทำตามความตกลงหรือตามลำพัง ตามวิธีดำเนินการที่จะแนะนำโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

2. พาหนะทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองอาจใช้ช่องสัญญาณเรดาร์การบินมาตรฐานและ/หรือช่องสัญญาณเรดาร์ค้นหาและกู้ภัยทางทะเลเพื่อการทราบรูปพรรณและตำแหน่งเรือหรือเครื่องบินลำอื่นที่ติดตั้งเรดาร์ทุติยภูมิอาจทราบรูปพรรณพาหนะทางการแพทย์ที่ได้รับการคุ้มครองโดยใช้รหัสที่ส่งโดยดาวเทียมเรดาร์ เช่น ในโหมด 3/A ติดตั้งบนพาหนะทางการแพทย์หน่วยงานที่มีอำนาจควรถูกกำหนดรหัสที่ส่งโดยช่องรับส่งผ่านสัญญาณพาหนะทางการแพทย์ให้แก่ยานพาหนะนั้นและแจ้งให้ทุกภาคีคู่พิพาททุกฝ่ายทราบ
3. เรือดำน้ำอาจพิสูจน์ทราบรูปพรรณพาหนะทางการแพทย์ได้ด้วยสัญญาณเสียงใต้น้ำที่ส่งโดยพาหนะทางการแพทย์ สัญญาณเสียงใต้น้ำจะต้องประกอบด้วยสัญญาณเรียกขาน (หรือวิธีการอื่นใดที่เป็นที่รู้จักในการทราบรูปพรรณพาหนะทางการแพทย์) ของเรือที่นำหน้าด้วย YYY กลุ่มเดียวที่ส่งด้วยมอร์สด้วยความถี่เสียงที่เหมาะสม เช่น 5 กิโลเฮิร์ตซ์ภาคีคู่พิพาทที่ประสงค์จะใช้สัญญาณการทราบรูปพรรณโดยเสียงใต้น้ำที่อธิบายไว้ข้างต้นจะต้องแจ้งให้ภาคีที่เกี่ยวข้องทราบถึงสัญญาณดังกล่าวโดยเร็วที่สุด และเมื่อแจ้งเกี่ยวกับการใช้เรือพยาบาลของตนนั้น จะต้องยืนยันความถี่ที่จะใช้ให้ทราบด้วย
4. ด้วยการทำความเข้าใจพิเศษระหว่างกัน ภาคีคู่พิพาทอาจจัดตั้งระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่คล้ายกันเพื่อทราบรูปพรรณของยวดยานทางการแพทย์ ละเรือพยาบาลและเรือกู้ภัย

ข้อ 10 – การสื่อสารทางวิทยุ

1. สัญญาณที่มีลำดับความสำคัญก่อนที่บัญญัติไว้ในข้อ 8 ของข้อบังคับเหล่านี้อาจมีลำดับก่อนการสื่อสารทางวิทยุที่ใช้โดยหน่วยและพาหนะทางการแพทย์ในการปฏิบัติใช้วิธีดำเนินการที่ดำเนินไปตามข้อ 22 23 และ 25 ถึง 31 ของพิธีสาร
2. พาหนะทางการแพทย์ที่อ้างถึงในข้อ 40 (ส่วนที่ 2 ที่ 3209) และข้อ N 40 (ข้อ 3 ที่ 3214) ของข้อบังคับทางวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศอาจส่งการสื่อสารด้วยระบบดาวเทียมตามบทบัญญัติของข้อ 37, N 37 และ 59 ของข้อบังคับทางวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศสำหรับบริการดาวเทียมเคลื่อนที่

ข้อมติที่ 20

การคุ้มครองทรัพย์สินของวัตถุทางวัฒนธรรม

การประชุมทางการทูตว่าด้วยการยืนยันและการพัฒนากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในการขัดกันทางอาวุธ เจนีวา ค.ศ. 1974-1977

รับรองการใช้ข้อ 53 ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินของวัตถุทางวัฒนธรรมและศาสนสถานตามที่กำหนดไว้ในข้อดังกล่าวซึ่งมีอยู่ในพิธีสารเพิ่มเติมของอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 1)

ยอมรับว่าอนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองทรัพย์สินวัตถุทางวัฒนธรรมในเหตุการณ์การขัดกันทางอาวุธและพิธีสารเพิ่มเติมซึ่งลงนามที่กรุงเฮกเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 1954 ถือเป็นตราสารที่มีความสำคัญยิ่งต่อการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศของมวลมนุษยชาติจากผลกระทบของการขัดกันทางอาวุธและการบังคับใช้อนุสัญญานี้จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการนำข้อที่อ้างถึงในย่อหน้าก่อนหน้านี้อำนาจไปใช้เรียกร้องให้รัฐที่ยังไม่ได้ดำเนินการดังกล่าวให้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาดังกล่าว

การประชุมเต็มคณะครั้งที่ 55

7 มิถุนายน ค.ศ. 1977

ข้อมติที่ 21

การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในการขัดกันทางอาวุธ การประชุมทางการทูตว่าด้วยการยืนยันและการพัฒนากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในการขัดกันทางอาวุธ เจนีวา ค.ศ. 1974-1977

เชื่อมั่นว่าความรู้ที่ดีเกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญต่อการประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

มั่นใจว่าความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมอุดมการณ์ด้านมนุษยธรรมและจิตวิญญาณแห่งสันติภาพระหว่างประเทศต่าง ๆ

1. ย้ำเตือนอัครราชทูตผู้ทำสัญญาว่า ภายใต้อนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 ทั้ง 4 ฉบับ ถึงการดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอนุสัญญาเหล่านั้นให้กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะทำได้ และบรรดาพิธีสารที่ที่ประชุมรับรองได้เน้นย้ำและขยายให้ครอบคลุมพันธกรณีดังกล่าว
2. เชิญชวนให้รัฐผู้ลงนามใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งหมดเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในการขัดกันทางอาวุธ และหลักการพื้นฐานที่ใช้กฎหมายนั้น ได้รับการเผยแพร่อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการดำเนินการดังนี้
 - ก) สนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางแผนและดำเนินการให้เกิดผล ด้วยความช่วยเหลือและคำแนะนำของคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศหากจำเป็น ในการเตรียมการสอนกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกองทัพและหน่วยงานบริหารที่เหมาะสมในลักษณะที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในประเทศ
 - ข) ดำเนินการฝึกอบรมบุคคลที่เหมาะสมเพื่อสอนกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศในยามสงบ และเพื่ออำนวยความสะดวกใช้ดังกล่าวตามข้อ 6 และ 82 ของพิธีสารเพิ่มเติมของอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 1)
 - ค) แนะนำให้หน่วยงานที่เหมาะสมเพิ่มการสอนกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศในมหาวิทยาลัย (คณะนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ การแพทย์ ฯลฯ)
 - ง) แนะนำให้หน่วยงานทางการศึกษาจัดสอนหลักสูตรเกี่ยวกับหลักการของกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนในระดับที่คล้ายคลึงกัน
3. เรียกร้องให้สภากาชาด สภาเสี้ยววงเดือนแดง และสภาสิงโตแดงและดวงอาทิตย์ให้บริการแก่หน่วยงานรัฐในประเทศของตนเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

4. เชิญชวนคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศเข้าร่วมอย่างแข็งขันในความพยายามที่จะเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศด้วยการดำเนินการดังนี้
- ก) เผยแพร่เอกสารที่จะช่วยในการสอนกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศและเผยแพร่ข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับการเผยแพร่อนุสัญญาเจนีวาและพิธีสาร
 - ข) จัดการสัมมนาและหลักสูตรเกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศและความร่วมมือในการดำเนินงานเพื่อจุดประสงค์นั้นกับรัฐและสถาบันที่เหมาะสม โดยริเริ่มเองหรือเมื่อได้รับการร้องขอจากรัฐบาลหรือสภากาชาดและเสี้ยววงเดือนแดงในประเทศ

การประชุมเต็มคณะครั้งที่ 55
7 มิถุนายน ค.ศ. 1977

ข้อมติที่ 22

การติดตามเกี่ยวกับการห้ามหรือการจำกัดการใช้อาวุธตามแบบบางประเภท

การประชุมทางการทูตว่าด้วยการยืนยันและการพัฒนากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในการขัดกันทางอาวุธ เจนีวา ค.ศ. 1974-1977

จัดการประชุมที่เจนีวาเป็นเวลาสี่ครั้งเมื่อ ค.ศ. 1974 1975 1976 และ 1977 และได้มีนักกฎหมายด้านมนุษยธรรมที่เกี่ยวกับการขัดกันทางอาวุธและวิธีการและปัจจัยในการทำสงครามมาใช้

เชื่อมั่นว่า ความทุกข์ทรมานของประชาชนพลเรือนและพลรบอาจลดลงอย่างมีนัยสำคัญหากสามารถบรรลุข้อตกลงเกี่ยวกับข้อห้ามหรือข้อจำกัดด้วยเหตุผลด้านมนุษยธรรมของการใช้อาวุธตามแบบเฉพาะ รวมถึงอาวุธใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดการบาดเจ็บมากเกินไปหรือเกิดผลกระทบโดยขาดซึ่งการพิจารณา

ระลึกว่า ประเด็นข้อห้ามหรือข้อจำกัดด้วยเหตุผลด้านมนุษยธรรมของการใช้อาวุธตามแบบเป็นหัวข้อที่มีการอภิปรายอย่างมีนัยสำคัญในหมู่คณะกรรมการเฉพาะกิจเรื่องอาวุธตามแบบของการประชุมทั้งสี่ครั้ง และในการประชุมของผู้เชี่ยวชาญของรัฐบาลที่จัดขึ้นภายใต้การอุปถัมภ์ของคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศเมื่อ ค.ศ. 1974 ที่เมืองลูเซิร์นและเมื่อ ค.ศ. 1976 ที่เมืองลูกาโน

ระลึกถึงการอภิปรายและข้อมติที่เกี่ยวข้องของสมัชชาแห่งสหประชาชาติและข้อมูลของบรรดาประมุขแห่งรัฐและรัฐบาลหลายประเทศในการนี้

ได้ข้อสรุปจากการอภิปรายเหล่านี้ว่า ข้อตกลงดังกล่าวมีอยู่บนความปรารถนาที่จะห้ามการใช้อาวุธตามแบบ ผลกระทบหลักคือการได้รับบาดเจ็บจากชิ้นส่วนที่ตรวจไม่พบโดยการเอกซเรย์ และมีข้อตกลงในวงกว้างเกี่ยวกับทุ่นระเบิดและกับระเบิด

นอกจากนี้ยังได้ทุ่มเทความพยายามในการลดมุมมองที่แตกต่างกันให้แคบลงขึ้นเกี่ยวกับความปรารถนาที่จะห้ามหรือ จำกัดการใช้อาวุธก่อความไม่สงบ รวมถึงระเบิดนาปาล์ม

นอกจากนี้ยังได้พิจารณาถึงผลกระทบของการใช้อาวุธตามแบบอื่น ๆ เช่น กระสุนปืนลำกล้องขนาดเล็กและอาวุธระเบิดและสะเก็ดระเบิด และได้เริ่มพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการห้ามหรือจำกัดการใช้อาวุธดังกล่าว

ตระหนักว่าเป็นสิ่งสำคัญที่การทำงานในครั้งนี้จะดำเนินต่อไปและดำเนินการตามความเร่งด่วนที่กำหนดโดยข้อควรพิจารณาด้านมนุษยธรรมที่เห็นได้ชัด

เชื่อว่า งานต่อไปควรสร้างขึ้นจากขอบเขตของข้อตกลงที่ระบุไว้จนถึงตอนนี้และรวมถึงการค้นหาขอบเขตของข้อตกลงเพิ่มเติม และในแต่ละกรณีนั้น ควรแสวงหาข้อตกลงที่กว้างที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

1. มีมติให้ส่งรายงานของคณะกรรมการเฉพาะกิจและข้อเสนอที่นำเสนอภายในคณะกรรมการนั้นไปยังรัฐบาลของรัฐที่เป็นตัวแทนในที่ประชุมและเลขาธิการสหประชาชาติ
2. ขอให้มีการพิจารณาอย่างจริงจังและโดยเร็วต่อเอกสารเหล่านี้และต่อรายงานการประชุมของผู้เชี่ยวชาญของรัฐบาลแห่งลูเซิร์นและลูกาโน

3. *เสนอแนะว่าควรจัดให้มีการประชุมแห่งรัฐบาลไม่เกินปี ค.ศ. 1979 เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ดังต่อไปนี้*
 - ก) ข้อตกลงเกี่ยวกับข้อห้ามหรือข้อจำกัดในการใช้อาวุธตามแบบที่เฉพาะเจาะจง รวมถึงบรรดาอาวุธที่อาจถือได้ว่าเป็นอันตรายมากเกินไปหรือมีผลกระทบตามอำเภอใจโดยคำนึงถึงข้อควรพิจารณาด้านมนุษยธรรมและการทหารและ
 - ข) ข้อตกลงเกี่ยวกับกลไกในการทบทวนข้อตกลงดังกล่าวและสำหรับการพิจารณาข้อเสนอสำหรับข้อตกลงดังกล่าวต่อไป
4. *ขอเรียกร้องให้มีการปรึกษาหารือก่อนที่จะมีการพิจารณาคำถามนี้ในสมัยประชุมที่ 32 ของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติเพื่อจุดประสงค์ในการบรรลุข้อตกลงเกี่ยวกับขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการในการเตรียมการสำหรับการประชุม*
5. *แนะนำให้มีการประชุมปรึกษาหารือของรัฐบาลที่สนใจเข้าร่วมทุกรัฐบาลในช่วงเดือนกันยายน/ตุลาคม ค.ศ. 1977 เพื่อจุดประสงค์นี้*
6. *เสนอแนะเพิ่มเติมว่า บรรดารัฐที่เข้าร่วมในการปรึกษาหารือเหล่านี้ควรพิจารณาร่วมกันในการจัดตั้งคณะกรรมการเตรียมการซึ่งจะมุ่งมั่นสร้างพื้นฐานที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้เพื่อให้การประชุมความตกลงตามที่คาดการณ์ไว้ในข้อมตินี้ประสบความสำเร็จ*
7. *เชิญชวนที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติในสมัยประชุมที่ 32 โดยพิจารณาจากผลของการปรึกษาหารือที่ดำเนินการตามวรรค 4 ของข้อมตินี้ เพื่อดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติมที่อาจจำเป็นสำหรับการจัดการประชุม ในปี ค.ศ. 1979*

การประชุมเต็มคณะครั้งที่ 55

9 มิถุนายน ค.ศ. 1977

ข้อมติที่ 24

การแสดงความขอบคุณต่อประเทศเจ้าภาพ

การประชุมทางการทูตว่าด้วยการยืนยันและการพัฒนากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในการขัดกันทางอาวุธ เจนีวา ค.ศ. 1974-1977

มีการประชุมที่เจนีวาตามคำเชิญของรัฐบาลสวิส

มีการประชุมสี่ครั้ง เมื่อ ค.ศ. 1974 1975 1976 และ 1977 ในระหว่างนั้นได้มีการพิจารณาร่างพิธีสารเพิ่มเติมของอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 ซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ

ได้รับการอำนวยความสะดวกตลอดการประชุมสี่ครั้งจากรัฐบาลสวิตเซอร์แลนด์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขแห่งรัฐเจนีวา

ชาวสวิสอย่างยิ่งต่อการต้อนรับและความเอื้อเฟื้อที่มอบให้แก่ผู้เข้าร่วมการประชุมโดยรัฐบาลสวิตเซอร์แลนด์และโดยเจ้าหน้าที่และประชาชนสาธารณสุขแห่งรัฐเจนีวาและเมืองเจนีวา

สามารถสรุปการดำเนินงานด้วยการรับรองพิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 สองฉบับและข้อมติต่าง ๆ

1. แสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อรัฐบาลสวิตเซอร์แลนด์ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของที่ประชุมนี้อย่างเต็มที่ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อนายปีแอร์ กราเบอร์ ประธานการประชุม ที่ปรึกษาสหพันธ์ หัวหน้าฝ่ายการเมืองแห่งสหพันธ์สมาพันธ์สวิส ซึ่งให้คำแนะนำอันชาญฉลาดและหนักแน่นอันมีส่วนอย่างมากต่อความสำเร็จของการประชุมครั้งนี้
2. แสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อประชาชนสาธารณสุขแห่งรัฐเจนีวาและเมืองเจนีวาสำหรับการต้อนรับและความเอื้อเฟื้อเพื่อผู้สื่อข่าวซึ่งมอบให้แก่ที่ประชุมและผู้ที่เกี่ยวข้องในการประชุมนั้น
3. แสดงความยกย่องสรรเสริญต่อคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ ผู้แทน และผู้เชี่ยวชาญของคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศที่ให้คำแนะนำที่ประชุมอย่างทุ่มเทและอดทนในทุกเรื่องเกี่ยวกับร่างพิธีสารและความผูกพันกับหลักการกาชาดของคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศที่เป็นแรงบันดาลใจต่อที่ประชุม
4. แสดงความขอบคุณต่อเอกอัครราชทูตมอง ฮัมเบิร์ด เลขาธิการการประชุม และเจ้าหน้าที่การประชุมทุกคนสำหรับการให้บริการที่มีประสิทธิภาพตลอดระยะเวลาการประชุมทั้งหมด 4 ปี

การประชุมเต็มคณะครั้งที่ 55

9 มิถุนายน ค.ศ. 1977

กรรมสารสุดท้ายแห่งการประชุมทางการทูต ณ เจนีวา ค.ศ. 1974-1977

การประชุมทางการทูตว่าด้วยการยืนยันและการพัฒนากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในการขัดกันทางอาวุธ ซึ่งจัดขึ้นโดยคณะมนตรีสหประชาชาติ สหประชาชาติ จัดขึ้น 4 ครั้ง ที่เจนีวา (ตั้งแต่วันที่ 20 กุมภาพันธ์ ถึง 29 มีนาคม ค.ศ. 1974 ตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ถึง 18 เมษายน ค.ศ. 1975 ตั้งแต่วันที่ 21 เมษายน ถึงวันที่ 11 มิถุนายน ค.ศ. 1976 และ 17 มีนาคมถึง 10 มิถุนายน ค.ศ. 1977) โดยวัตถุประสงค์ของการประชุมคือการศึกษาร่างพิธีสารเพิ่มเติม 2 ฉบับ ที่จัดทำขึ้นหลังจากการปรึกษาหารืออย่างเป็นทางการและมีส่วนร่วมโดยคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ และมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นส่วนเสริมของอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 ทั้ง 4 ฉบับ

ในการประชุมสมัยแรกมีรัฐเป็นตัวแทนเข้าร่วม 124 รัฐ ในสมัยที่สอง 120 รัฐ ในสมัยที่สาม 107 รัฐ และในสมัยที่สี่ 109 รัฐ

เนื่องจากการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการในการดำเนินงานของที่ประชุมมีความสำคัญยิ่งยวด ซึ่งเป็นลักษณะพื้นฐานด้านมนุษยธรรม และเนื่องจากการพัฒนาและการจัดทำประมวลกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่มีผลบังคับใช้ในการขัดกันทางอาวุธเป็นการดำเนินงานระดับสากลที่ขบวนการปลดปล่อยแห่งชาติที่ได้รับการยอมรับจากองค์การระหว่างรัฐบาลระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้องอาจมีส่วนช่วยสนับสนุนอย่างแน่แท้ ที่ประชุมตามข้อมติที่ 3 (1) จึงตัดสินใจเชิญขบวนการปลดปล่อยแห่งชาติเข้าร่วมอย่างเต็มที่ในการพิจารณาของที่ประชุมและคณะกรรมการหลัก โดยเป็นที่เข้าใจว่ามีเพียงคณะผู้แทนที่เป็นตัวแทนของรัฐเท่านั้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศซึ่งได้จัดทำร่างพิธีสารเพิ่มเติมทั้งสองฉบับได้เข้าร่วมในการดำเนินงานของการประชุมในฐานะผู้เชี่ยวชาญ

การประชุมได้รวบรวมตราสารดังต่อไปนี้

พิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 1) และภาคผนวก 1 และ 2

พิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ที่ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธที่ไม่ใช่ระหว่างประเทศ (พิธีสารฉบับที่ 2)

พิธีสารเพิ่มเติมเหล่านี้ได้รับการรับรองโดยที่ประชุมเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1977 โดยจะนำส่งไปยังบรรดารัฐบาลเพื่อพิจารณาและจะเปิดให้ลงนามในวันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ. 1977 ณ กรุงเบิร์นเป็นระยะเวลาสิบสองเดือนตามที่บัญญัติกำหนด โดยตราสารเหล่านี้จะเปิดให้มีการภาคยานุวัติตามที่บัญญัติกำหนดด้วย

จัดทำที่เจนีวา เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน ค.ศ. 1977 เป็นภาษาอาหรับ อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน โดยเอกสารต้นฉบับและเอกสารประกอบจะมอบไว้ต่อคณะมนตรีสหประชาชาติซึ่งเป็นฝ่ายผู้รับผิดชอบของอนุสัญญา

เพื่อเป็นสักขีพยาน บรรดาผู้แทนได้ลงนามในกรรมสารสุดท้ายนี้

พิธีสารเพิ่มเติม

อนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และการยอมรับเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดเพิ่มเติม (พิธีสารฉบับที่ 3) ลงวันที่ 8 ธันวาคม ค.ศ. 2005

อารัมภบท

อัครภาคีผู้ทำสัญญา

(PP1) เน้นย้ำถึงบทบาทของอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 (โดยเฉพาะข้อ 26 38 42 และ 44 ของอนุสัญญาเจนีวาฉบับที่ 1) และพิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1977 (โดยเฉพาะข้อ 18 และ 38 ของพิธีสารเพิ่มเติมฉบับที่ 1 และข้อ 12 ของพิธีสารเพิ่มเติมฉบับที่ 2) เกี่ยวกับการใช้เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด

(PP2) *ปรารถนา*ที่จะเป็นบทเสริมของบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อเสริมสร้างคุณค่าการคุ้มครองและความเป็นสากล

(PP3) *รับทราบ*ว่าพิธีสารนี้ไม่มีผลกระทบต่อสิทธิอันเป็นที่ยอมรับของอัครภาคีผู้ทำสัญญาในการใช้เครื่องหมายที่ใช้โดยสอดคล้องกับพันธกรณีของตนภายใต้อนุสัญญาเจนีวาและพิธีสารเพิ่มเติมในกรณีที่เกี่ยวข้อง

(PP4) *ระลึก*ว่าพันธกรณีในการเคารพบุคคลและวัตถุที่ได้รับการคุ้มครองโดยอนุสัญญาเจนีวาและพิธีสารเพิ่มเติมนั้นมาจากสถานะที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศและไม่ขึ้นอยู่กับการใช้เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด เครื่องหมายสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายสัญญาณพิเศษอันเด่นชัด

(PP5) *เน้นย้ำ*ว่าเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดไม่ได้มีจุดมุ่งหมายให้มึนยยะทางศาสนาชาติพันธุ์ เชื้อชาติ ภูมิภาค หรือการเมืองแต่อย่างใด

(PP6) *เน้น*ถึงความสำคัญของการประกันความเคารพอย่างเต็มเปี่ยมต่อพันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดที่ได้รับการยอมรับในอนุสัญญาเจนีวาและพิธีสารเพิ่มเติมดังกล่าว

(PP7) *ระลึก*ว่าข้อ 44 ของอนุสัญญาเจนีวาฉบับที่ 1 แบ่งแยกความแตกต่างระหว่างการใช้เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดเพื่อการคุ้มครองและเพื่อการชี้ระบุ

(PP8) *ระลึกเพิ่มเติมว่า* สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงประจำประเทศที่ดำเนินกิจกรรมในดินแดนของอีกรัฐหนึ่งนั้นจะต้องประกันว่าเครื่องหมายที่ตนมุ่งหมายจะใช้ภายใต้กรอบของกิจกรรมดังกล่าวอาจมีการนำไปใช้ในประเทศที่กิจกรรมนั้นเกิดขึ้นและในประเทศหรือประเทศต่าง ๆ ที่เดินทางผ่าน

(PP9) *ยอมรับถึงความ* ยากลำบากที่รัฐและสภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงประจำประเทศบางแห่งอาจมีต่อการใช้เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดเดิมที่มีอยู่

(PP10) *รับทราบถึง* ความมุ่งมั่นของคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ สหพันธ์สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนระหว่างประเทศ และกลุ่มองค์กรกาชาดและเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศในการสงวนไว้ซึ่งชื่อเรียกและเครื่องหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ได้ตกลงกันดังนี้

ข้อ 1 – ความเคารพและขอบเขตของการใช้พิธีสารนี้

1. อัครภาคีผู้ทำสัญญามีหน้าที่เคารพและประกันความเคารพต่อพิธีสารนี้ในทุกสถานการณ์
2. พิธีสารนี้เน้นย้ำและเป็นส่วนเสริมของบทบัญญัติอนุสัญญาเจนีวาฉบับที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 (“อนุสัญญาเจนีวา”) และพิธีสารเพิ่มเติมทั้งสองฉบับ ลงวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1977 (“พิธีสารเพิ่มเติม ค.ศ. 1977”) ที่เกี่ยวกับเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด ได้แก่ เครื่องหมายกาชาด เครื่องหมายเสี้ยววงเดือนแดง และเครื่องหมายสิงโตแดง และจะใช้ในสถานการณ์เดียวกันกับที่อ้างถึงในบทบัญญัติเหล่านี้

ข้อ 2 – เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด

1. พิธีสารนี้ยอมรับเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากและเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกันกับเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดของอนุสัญญาเจนีวา โดยเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดดังกล่าวจะมีสถานะเท่าเทียมกัน
2. เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดเพิ่มเติมนี้ ซึ่งประกอบด้วยรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีแดงบนขอบพื้นสีขาว จะต้องสอดคล้องตามภาพประกอบในภาคผนวกของพิธีสารนี้ โดยเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดมีชื่อเรียกในพิธีสารนี้ว่า “เครื่องหมายพิธีสารฉบับที่ 3”
3. เงื่อนไขสำหรับการใช้และการเคารพเครื่องหมายพิธีสารฉบับที่ 3 นั้นเหมือนกันกับเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดที่กำหนดโดยอนุสัญญาเจนีวาและพิธีสารเพิ่มเติม ค.ศ. 1977

4. บุคลากรผู้ให้บริการทางการแพทย์และบุคลากรทางศาสนาประจำกองทัพของอัครภาคีผู้ทำสัญญาอาจใช้เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดที่อ้างถึงในวรรค 1 ของข้อนี้เป็นการชั่วคราว เพื่อเสริมสร้างความคุ้มครองโดยไม่มีผลกระทบต่อเครื่องหมายที่ใช้อยู่ปัจจุบัน

ข้อ 3 – การใช้เครื่องหมายพิธีสารฉบับที่ 3 เพื่อการชี้ระบุ

1. ในการใช้เครื่องหมายดังกล่าวให้มีความสอดคล้องตามข้อกำหนดแห่งชาติที่เกี่ยวข้องนั้น สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงประจำประเทศของอัครภาคีผู้ทำสัญญา ซึ่งตัดสินใจใช้เครื่องหมายพิธีสารฉบับที่ 3 อาจทำการเลือกรวมเอาเครื่องหมายดังกล่าวไว้ด้วยกันเพื่อใช้สำหรับการชี้ระบุดังนี้

ก) เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดซึ่งได้รับการยอมรับจากอนุสัญญาเจนีวาหรือการควรวรมเครื่องหมายเหล่านี้ไว้ด้วยกัน หรือ

ข) เครื่องหมายอื่นที่อัครภาคีผู้ทำสัญญาใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นหัวข้อการสื่อสารผ่านผู้รับจดทะเบียนอนุสัญญาก่อนการรับรองพิธีสารนี้ไปยังอัครภาคีผู้ทำสัญญาอื่นและคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ

การผนวกรวมเข้าด้วยกันจะต้องสอดคล้องกับภาพประกอบในภาคผนวกของพิธีสารนี้

2. สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงที่เลือกรวมเครื่องหมายอื่นไว้ด้วยกันกับเครื่องหมายพิธีสารฉบับที่ 3 ตามวรรค 1 ข้างต้น อาจใช้การกำหนดสถานะเครื่องหมายนั้นและแสดงไว้ภายในดินแดนของประเทศตน โดยสอดคล้องตามกฎหมายภายในประเทศ
3. สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงในแต่ละประเทศอาจใช้เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดตามที่อ้างถึงในข้อ 2 ของพิธีสารนี้เป็นการชั่วคราว โดยการใช้จะต้องสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศและในสถานการณ์พิเศษและเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน
4. ข้อนี้ไม่มีผลกระทบต่อสถานะทางกฎหมายของเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดที่ได้รับการยอมรับในอนุสัญญาเจนีวาและในพิธีสารนี้ และไม่มีผลกระทบต่อสถานะทางกฎหมายของเครื่องหมายใด ๆ เมื่อรวมเข้าด้วยกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการชี้ระบุตามวรรค 1 ของข้อนี้

ข้อ 4 – คณะกรรมการภาษาต่างประเทศและสหพันธ์สภาภาษาและสภา เสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ

คณะกรรมการสภาภาษาต่างประเทศและสหพันธ์สภาภาษาและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ รวมทั้งบุคลากรที่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้อง อาจใช้เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดตามที่อ้างถึงในข้อ 2 ของพิศารนี้ในสถานการณ์พิเศษและเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานของตน

ข้อ 5 – ภารกิจภายใต้การอุปถัมภ์ของสหประชาชาติ

บริการทางการแพทย์และบุคลากรทางศาสนาที่เข้าร่วมในการดำเนินงานภายใต้การอุปถัมภ์ขององค์การสหประชาชาติอาจใช้เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดที่ระบุไว้ในข้อ 1 และ 2 ตามข้อตกลงของรัฐที่เข้าร่วม

ข้อ 6 – การป้องกันและปราบปรามการใช้เครื่องหมายในทางที่ผิด

1. บทบัญญัติของอนุสัญญาเจนีวาและพิศารเพิ่มเติม ค.ศ. 1977 ที่ควบคุมการป้องกันและปราบปรามการใช้เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดในทางที่ผิดจะมีผลบังคับใช้อย่างเท่าเทียมกันกับเครื่องหมายพิศารฉบับที่ 3 โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัครภาคีผู้ทำสัญญาจะต้องใช้มาตรการที่จำเป็นในการป้องกันและปราบปรามการใช้เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดในทางที่ผิดตามที่กล่าวถึงในข้อ 1 และ 2 ตลอดจนกำหนดสถานะเครื่องหมาย รวมถึงการใช้โดยล่องลงและการใช้เครื่องหมายหรือการกำหนดสถานะใด ๆ ที่เป็นการเลียนแบบเครื่องหมายดังกล่าว
2. แม้ว่าวรรค 1 ข้างต้น อัครภาคีผู้ทำสัญญาอาจอนุญาตให้ผู้ที่ใช้เครื่องหมายพิศารฉบับที่ 3 หรือเครื่องหมายใด ๆ ที่เป็นการเลียนแบบเครื่องหมายดังกล่าวก่อนหน้านี้สามารถใช้งานต่อไปโดยมีเงื่อนไขว่า การใช้งานดังกล่าวจะไม่เป็นเช่นที่ปรากฏเพื่อเป็นการมอบความคุ้มครองของอนุสัญญาเจนีวาและพิศารเพิ่มเติม ค.ศ. 1977 ในห้วงเวลาที่มีการขัดกันทางอาวุธ และมีเงื่อนไขว่าจะได้รับสิทธิในการใช้งานดังกล่าวก่อนที่จะมีการยอมรับพิศารนี้

ข้อ 7 – การเผยแพร่

อัครภาคีผู้ทำสัญญาดำเนินการทั้งในห้วงเวลาสงบและในห้วงเวลาที่มีการขัดกันทางอาวุธเพื่อเผยแพร่พิศารนี้ในประเทศของตนให้กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้มีการบรรจุการเรียนรู้เกี่ยวกับพิศารนี้ไว้ในแผนการเรียนการสอนทางทหารและส่งเสริมให้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับพิศารนี้ในหมู่ประชาชนพลเรือน เพื่อให้พิศารนี้กลายเป็นที่รู้จักในหมู่กองทัพและประชาชนพลเรือน

ข้อ 8 – การลงนาม

พิธีสารนี้จะเปิดให้ลงนามโดยภาคีอนุสัญญาเจนีวาในวันที่มีการรับรองและจะยังคงเปิดให้ลงนามต่อไปเป็นระยะเวลาสิบสองเดือน

ข้อ 9 – การให้สัตยาบัน

พิธีสารนี้จะต้องได้รับการให้สัตยาบันโดยเร็วที่สุด โดยสัตยาบันสารจะต้องมอบไว้กับคณะมนตรีแห่งสหภาพรัฐสวิส ซึ่งเป็นผู้รับจดทะเบียนอนุสัญญาเจนีวาและพิธีสารเพิ่มเติม ค.ศ. 1977

ข้อ 10 – การภาคยานุวัติ

พิธีสารนี้จะเปิดให้มีการภาคยานุวัติโดยภาคีใด ๆ ในอนุสัญญาเจนีวาซึ่งยังไม่ได้ลงนามโดยภาคยานุวัติสารจะต้องมอบไว้กับผู้รับจดทะเบียน

ข้อ 11 – การมีผลใช้บังคับ

1. พิธีสารนี้จะมีผลบังคับใช้หกเดือนหลังจากมีการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารสองฉบับ
2. สำหรับภาคีแต่ละฝ่ายในอนุสัญญาเจนีวาหลังจากให้สัตยาบันหรือลงนามในพิธีสารนี้ จะมีผลใช้บังคับหกเดือนหลังจากที่ภาคีดังกล่าวมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสาร

ข้อ 12 – ความสัมพันธ์ตามสนธิสัญญาเมื่อพิธีสารนี้มีผลใช้บังคับ

1. เมื่อภาคีของอนุสัญญาเจนีวาเป็นภาคีของพิธีสารนี้ด้วยแล้ว อนุสัญญาจะมีผลบังคับใช้ตามที่เพิ่มเติมโดยพิธีสารนี้
2. เมื่อภาคีคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้ผูกพันตามพิธีสารนี้ แต่ในความสัมพันธ์ระหว่างกันนั้น ภาคีแห่งพิธีสารจะยังคงผูกพันตามพิธีสารนี้อยู่ นอกจากนั้นภาคีแห่งพิธีสารจะต้องผูกพันตามพิธีสารนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแต่ละภาคีที่ไม่ได้ผูกพันตามพิธีสารนี้ หากฝ่ายหลังยอมรับและใช้บทบัญญัติของพิธีสารดังกล่าว

ข้อ 13 – การแก้ไข

1. อัครภาคีผู้ทำสัญญาใด ๆ อาจเสนอให้มีการแก้ไขพิธีสารนี้ โดยจะต้องแจ้งเกี่ยวกับเนื้อหาข้อความที่เสนอให้มีการแก้ไขให้ผู้รับจดทะเบียนอนุสัญญาซึ่งเป็นผู้ที่จะต้องตัดสินใจ หลังจากปรึกษาหารือกับอัครภาคีผู้ทำสัญญาทั้งหมด คณะกรรมการ

กาชาดระหว่างประเทศ และสหพันธ์สภาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศว่าควรจะมีการประชุมเพื่อพิจารณาการแก้ไขที่เสนอมหรือไม่

2. ผู้รับจดทะเบียนอนุสัญญาจะต้องเชิญอัครภาคีผู้ทำสัญญา รวมทั้งภาคีของอนุสัญญาเจนีวา เข้าร่วมการประชุมนั้น ไม่ว่าจะภาคีดังกล่าวจะเป็นผู้ลงนามในพิธีสารนี้หรือไม่ก็ตาม

ข้อ 14 - การบอกเลิกการเป็นภาคี

1. ในกรณีที่อัครภาคีผู้ทำสัญญาจะบอกเลิกการเป็นภาคีพิธีสารนี้ การบอกเลิกการเป็นภาคีจะมีผลภายในหนึ่งปีหลังจากได้รับสารการบอกเลิกการเป็นภาคี อย่างไรก็ตามหากในปีนั้น ฝ่ายผู้บอกเลิกการเป็นภาคีมีฐานะเป็นฝ่ายหนึ่งในสถานการณ์ที่มีการขัดกันทางอาวุธหรือการยึดครอง การบอกเลิกการเป็นภาคีดังกล่าวจะไม่มีผลก่อนที่การขัดกันทางอาวุธหรือการยึดครองนั้นจะสิ้นสุดลง
2. การบอกเลิกการเป็นภาคีจะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังผู้รับจดทะเบียน ซึ่งจะส่งเรื่องต่อไปยังอัครภาคีผู้ทำสัญญาทั้งหมด
3. การบอกเลิกการเป็นภาคีจะมีผลเฉพาะในส่วนของผู้บอกเลิกการเป็นภาคี
4. การบอกเลิกการเป็นภาคีใด ๆ ตามวรรค 1 จะไม่ส่งผลกระทบต่อพันธกรณีที่เกิดขึ้นแล้วภายใต้พิธีสารนี้ เนื่องจากเหตุผลของการขัดกันทางอาวุธหรือการเข้ายึดครอง โดยภาคีผู้บอกเลิกการเป็นภาคีดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำใด ๆ ที่กระทำก่อนที่การบอกเลิกการเป็นภาคีนี้จะมีผลบังคับใช้

ข้อ 15 - การแจ้ง

ผู้รับจดทะเบียนจะแจ้งให้ทั้งอัครภาคีผู้ทำสัญญาและภาคีอนุสัญญาเจนีวาไม่ว่าจะเป็นผู้ลงนามในพิธีสารนี้หรือไม่ ให้ทราบถึงกรณีต่างๆ ดังนี้

- ก) การลงนามในพิธีสารนี้และการมอบสัตยาบันสารและภาคยานุวัติสารภายใต้ข้อ 8 9 และ 10
- ข) วันที่มีผลใช้บังคับของพิธีสารนี้ภายใต้ข้อ 11 ภายในสิบวันนับจากวันที่มีผลใช้บังคับ
- ค) การติดต่อทางเอกสารที่ได้รับภายใต้ข้อ 13
- ง) การบอกเลิกการเป็นภาคีภายใต้ข้อ 14

ข้อ 16 - การลงทะเบียน

1. ภายหลังจากพิธีสารนี้มีผลบังคับใช้ ผู้รับจดทะเบียนจะส่งพิธีสารนี้ไปยังสำนักงานเลขาธิการแห่งสหประชาชาติเพื่อการลงทะเบียนและเผยแพร่ตามข้อ 102 ของกฎบัตรสหประชาชาติ
2. ผู้รับจดทะเบียนจะแจ้งให้สำนักเลขาธิการแห่งสหประชาชาติทราบถึงการให้สัตยาบัน ภาคยานุวัติ และการบอกเลิกการเป็นภาคีทั้งหมดที่ได้รับตามพิธีสารนี้

ข้อ 17 - เอกสารฉบับแท้

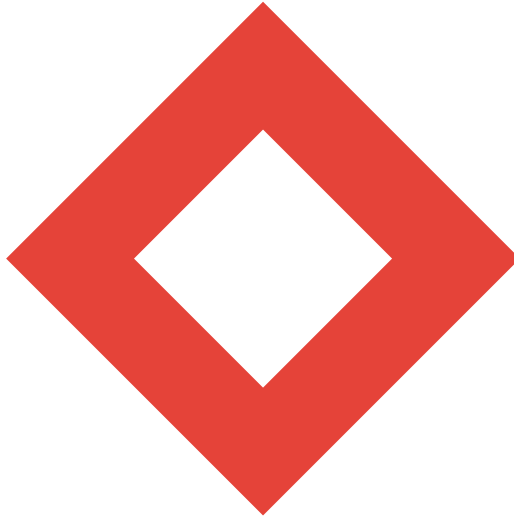
ต้นฉบับของพิธีสารนี้ โดยเป็นต้นฉบับภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และ สเปนที่มีสถานะเท่าเทียมกันในความถูกต้อง จะต้องเก็บรักษาไว้กับผู้รับจดทะเบียนพิธีสาร ซึ่งผู้รับจดทะเบียนจะส่งสำเนาที่มีการรับรองว่าเป็นสำเนาของฉบับจริงไปยังบรรดาภาคีทั้งปวงของอนุสัญญาเจนีวา

ภาคผนวก

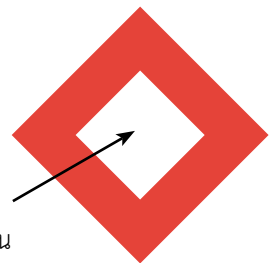
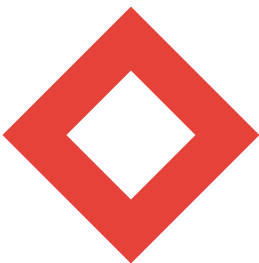
เครื่องหมายพิธีสารฉบับที่ 3

(ข้อ 2 วรรค 2 และข้อ 3 วรรค 1 ของพิธีสาร)

ข้อ 1 - เครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัด

ข้อ 2 - การใช้เครื่องหมายพิธีสารฉบับที่ 3 เพื่อการชี้ระบุ

การผนวกรวมเข้าด้วยกัน
ที่สอดคล้องกับข้อ 3

พันธกิจ

คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (ICRC) เป็นองค์กรที่เป็นกลาง เป็นอิสระ และไม่เลือกปฏิบัติ มีภารกิจด้านมนุษยธรรมเพื่อคุ้มครองชีวิตและศักดิ์ศรีของผู้ประสบภัยจากการขัดกันทางอาวุธ และสถานการณ์รุนแรงอื่น ๆ และเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่พวกเขา นอกจากนี้ยังมุ่งมั่นป้องกันความทุกข์ทรมานไม่ให้เกิดขึ้นด้วยการส่งเสริมและเสริมสร้างกฎหมายมนุษยธรรมและหลักการมนุษยธรรมสากล ICRC ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1863 โดยเป็นผู้ริเริ่มจัดทำอนุสัญญาเจนีวา จัดตั้งกลุ่มองค์กรกาชาดและเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศขึ้นมา และมีหน้าที่กำกับและประสานงานกิจกรรมระหว่างประเทศของกลุ่มองค์กรกาชาดฯ ที่ดำเนินการในพื้นที่การขัดกันทางอาวุธ และสถานการณ์รุนแรงอื่น ๆ

หนังสือเล่มนี้มีตัวบทที่เป็นทางการของพิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 ทั้งสองฉบับ ซึ่งได้รับการรับรองโดยการประชุมทางการทูตว่าด้วยการยืนยันและการพัฒนากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับในการขัดกันทางอาวุธ (เจนีวา ค.ศ. 1974-77) เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1977 นอกจากนี้ยังประกอบด้วยตัวบทที่คัดลอกมาจากกรมสารสุดท้ายแห่งการประชุมและตัวบทของข้อมติสำคัญ ซึ่งได้รับการรับรองในการประชุมครั้งที่ 4 เมื่อ ค.ศ. 1977 สำหรับกรมสารสุดท้ายที่ผนวกพิธีสารทั้งสองฉบับนั้น ได้รับการลงทะเบียนไว้กับคณะมนตรีแห่งสหประชาชาติแล้ว ซึ่งเป็นผู้รับจดทะเบียนของอนุสัญญา ค.ศ. 1949 ทั้งนี้ พิธีสารฉบับที่ 1 และ 2 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1978 นอกจากนี้ หนังสือเล่มนี้ยังมีตัวบทที่เป็นทางการของพิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ลงวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ. 1949 และการยอมรับเครื่องหมายพิเศษอันเด่นชัดเพิ่มเติม (พิธีสารฉบับที่ 3) ลงวันที่ 8 ธันวาคม ค.ศ. 2005 ทั้งนี้ พิธีสารฉบับที่ 2 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 14 มกราคม ค.ศ. 2007 เป็นต้นมา และจากข้อมูล ณ วันที่ 1 เมษายน ค.ศ. 2010 รัฐที่ตกลงที่จะผูกพันโดยพิธีสารฉบับที่ 1 มีจำนวน 169 รัฐ รัฐที่ตกลงที่จะผูกพันโดยพิธีสารฉบับที่ 2 มีจำนวน 165 รัฐ และรัฐที่ตกลงที่จะผูกพันโดยพิธีสารฉบับที่ 3 มีจำนวน 52 รัฐ

